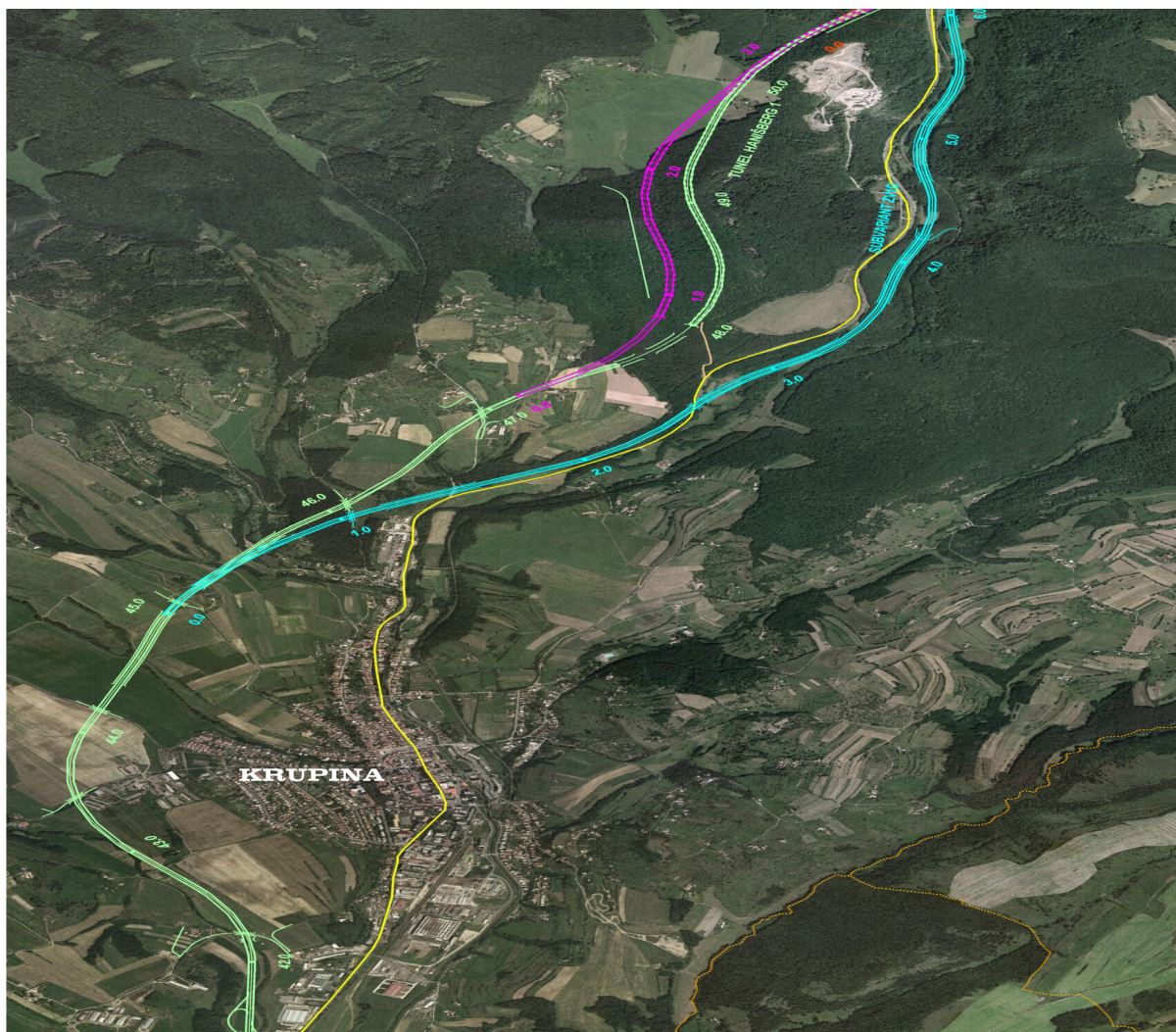

Navrhovateľ:

NÁRODNÁ DIAĽNIČNÁ SPOLOČNOSŤ

Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava

“Rýchlostná cesta R3 Šahy - Zvolen”

Zámer EIA

November 2009

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET spol. s r.o.
priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: (+421 2) 45 69 05 68
e-mail: info@ekojet.sk
www.ekojet.sk

Úvod

Predmetom tohto zámeru je posúdenie výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti: „Rýchlostná cesta R3 Šahy – Zvolen. Zámer je vypracovaný podľa zákona NR SR č. 287/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z.

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov:	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
2. Identifikačné číslo:	35 919 001
3. Sídlo:	Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava
4. Oprávnený zástupca navrhovateľa:	Ing. Juraj Čermák, CSc.
5. Kontaktná osoba a miesto konzultácie:	Anton Ivanič, Národná diaľničná spoločnosť a.s., IO Banská Bystrica Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica tel.: 048/420 48 11, 048/420 48 16, e-mail: anton.ivanic@ndsas.sk

II. Základné údaje o zámere

1. Názov

„Rýchlostná cesta R3 Šahy – Zvolen“

2. Účel

Účelom realizácie hodnotenej rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen je nájsť vhodné vedenie nového koridoru cesty medzinárodného významu v predmetnom úseku, ktorý bude kapacitne vyhovujúci požiadavkám dopravného prúdu najmä tranzitnej nákladnej dopravy, dopravne, prevádzkovo, technicky výhodný a investične realizovateľný a prijateľný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, ako aj z hľadiska plánovaného rozvoja dotknutých sídelných útvarov.

3. Užívateľ

Motoristická verejnosť.

4. Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona NR SR č. 287/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. činnosť: „Rýchlostná cesta R3 Šahy – Zvolen“ predstavuje novú činnosť v danom území.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Hodnotená činnosť je umiestnená na území Banskobystrického a Nitrianskeho kraja, v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice. Trasa hodnotenej činnosti prechádza nasledujúcimi katastrálnymi územiami dotknutých územných obvodov:

- okres Zvolen – Babiná, Dobrá Niva, Breziny, Budča, Ostrá Lúka, Zvolen,
- okres Krupina – Dudince, Terany, Dvorníky, Hontianske Tesáre, Dolné Šipice, Horné Šipice, Sebechleby, Domaníky, Hontianske Nemce, Uňatín, Rakovec, Devičie,
- okres Levice – Šahy, Hrkovce, Vyškovce nad Ipľom, Dolné Semerovce, Horné Semerovce, Hrkovce.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)

Prehľadná situácia sa nachádza v Prílohách - pozri mapa č.1.

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaná doba začatia výstavby..... rok 2015

Predpokladaná doba ukončenia výstavby..... rok 2020
Predpokladaná doba skončenia prevádzky nie je stanovená

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Trasa R3 v úseku Šahy – Zvolen už bola posudzovaná v roku 2005, podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. Navrhované varianty trasy R3 posudzované v Správe o hodnotení v úseku Šahy – Zvolen boli riešené prevažne v koridore, resp. s max. využitím existujúcej cesty I/66, ktorá prechádza cez zastavané časti obcí. K takto rozpracovaným návrhom trás rýchlostnej cesty R3 boli v ďalších stupňoch prípravy účastníkmi konania prezentované rozporné a hlavne zamietavé stanoviská, pričom bola dôrazne požadovaná zmena, resp. účelná korekcia trasy rýchlostnej cesty R3, ktorá odstráni prezentované negatíva v predmetnom úseku.

Na základe pracovných rokovaní v súvislosti s predmetnou činnosťou došlo k vypracovaniu novej technickej štúdie pre úsek Šahy - Zvolen, v rámci ktorej boli zapracované informácie a požiadavky z priebehu predinvestičnej prípravy a z verejného prerokovania Správy o hodnotení. V rámci nej bol vyhodnotená aj reálnosť ťahu R3 v koridore Šahy (Štúrovo) – Levice – Hronský Beňadik bez využitia trasy R7 z technického a ekonomického hľadiska.

Rýchlostný ťah R3 Šahy (Štúrovo) – Levice – Hronský Beňadik nie je v súlade s Programom prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2007 - 2010, schváleným uznesením vlády SR č. 1084/2007. Z tohto dôvodu a v zmysle ďalších dokumentov (KURS 2001, ÚPN VÚC BB kraj) Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja s trasou R3 Šahy (Štúrovo) – Levice – Hronský Beňadik *nesúhlasí*.

Na základe vyššie uvedeného a zo záverov rokovaní vznikol nový / upravený variant (koridor) rýchlostnej cesty v úseku Šahy – Zvolen s pracovným označením: variant ZV1 a subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D.

8.1. Základné technické údaje o navrhovanej činnosti

Základné technické a technologické údaje o navrhovanej činnosti boli získané z Technickej štúdie „R3 Šahy – Zvolen, R3 Šahy/Štúrovo – Levice - Hronský Beňadik“, (DOPRAVOPROJEKT, a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 06/2008). Návrh technického riešenia navrhovanej činnosti vychádza z platných technických noriem a smerníc pre projektovanie ciest a diaľnic, miestnych komunikácií a križovatiek.

Základné technické požiadavky navrhovanej činnosti

Základné technické požiadavky navrhovaného variantu ZV1 a jeho subvariantov ZV1A až ZV1D navrhovanej činnosti sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Základné technické požiadavky navrhovanej činnosti

Variant	Šírkové usporiadanie	Kategória cesty	Návrhová rýchlosť (km/hod.)	Max. pozdĺžny sklon
variant ZV1 – (zelený)	4 – pruhová komunikácia	R 24,5/120 (tunelový úsek 22,5/80)	120 (tunelový úsek 80 km/hod.)	4,5 %
subvariant ZV1A – (oranžový)				
subvariant ZV1B – (fialový)				
subvariant ZV1C – (červený)				
subvariant ZV1D – (modrý)				

Navrhovaný variant ZV1, ako aj jeho subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D sú výhľadovo navrhnuté v šírkovom usporiadaní R 24,5 (plný profil – štvorpruh, smerovo rozdelený).

Z výsledkov dopravného - inžinierskeho prieskumu (DOPRAVOPROJEKT, a.s., 2008) pre kapacitné posúdenie variantne navrhovanej rýchlostnej cesty R3 vyplynulo, že:

- o v prípade nerealizácie R3 je potrebné skapacitnenie existujúcej cesty I/66, ktorá nebude vyhovovať výhľadovým dopravným nárokom,
- o navrhovaný variant ZV1, ako aj subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D budú vyhovovať v kategórii R 24,5/120 pre posudzované obdobia v roku 2020 a 2030,
- o navrhované mimoúrovňové križovatky / privádzače budú taktiež vyhovovať výhľadovým dopravným nárokom pre výhľadové roky 2020, 2030.

8.2. Popis trás jednotlivých navrhovaných variantov

Začiatok úseku navrhovanej činnosti je v mieste existujúceho hraničného prechodu Šahy medzi SR a MR, koniec úseku trasy R3 je umiestnený v polohe existujúcej mimoúrovňovej križovatky „Budča“ pri obci Budča. Trasa R3 pozostáva zo základného variantu ZV1, ktorého súčasťou sú navrhované subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D. Subvariantné riešenie navrhovanej činnosti je vypracované v špecifických úsekoch trasy ZV1, ktoré sú technicky náročnejšie, vyžadujú budovanie súbežných komunikácií a pod.

8.2.1. Variant ZV1 – (zelený):

Celková dĺžka trasy variantu ZV1 predstavuje 66,773 km.

Od začiatku úseku na hraničnom prechode Šahy medzi SR/MR po obec Hokovce je trasa vedená údolnou nivou vodných tokov Ipeľ, Štiavnica a Krupinica odklonom od zastavaných častí sídiel v západnej polohe od štátnej cesty I/66. Ďalej od Hokoviec cca 15,0 km trasy po Domaníky cca 32,0 km prechádza cez Ipeľskú pahorkatinu poľnohospodársky využívaným územím s výskytom ostrovkovitých lesných porastov. Severne od Domaník naďalej rešpektuje existujúcu zástavbu obcí, križuje existujúcu cestu I/66, železničnú trať a potok Štiavnica, ale zároveň sa dostáva do vyššej nadmorskej výšky. Pri prekonávaní terénnych depresíí a existujúcich dopravných línií vyžaduje väčšie premostenia, násypové a zárezové formy. Východne od Hontianskych Nemiec trasa prechádza v úseku cca 32,5 km až cca 38,0 km výbežkami Bzovíckej pahorkatiny. Následne sa trasa R3 približuje k trase súčasnej cesty I/66 a železničnej trate, kde prechádza v kontakte s CHKO Štiavnické vrchy. V úseku cca 41,0 až cca 45,0 km vedie variant ZV1 územím využívaným na poľnohospodárske účely a obchádza v západnom smere okresné mesto Krupinu. Ďalej severne od Krupiny prekonáva masív Hanišberg tunelom „Hanišberg 1“ s dĺžkou 2870 m a v okolí Babinej prechádza po existujúcom obchvate obce v trase cesty I/66. Od cca 56,0 km je trasa R3 vedená západne od I/66, vedie poľnohospodársky využívaným územím a rešpektuje existujúcu zástavbu obce Dobrá Niva, ktorú obchádza v západnom smere. Za obcou sa približuje k ceste I/66 a v úseku cca 60,0 km až 63,5 km je trasovaná paralelne s ňou. Koncový úsek je vedený cez západnú časť Lomnianskej vrchoviny, ktorú prekonáva tunelom „A3“ v dĺžke 4020 m. Ukončenie trasy ZV1 je navrhované v mieste súčasnej mimoúrovňovej križovatky „Budča“, ktorá bude v dôsledku prepojenia cesty R3 s R1 a cesty I/50 navrhovaná ako okružná križovatka.

8.2.2. Subvariant ZV1A – (oranžový):

Celková dĺžka trasy subvariantu ZV1A predstavuje 4,139 km. Jeho trasa je navrhnutá južne od Krupiny, odkláňa sa od trasy ZV1 v 37,5 km, a v 41,35 km sa opäťovne na ňu napája. V tomto úseku obchádza existujúcu cestu I/66 oblúkom vo východnom smere. Trasa ZV1A si na rozdiel od variantu ZV1 nevyžaduje v tomto úseku preložku cesty I/66.

8.2.3. Subvariant ZV1B – (fialový):

Celková dĺžka trasy subvariantu ZV1B predstavuje 3,660 km. Ide o tunelový úsek „Hanišberg 2“ severne od Krupiny s dĺžkou 2790 m. Trasa tunelovej časti vo variante ZV1 predstavuje 2870 m.

8.2.4. Subvariant ZV1C – (červený):

Trasa subvariantu nadväzuje na tunelové úseky trasy R3, odkláňa sa od trasy ZV1 v 50,4 km na konci tunela Hanišberg 1, ďalej je vedená obchvatom východne od obce Babiná v súbehu s existujúcou cestou I/66. V cca 4,3 km ju pretína a pokračuje paralelne s ňou v západnej polohe po 56,1 km trasy ZV1. Trasa subvariantu v celkovej dĺžke 5,681 km je projektovaná tak, aby si nevyžadovala na rozdiel od trasy ZV1 preložku štátnej cesty I/66.

8.2.5. Subvariant ZV1D – (modrý):

Celková dĺžka trasy subvariantu ZV1D predstavuje 7,947 km. Je najdlhším subvariantom trasy ZV1 a je alternatívou k tunelovému riešeniu stavby R3. Odkláňa sa od trasy ZV1 v 44,9 km následne okrajovo prechádza údolím Krupinice cez chránenú lokalitu NPR Mäsiarsky bok, kde križuje 3 x železničnú trať a 12 x rieku Krupinica, preto je potrebné v tomto priestore uvažovať s reguláciou toku. V tomto úseku prechádza trasa ZV1D prevažne estakádovo s dĺžkami mostných konštrukcií od 265 m – 835 m.

8.3. Charakteristika navrhovaných križovatiek

Na základe smerovania dopravy v hodnotenom území a jeho širšom okolí, technické riešenie stavby a polohu sídelných útvarov, sú podľa technickej štúdie navrhnuté v trase R3 v úseku Šahy – Zvolen *privádzače* (cestná komunikácia s obmedzeným prístupom umožňujúca prepojenie rýchlostnej cesty s najbližšou cestou I. alebo II. triedy) a *mimoúrovňové križovatky* (miesto, kde sa jednotlivé pruhy križia v rôznych úrovniach a znižuje sa počet kolíznych bodov). Umiestnenie privádzačov a mimoúrovňových križovatiek v trase R3 je uvedený v nasledujúcom prehľade:

variant ZV1:

- privádzač Šahy - 4,842 km,
- mimoúrovňová križovatka Semerovce - 12,697 km (výhľadovo, v prípade realizácie variantu A rýchlostnej cesty R7, avšak je potrebný jej posun v dôsledku kolízie s tranzitným VTL plynovodom),
- privádzač Semerovce - 13,088 km,
- privádzač Dudince - 16,744 km,
- privádzač Hontianske Nemce - 35,871 km,
- privádzač Krupina - 41,404 km,
- privádzač Babiná - 50,996 km,
- privádzač Dobrá Niva - 60,379 km,

subvariant ZV1A a ZV1B:

- nie sú navrhované križovatky ani privádzače.

subvariant ZV1C:

- privádzač Babiná - 1,940 km.

subvariant ZV1D:

- privádzač Babiná - 1,940 km.

Charakteristika mostných objektov

Návrh mostných objektov vychádza zo smerového a výškového vedenia navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v hodnotenom úseku Šahy – Zvolen. Návrh mostných objektov rešpektuje prejazdne

gabarity premostňovaných dopravných trás v zmysle STN 73 6201. Pri premostení vodných prekážok budú mosty nadimenzované na prevedenie prietoku Q_{100} s požadovanou rezervou. Návrh umiestnenia mostných objektov je uvedený v prílohe zámeru.

Charakteristika tunelových úsekov

V rámci trasovania R3 v úseku Šahy – Zvolen sú v trase ZV1 navrhnuté 2 tunely (tunel Hanišberg 1 s dĺžkou 2870 m a tunel A3 s dĺžkou 4020 m). Z dôvodu skrátenia tunelovej časti bol navrhnutý v rámci subvariantu ZV1B tunel Hanišberg 2. Z hľadiska vedenia pozemnej komunikácie sú navrhované tunely riešené ako dvojrúrové pre každý dopravný smer s navrhovanou rýchlosťou 80 km/h (kategória R22,5/80).

Základné technické parametre tunela A3:

- o tunel s dĺžkou 4 020 m (razená časť 3 810 m, hĺbená časť 190 + 20 m) v úseku 64,04 km až 68,06 km variantu ZV1 medzi obcou Breziny a križovatkou Budča,
- o svetlá šírka jednej tunelovej rúry – 10,920 m,
- o prejazdna výška dopravnej časti tunela predstavuje 4,8 m,
- o navrhované razenie tunela podľa rakúskej tunelovacej metódy NRTM za trvalého sledovania geotechnického monitoringu,
- o tunelové rúry budú prepojené únikovými prepojkami pre únik osôb, prepojkami pre obslužné a záchranné vozidlá
- o tunel bude vybavený centrálnym riadiacim systémom – riadenie dopravy, vetranie a osvetlenie tunela,
- o vzduchotechnické zariadenia sú navrhnuté podľa TP 04/2006 Požiarna bezpečnosť cestných tunelov.

Základné technické parametre tunela Hanišberg 2:

- o tunel s dĺžkou 2790 m (razená časť 2 730 m, hĺbená časť 30 + 30 m) v úseku subvariantu ZV1B (0,820 - 3,610 km trasy R3) medzi mestom Krupina (severne) a obcou Babiná,
- o svetlá šírka jednej tunelovej rúry – 10,920 m,
- o prejazdna výška dopravnej časti tunela predstavuje 4,8 m,
- o navrhované razenie tunela a technologické riešenie tunela Hanišberg 2 je obdobné ako pri tuneli A3.

Navrhované tunelové úseky sú navrhované tak, aby vyhovovali požiadavkám požiarnej bezpečnosti, bezpečnosti a ochrany zdravia osôb, plynulej a bezpečnej jazdy vozidiel a tiež podmienkam hospodárnosti a minimálnej náročnosti na prácnosť údržby tunela počas prevádzky.

8.4. Základné údaje o hlavných ukazovateľoch navrhovanej činnosti

Prehľad hlavných ukazovateľov navrhovanej činnosti (R 24,5/120) v navrhovanom variante ZV1 a subvariantov ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Prehľad hlavných ukazovateľov hodnotených trás navrhovaného variantu ZV1 a subvariantov ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D pre navrhovaný profil (R 24,5/120)

P.č.	Ukazovateľ	m.j.	Variant				
			Variant ZV1	Subvariant ZV1A	Subvariant ZV1B	Subvariant ZV1C	Subvariant ZV1D
1.	Celková dĺžka trasy	km	66,773	4,139	3,660	5,681	7,948
2.	Kubatúra výkopov	m ³	4 239 763	6 324	82 534	698 370	706 157
3.	Kubatúra násypov	m ³	15 465 812	1 143 070	95 675	340 037	1 759 006
4.	Zárubné a oporné múry – spolu	m	10 679	450	-	900	1 250

	z toho zárubné múry	m	7 079	-	-	725	625
5.	Mostné objekty	počet - celkovo	108	10	-	13	14
		počet do 50 m	41	7	-	6	1
		počet nad 100 m	27	2	-	1	6
		plocha	m ² 278 474	29 849	-	9 598	79 762
6.	Tunely	počet / dĺžka	ks/m 2/6890	-	1/2790	-	-
		výrub z tunela	celk. bm 1 574 580	-	613 906	-	-
7.	Asanácia objektov	ks	-	-	-	-	-
8.	Trvalé zábery pôdy	ha	311,946	17,040	4,452	27,026	38,587
	z toho	poľnoh. pôda	ha 287,229	13,946	1,817	26,219	23,749
		lesná pôda	ha 24,717	3,094	2,635	0,807	14,838
9.	Protihlukové opatrenia (protihlukové steny)	m	11 030	-	800	1 300	2 000
10.	Preložky a úpravy vodných tokov	m	4 560	350	-	200	2 220
11.	Preložky ciest I., II. a III. triedy	m	6 872	-	-	1 019	-
12.	Preložky poľných a lesných ciest	m	12 201	-	-	1 475	978
13.	Preložky miestnych komunikácií	m	1 443	-	-	-	-

8.5. Odpočívky a parkovacie plochy

Koncepcia rozmiestnenia a vybavenia odpočívadiel na rýchlostných cestách v SR (schválená MDPT SR č.1029/1230-04, 11/2004, SSC, 2004) uvažuje v trase rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen s umiestnením nasledujúcich 2 veľkých obojstranných odpočívadiel:

Tab.: Rozmiestnenie veľkých odpočívadiel v trase navrhovanej rýchlostnej ceste R3 v úseku Šahy – Zvolen

odpočívadlo	variant	km/staničenie	poloha / umiestnenie	plošný záber (ha)
Dolné Semerovce	ZV1	9,290	pravé	4,50
		9,670	ľavé	4,50
Devičie	ZV1	37,400	ľavé	4,50
		37,530	pravé	4,50

8.6. Umiestnenie stavebných dvorov a depónií

Lokalizácia hlavného stavebného dvora nie je v súčasnosti určená a jeho umiestnenie bude súčasťou tendrových podmienok pre výber dodávateľa stavby. Navrhujeme umiestňovať stavebné dvory v polohe mimoúrovňových križovatiek mimo lokalít PHO I., II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

Umiestnenie depónií počas stavby navrhovanej činnosti bude upresnené na základe výsledkov podrobného inžiniersko - geologického prieskumu a budú riešené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Rýchlostná cesta R3 v úseku Šahy – Zvolen je súčasťou základného systému diaľničných a rýchlostných ciest, v súlade s Programom prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2007 - 2010, schváleným uznesením vlády SR č. 1084/2007 zo dňa 19.12.2007. Rýchlostný ťah R3 je v koncepcii rýchlostných ciest definovaný ako ťah štátna hranica MR/SR – Šahy – Krupina – Zvolen – Žiar nad Hronom – Turčianske Teplice – Martin - Kraľovany – Dolný Kubín – Trstená – štátna hranica SR/PR (234 km).

Súčasná cesta I/66 má v niektorých častiach hodnoteného úseku nevyhovujúci technický stav (bodové a šírkové závady, povrch vozovky). Vstupom Slovenskej republiky do EÚ došlo na súčasnej ceste I/66 (medzinárodný cestný ťah E 77 MR – PR) k zvýšeniu intenzity dopravy najmä

tranzitnej dopravy. Tento nárast dopravy prináša so sebou negatívne dopady na dotknuté obce a okresné mesto Krupina, cez ktoré je cesta vedená prietahom. Doprava na tejto komunikácii je postihnutá zvyšovaním energetických strát vozidiel, časových strát cestujúcich, zvýšenou nehodovosťou, zhoršujúcim stavom znečistenia ovzdušia emisnými vplyvmi, ako aj neprípustným hlukovým zaťažením obyvateľstva žijúceho v dotknutých obciach. Potreba navrhovanej činnosti v regióne Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie je nutná aj z hľadiska rozvoja hospodárskeho a rekreačného potenciálu územia. Uvedené skutočnosti poukazujú na vhodnosť ako aj zvýšenú potrebu výstavby navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen.

10. Celkové náklady

Tab.: Celkové predpokladané náklady navrhovanej činnosti pre navrhovaný profil - R24,5/120

Variant navrhovanej činnosti	Kategória navrhovanej činnosti	Celkové náklady navrhovanej činnosti v mil. €
Variant ZV1 – (zelený)	R 24,5/120	1 500
subvariant ZV1A – (oranžový)		11,21
subvariant ZV1B – (fialový)		18,80
subvariant ZV1C – (červený)		6,56
subvariant ZV1D – (modrý)		20,76

* investičné náklady CÚ 2008

11. Dotknutá obec

- Mesto Zvolen,
- Mesto Krupina,
- Mesto Dudince,
- Mesto Šahy,
- obec Babiná,
- obec Budča,
- obec Breziny,
- obec Bzovík,
- obec Dobrá Niva,
- obec Ostrá Lúka,
- obec Terany,
- obec Hontianske Tesáre,
- obec Sebechleby,
- obec Domaníky,
- obec Hontianske Nemce,
- obec Uňatín,
- obec Devičie,
- obec Hrkovce,
- obec Vyškovce nad Ipľom,
- obec Dolné Semerovce,
- obec Horné Semerovce,
- obec Hokovce.

12. Dotknutý samosprávny kraj

- Banskobystrický samosprávny kraj,
- Nitriansky samosprávny kraj.

13. Dotknuté orgány

- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR,
- Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja,
- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- Krajský úrad v Banskej Bystrici, príslušné odbory,
- Krajský úrad v Nitre, príslušné odbory,
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Banskej Bystrici,
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Nitre,
- Krajský pozemkový úrad v Banskej Bystrici,
- Krajský pozemkový úrad v Nitre,
- Obvodný úrad životného prostredia Zvolen,
- Obvodný úrad životného prostredia Zvolen, Stále pracovisko Krupina,
- Obvodný úrad životného prostredia Levice,
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie vo Zvolene,
- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Leviciach,
- Obvodný úrad Zvolen, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Pracovisko ObÚ vo Zvolene so sídlom v Krupine,
- Obvodný úrad Levice, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Obvodný lesný úrad Zvolen,
- Obvodný lesný úrad Veľký Krtíš,
- Obvodný lesný úrad Levice,
- Obvodný banský úrad Banská Bystrica,
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Zvolen,
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Levice,
- RÚVZ so sídlom vo Zvolene,
- RÚVZ so sídlom v Leviciach,
- ŠOP SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy, Banská Štiavnica,
- ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie, Nitra.

14. Povoľujúci orgán

- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR,
- Krajský úrad v Banskej Bystrici, príslušné odbory,
- Krajský úrad v Nitre, príslušné odbory,
- Stavebný úrad mesta Zvolen,
- Stavebný úrad mesta Krupina.
- Stavebný úrad mesta Dudince,
- Stavebný úrad mesta Šahy.

15. Rezortný orgán

- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania územného rozhodnutia o umiestnení stavby pre navrhovanú činnosť v zmysle stavebného zákona.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná činnosť v úseku Šahy – Zvolen bude plniť významnú úlohu v medzinárodnej, najmä tranzitnej nákladnej doprave. Hodnotený úsek navrhovanej rýchlostnej cesty R3 je súčasťou medzinárodného ťahu E 77, ktorý je v rámci siete AGR hlavným cestným ťahom pre medzinárodnú dopravu. Z medzinárodného hľadiska prepojuje cestné siete SR a MR prostredníctvom diaľkového cestného hraničného prechodu Šahy – Parassapuszta.

Vytvorenie schengenského priestoru umožňuje rozsiahlejšiu a širšiu hospodársku a kultúrnu spoluprácu krajín Európskej únie s voľným pohybom osôb bez kontrol na vnútorných hraniciach medzi jednotlivými členskými štátmi. Perspektívnym územím pre hospodársky rast je aj región Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie v západnej časti stredného Slovenska v prepojení na Novohradskú župu (Nógrád) susednej Maďarskej republiky. Navrhovaná činnosť zlepšuje cestnú infraštruktúru v tomto území.

Z hľadiska dopravného napojenia Slovenska na Európsky komunikačný systém hodnotíme výstavbu navrhovanej investície ako pozitívny vplyv. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice SR sa nepredpokladajú.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Z hľadiska komplexného environmentálneho posudzovania vplyvov stavby a prevádzky navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen sme posudzované územie ohraničili koridorom so šírkou 400 m od okraja navrhovanej rýchlostnej cesty a označili ho ako hodnotené územie.

Za bezprostredne dotknuté územie považujeme samotné teleso navrhovanej činnosti na úseku Šahy – Zvolen.

V predkladanom zámere sú obsiahnuté ďalšie potrebné regionálne informácie o širšom okolí posudzovanej činnosti a toto územie sme označili ako širšie okolie hodnoteného územia. Z hľadiska ďalších vzťahov a vplyvov, ktoré bolo možné zistiť len v regionálnej mierke je územie pre niektoré ukazovatele ohraničené na hranice katastrov dotknutých obcí.

Podľa administratívneho členenia patrí hodnotené územie do Banskobystrického a Nitrianskeho kraja a zasahuje nasledujúce katastrálne územia spadajúce pod územné obvody Zvolen, Krupina a Levice:

Územný obvod Zvolen

- k.ú. Zvolen,
- k.ú. Babiná,
- k.ú. Dobrá Niva,
- k.ú. Breziny,
- k.ú. Budča,
- k.ú. Ostrá Lúka.

Územný obvod Krupina

- k.ú. Krupina,
- k.ú. Dudince,
- k.ú. Bzovík,
- k.ú. Terany,
- k.ú. Hontianske Tesáre (k.ú. Dolné Šípice, k.ú. Horné Šípice, k.ú. Dvorníky),
- k.ú. Hontianske Nemce,
- k.ú. Rakovec,
- k.ú. Sebechleby,
- k.ú. Domaníky,
- k.ú. Uňatín,
- k.ú. Devičie.

Územný obvod Levice

- k.ú. Šahy,
- k.ú. Hrkovce,
- k.ú. Vyškovce nad Ipľom,
- k.ú. Dolné Semerovce,
- k.ú. Horné Semerovce,
- k.ú. Hokovce.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

1.1. Geomorfologické pomery

Hodnotené územie navrhovanej činnosti podľa geomorfologického členenia (Mazúr, E., Lukniš, M., In: Atlas krajiny SR, 2002) je súčasťou oblasti Slovenské stredohorie a Podunajskej nížiny. Južné časti navrhovanej činnosti (úsek Šahy - Dudince - Hontianske Nemce) ležia v celku Podunajská pahorkatina, podcelku Ipeľská niva a Ipeľská pahorkatina. Morfologicky ide o rovinaté územie s miernymi vyvýšeninami reliéfu nížinných pahorkatín s nadmorskou výškou cca 130 - 160 m n.m.

Na južnú časť nadväzuje úsek Hontianske Nemce – Krupina (cca 35 – 45 km), ktorý patrí do celku Krupinská planina (podcelok Bzovická pahorkatina). Ide o reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín s hlbokými dolinami tvaru V so slabo vyvinutou nivou. Severne od Krupiny trasa R3 prechádza reliéfom kotlinových pahorkatín s úvalinovými dolinami.

Koncový úsek trasy R3 patrí do celku Pliešovská kotlina a celku Javorie. Trasa (tunelový úsek) prechádza Lomnianskou vrchovinou s typickým vrchovinovým reliéfom. Priemerná nadmorská výška hodnoteného územia sa pohybuje v rozmedzí cca 130 - 500 m n. m.

1.2. Geologické pomery

Na geologickej stavbe hodnoteného územia sa podieľajú, (podľa Inžiniersko - geologická štúdia, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008) prevažne horniny neogénu a kvartéru.

Neogén - neogénne horniny sú reprezentované v južných častiach hodnoteného územia morskými sedimentmi, zlepenkami a pieskami Ipeľskej tabule, severných častiach vulkanickými, vulkanoklastickými a vulkanosedimentačnými horninami pohorí sopečného charakteru (Štiavnické vrchy, Javorie). Hodnotenú územie a jeho okolie v oblasti Hontianske Nemce - Krupina – Babiná je budované komplexom stredoslovenských neovulkanitov. V širšom okolí trasy sa vyskytujú pyroklastiká andezitov so striedaním tufov, v spodnejších častiach tufitov a pod. Pre koncový úsek trasy R3 je charakteristická vulkanická stavba stratovulkánového typu neresníckej formácie z obdobia bádenu až sarmatu. Neresnícka formácia je tvorená prevažne extrúzióznymi sedimentmi, andezitmi a ich vulkanoklastikami. Hrúbka uloženín vulkanoklastických hornín dosahuje v hodnotenom území a jeho okolí cca 150 až 200 m.

Kvartér - kvartérne horniny sú najrozšírenejšou formáciou hodnoteného územia. Najrozšírenejšími typmi sú fluviálne sedimenty v údolných nivách a alúviách vodných tokov s premenlivou mocnosťou zastúpené štrkami ílovitými, piesčitými hlinami, ílovitými hlinami až ílmi, ďalej deluviálne (deluviálne – eluviálne) sedimenty Ipeľskej a Bzovickej pahorkatiny. Ide o svahové hliny, hlinito - kamenité sute a zvetralé polohy pyroklastík na pomerne strmých svahoch (30° - 45°), s hrúbkou cca 0,5 - 3,0 m.

Navrhovaný tunelový objekt A3 bude razený vo vulkanických horninách SZ časti Lomnianskej vrchoviny. Podľa Inžiniersko - geologickej štúdie, RNDr. Čajka, 2008, je v úseku cca 64,9 – 65,5 km a 67,0 – 68,0 km predpokladaný výskyt vulkanoklastických hornín zastúpených úlomkami a blokmi andezitov. Výskyt nadložia je premenlivá a pohybuje sa v rozmedzí od 40 do 250 m.

Navrhovaný tunel Hanišberg 2 bude razený vo vulkanických brekciách a andezitoch sebechebskej formácie. Portálové úseky sú situované v polohe blokových vulkanických bridlíc, ktoré sú prekryté vrstvou deluviálnych sutí o hrúbke cca 4 až 5 m. Výskyt nadložia je premenlivá a pohybuje sa v rozmedzí od 40 do 130 m.

Z pohľadu inžiniersko - geologickej klasifikácie leží hodnotené územie vo dvoch regiónoch. Jeho severná a južná časť leží v regióne neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských kotlín 62 – Pliešovská kotlina, južná časť na rozhraní oblasti vnútrokarpatských nížin 74 – Podunajská nížina a 67 – Ipeľská kotlina. Prevažná časť hodnoteného územia sa nachádza v regióne neogénnych vulkanitov, oblasti vulkanických vrchovín 50 – Krupinská vrchovina. Navrhovaná trasa R3 prechádza v jej severnej časti rajónmi pyroklastických hornín (Vp), v oblasti Krupiny a Dobrej Nivy rajónom deluviálnych sedimentov (D). Južná časť trasy R3 prechádza rajónmi údolných riečnych náplavov (F), rajónom sprašových sedimentov na riečnych náplavách (LT) so striedaním štrkovitých a jemnozrnných zemín.

Radón

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (In: Atlas krajiny SR, 2002) v širšom okolí hodnoteného územia prevláda stredné radónové riziko nad nízkym. Samotná trasa R3 prechádza územím s prevládajúcim nízkym radónovým rizikom.

1.2.1. Geodynamické javy

V hodnotenom území možno identifikovať viacero geodynamických javov rôzneho rozsahu a s rôznou intenzitou prejavu. Ide predovšetkým o seizmicitu a tektonické pohyby v území. Prevažná časť hodnoteného územia patrí z hľadiska seizmicity do 6 - 7° MSK-64, južné časti navrhovanej činnosti do 6° MSK-64 podľa STN 73 0036.

Z geodynamických procesov sa v hodnotenom území a jeho širšom okolí prejavujú procesy zvetrávania, erózie a svahové pohyby. Erózia je reprezentovaná prevažne eróziou riek a potokov a výmloľovou eróziou pôsobením prívalových vôd z atmosférických zrážok. Svahové deformácie sú rozšírené prevažne na erózných svahoch Ipeľskej a Bzovíckej pahorkatiny, Krupinskej planiny napr., v úseku cca 20,0 – 22,0 trasy R3 v lokalite Repisko - Patkôš medzi Dudincami a Hontianskymi Tesármi, v úseku 4,0 – 4,6 km subvariantu ZV1D v lokalite Mäsiarsky bok sa vyskytuje potenciálne zosuvné územie, podľa Inžinierskogeologickej štúdie, RNDr. Čajka, 2008.

1.2.2. Ložiská nerastných surovín

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho širšom okolí sa vyskytujú nasledujúce ložiská nevyhradených nerastných surovín, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory (podľa Archív Geofondu 2009, Bratislava):

Tab.: Prehľad ložísk nevyhradených nerastov v hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho okolí

Názov ložiska	Nerast	Organizácia	Zásoby ložiska v tis. m ³	Vzdialenosť od navrhovanej činnosti (m)	Charakter ložiska
Krupina - Hanišberg	stavebný kameň	SsK a.s. Žilina	388 000	k.ú. Krupina, cca 120 m od dotknutého územia (cca 190 m v subvariante ZV1D)	ložisko s rozvinutou ťažbou
Pliešovce	stavebný kameň	prevádzka Pliešovce	1 234 000	cca 4,0 km východne od hodnoteného územia, k.ú. Pliešovce	ložisko s rozvinutou ťažbou
Breziny	stavebný kameň	Mramor s.r.o. Bratislava	364 000	cca 200,0 m východne od trasy R3 – v 64,0 km	ložisko so zastavenou ťažbou
Sása	stavebný kameň	Zlatý onyx a.s. Levice	4 899 000	k.ú. Sása, mimo hodnot. územia	ložisko so zastavenou ťažbou
Ostrá Lúka	stavebný kameň	SsK a.s. Žilina	2 344 000	k.ú. Ostrá Lúka, západne mimo hodnoteného územia	ložisko neťažené, neperspektívne

(Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, 1998 – Zmeny a doplnky, 2004, Archív Geofondu, GÚDŠ Bratislava, 2009)

Tab.: Chránené ložiskové územia / dobývacie priestory

Názov ložiska	Nerast	Organizácia	Kilometer trasy	Vzdialenosť od hodnotenej činnosti (m)
Sása	andezit	GEOtrans - LOMY, s.r.o., Sása	k.ú. Sása, mimo hodnot. územia	
Krupina – Hanišberg	andezit	EUROVIA - Kameňolomy s.r.o., Košice - Barca	3,0 – ZV1B, 0,5 – ZV1C, 5,5 – ZV1D, 50,0 – ZV1	120 (190 – ZV1D)
Dobrá Niva – Tri kamene	andezit	Vodostav plus s.r.o., Zlaté Moravce	59,5	900
Breziny	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice	64,0	200
Ostrá Lúka	andezit		k.ú. Ostrá Lúka, západne mimo hodnoteného územia	

(Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, 1998 – Zmeny a doplnky, 2004, Archív Geofondu, GÚDŠ Bratislava, 2009)

1.3. Pôdne pomery

1.3.1. Pôdne typy, druhy a ich bonita

Prevažná časť navrhovanej trasy rýchlostnej cesty R3 je vedená územím s prevažným zastúpením kambizemí, hnedozemí a ich variet. Z hľadiska pôdných druhov prevládajú v hodnotenom území hlinité a ílovito - hlinité pôdy. V trase navrhovanej činnosti sa vyskytujú prevažne nasledujúce pôdne typy:

Kambizeme - pôdny typ rozšírený v hodnotenom území od Krupiny po koniec úseku. Zastúpené sú kambizeme typické v komplexe s rendzinami, prevládajú stredne ťažké až ťažké, ďalej kambizeme pseudoglejové stredne ťažké.

Hnedozeme – dominujúci typ južnej časti hodnoteného územia v okolí Dudiniec, Hontianskych Nemiec, Šiah až po št. hranicu SR/ČR. Sú to hnedozeme na sprašiach, miestami erodované hnedozeme na polygenetických hlinách, hnedozeme luvizemné, hnedozeme oglejené, sprievodné pseudogleje na sprašových a polygenetických hlinách.

Fluvizeme – sú dominujúcim druhom na nive Ipl'a a v povodí vodných tokov Krupinica, Štiavnica a miestnych potokov. Dominujú fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.

Antropické pôdy

Antropické pôdy sú skupinou pôd s prevládajúcim pôdotvorným procesom antropickým (pôdy záhrad, pôdy na umelých substrátoch, napr. navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, násypy železníc a ciest, zastavané plochy a pod.).

V hodnotenom území majú zastúpenie aj rendziny a kambizeme rendzinové v okolí Horných Semeroviec, luvizeme pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné zo sprašových hlin v oblasti východných výbežkov Ipeľskej pahorkatiny.

1.3.2. Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Z hľadiska odolnosti pôd proti kompácii sú pôdy hodnoteného územia slabo až stredne odolné.

V hodnotenom území sa prejavuje pôdna erózia (zosuvy) najmä v oblastiach s väčším sklonom územia na plochách nepokrytých vegetačným krytom a na pôdach málo odolných pred odnosom. V dotknutom území sa pôdna erózia vyskytuje najmä v povodí miestnych potokov (napr. potok Krupinica, Štiavnica, Semerovský potok, potok Litava, Babinský potok atď.).

1.4. Klimatické pomery

Podľa klimatického členenia Slovenska patrí severná časť hodnoteného územia do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsok M3 – mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový, od Krupiny v smere na Dudince prechádza trasa R3 cez okrsok T5 - teplý, mierne suchý, s chladnou zimou s ročným úhrnom zrážok 550 až 800 mm. Najjužnejšie časti hodnoteného územia v oblasti Ipeľskej pahorkatiny a nivy od Dudiniec po Šahy ležia v okrsku T4 – teplý, mierne suchý s miernou zimou a okrsku T2 - teplý, suchý, s miernou zimou s ročným úhrnom zrážok 500 – 700 mm.

1.4.1. Ovzdušie

Teploty

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu namerané z meteorologickej stanice Dudince sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu v °C – stanica Dudince

ukazovateľ	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ROK
priemer	-2,4	-0,3	4,0	9,7	14,4	18,1	19,3	18,6	14,5	9,2	4,4	-0,2	15,8

(Zdroj: SHMÚ)

Zrážky

Zrážkové údaje namerané z meteorologickej stanice Krupina sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok (mm) – stanica Krupina

ukazovateľ	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ROK
priemer	37	38	34	43	50	76	66	62	43	40	54	49	592

(Zdroj: SHMÚ)

Veternosť

Prevládajúce smery vetra v hodnotenom území a jeho okolí sú S - SZ a J - JZ, v južných častiach hodnoteného územia prevláda východné a západné prúdenie vetra .

1.5. Hydrologické pomery

1.5.1. Povrchové vody

Hodnotené územie leží v povodí rieky Hron a Ipeľ. Z hľadiska typu režimu odtoku (In: Atlas krajiny, 2002) patrí hodnotené územie do stredohorskej oblasti so snehovo - dažďovým typom režimu odtoku. Hodnotené územie je odvodňované miestnymi potokmi, najmä potokmi Krupinica a Štiavnica (pravostranné prítoky Ipeľa), ktoré sú zaradené medzi vodohospodársky významné toky, ďalej riekou Ipeľ a sčasti Hron. Vybrané hydrologické údaje spomínaných vodných tokov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Vybrané hydrologické údaje vodných tokov v hodnotenom území

Tok - profil	Plocha povodia (km ²)	Dĺžka toku (km)	Minimálny prietok Q _a (m ³ .s ⁻¹)	Maximálny prietok Q _a (m ³ .s ⁻¹)	Priemerný prietok Q _a (m ³ .s ⁻¹)
Krupinica - Krupina	194,06	65,4	1,415	41,75	0,092
Štiavnica - Dudince	214,27	54,6	2,264	64,01	0,167
Hron – Hronska Breznica	5 149,80	298,0	31,580	370,7	7 6,765
Ipeľ – Vyškovce nad Ipľom	4 687,24	232,5	17,230	245,5	1,999

(Zdroj: SHMÚ)

1.5.2. Vodné plochy

Priamo v dotknutom území sa vodné plochy nenachádzajú. V hodnotenom území sa nachádza malá vodná plocha (rybník na potoku Vajsov, trasa R3 míňa vodnú plochu v cca 45,5 km navrhovanou estakádou). V blízkom okolí hodnoteného územia sa nachádzajú vodné plochy využívané na chov rýb (napr. vodná nádrž Krupina na potoku Bebrava s plochou 23 ha, vodná nádrž Dobrá Niva na Kalnom potoku s rozlohou 24 ha, vodná nádrž Sebechleby, Devičie a ďalšie).

1.5.3. Podzemné vody

Podľa Hydroekologický plán povodia Ipľa, Hydroekologický plán povodia Hrona, MŽP SR, 2001 hodnotené územie a jeho širšie okolie leží v nasledujúcich hydrogeologických regiónoch:

Rajón Q 091 Kvartér Ipľa - zaberá údolnú nivu rieky Ipľ. Mocnosť kvartérnych uloženín dosahuje 4 až 7 m, ojedinele nad 10 m. Zvodnený horizont je tvorený štrkopieskami pokrytými 1,5 – 4 m mocným pokryvom hlinito - ílovitých povodňových nánosov. Navrhovaná trasa R3 prechádza cez toto územie v dĺžke cca 6 km.

Rajón V 094 Neovulkanity Krupinskej planiny - je budovaný vulkanoklastickými horninami. Obeh podzemných vôd prebieha prevažne v pórovitom prostredí. Zvodnenie je veľmi premenlivé. Cez spomínaný rajón prechádza trasa R3 v dĺžke cca 45 km.

Rajón V 093 Neovulkanity S a J svahov Štiavnických vrchov a Javoria - je budovaný vulkanickými horninami neogénnych vrstiev s premenlivou intenzitou zvodnenia. Rajón sa vyznačuje nízkou výdatnosťou prameňov - do 0,3 l/s. Navrhovaná činnosť prechádza cez rajón V 093 nad Krupinou v dĺžke cca 5 km (tunelový úsek Hanišberg).

Rajón V 088 Neovulkanity S svahov Štiavnických vrchov a Javoria - územie rajónu sa vyznačuje stratovulkanickou stavbou so zvodnenými horizontmi zlomových línii. Navrhovaná činnosť prechádza cez uvedený rajón v koncových úsekoch jej trasy.

Z pohľadu hydrogeologických pomerov v hodnotenom území sú výraznejšie zvodnené len kvartérne fluviálne sedimenty, kde je podzemná voda viazaná na polohy štrkov a pieskov s prevažne voľnou hladinou. Neogénne vrstvy sú málo až stredne zvodnené.

1.5.4. Pramene a pramenné oblasti

V dotknutom území navrhovanej činnosti (samotné teleso navrhovanej činnosti) sa nenachádzajú registrované pramene využívané okolitým obyvateľstvom. V blízkom okolí hodnoteného územia sa nachádzajú pramenné lokality, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Zoznam a prehľad existujúcich prameňov v blízkom okolí hodnoteného územia

Obec / k.ú.	Lokalita / prameň	výdatnosť (l/s)	Vzdialenosť od trasy R3
Breziny – Dolné Breziny	Pod Kladou, prameň	max. 5,2	cca 1050 m západne
Ostrá Lúka	prameň	min. 5,0	cca 3500 m západne
Michalková	prameň	max. 2,7	cca 4500 m východne
Podzámčok	prameň, studňa	max. 210	cca 450 m východne

(Zdroj: Hydroekologický plán povodia Ipľa, Hydroekologický plán povodia Hrona, MŽP SR, 2001)

1.5.5. Termálne a minerálne pramene

V hodnotenom území a jeho okolí sa nachádzajú zdroje minerálnej vody, ich výskyt je závislý od geologického podložia a tektonickej stavby. Registrované minerálne pramene v blízkom a širšom okolí hodnoteného územia sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Registrované minerálne pramene v blízkom a širšom okolí hodnoteného územia

Obce / k.ú.	Registrované minerálne pramene		Vzdialenosť od trasy R3
	vyhlásený MZ SR	existujúci / názov	
Uňatín / Hontianske Nemce		Uňatínsky mlyn	cca 800 m východne
Hontianske Moravany		Prameň kyslá	cca 2400 m západne
Hokovce		studňa, vrt	cca 1200 m východne
Dudince	Kúpeľný S-3 HVD-1	Rímsky V-1 S-5/A HVD-2	cca 800 m východne
Slatina	Slatina I S – 7 Slatina III S - II ST – 2, Slatina II B – 1, Slatina IV, V BB – 1, 2	vrt	cca 1500 m východne

(Zdroj: ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky, 2005, 2007)

V blízkom okolí hodnoteného územia sa vo východnej časti okresu Levice ako stolové minerálne vody využívajú minerálne pramene v Slatine.

Vyhlásené prírodné liečivé zdroje prírodných minerálnych stolových vôd v blízkom okolí hodnoteného územia sú uvedené v nasledujúcom prehľade:

Tab.: Vyhlásené prírodné liečivé zdroje prírodných minerálnych stolových vôd v blízkom okolí hodnoteného územia

Lokalita / katastrálne územie	Názov zdroja	Reg.číslo	Tech. označ.	Vyhlásený ako	Spôsob využitia	Charakteristika zdroja
Dudince	kúpeľný	ZV-70	Vrt S-3	PLZ	Balneo terapia	je to prírodná liečivá voda, silne mineralizovaná, hydrouhličitán - chloridová, sodno - vápenatá, uhličitá, sulfánová so zvýšeným obsahom fluóru a horčika, slabo kyslá, vlažná
	-	ZV-85	Vrt HVD-1			

(Zdroj: ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky, 2005, 2007)

PLZ - povolenie na využívanie prírodných liečivých zdrojov

Trasa navrhovanej činnosti neprechádza priamo cez využívané termálne a minerálne pramene a prírodné liečivé zdroje prírodných minerálnych stolových vôd v území.

1.5.6. Vodohospodársky chránené územia a vodné zdroje

Trasa navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti v území.

Južná časť hodnoteného územia v oblasti Šahy – Dudince – Hontianske Tesáre leží v oblasti ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, v ochrannom pásme III. stupňa – 34. Dudince a Slatina (úsek 11,0 – 22,0 km trasy R3). PHO II. stupňa vodných zdrojov Hontianske Tesáre – Dvorníky (studne s výdatnosťou do 20 l/s) sa dotýka hodnoteného územia v polohe cca 23,0 – 24,5 km navrhovanej stavby, západná hranica PHO je vedená v súbehu s existujúcou cestou I/66.

V severnej časti v k.ú. Dobrá Niva prechádza trasa R3 vo variante ZV1 (úsek 55,1 – 63,1 km), subvariante ZV1C (úsek 4,5 – 5,7 km) cez PHO II. stupňa vodných zdrojov Dobrá Niva – Podzámčok (studne s výdatnosťou do 70 l/s – Dobrá Niva, až do 210 l/s - Podzámčok). Vodné zdroje prostredníctvom skupinových vodovodov dodávajú pitnú vodu do dotknutých okresov / obcí.

Trasa R3 v úseku Šahy – Zvolen do PHO I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd - 34. Dudince a Slatina nezasahuje a vyhýba sa aj ochrannému pásmu I. stupňa vodného zdroja Podzámčok (vo vzdialenosti cca 350 m v staničení 62,0 km R3). Vo vzdialenosti cca 800 m v západnom smere obchádza trasa R3 vnútorné kúpeľné územie kúpeľného mesta Dudince.

1.6. Fauna, flóra, vegetácia

Fytogeografické členenie

Podľa členenia Slovenska na fytogeograficko - vegetačné oblasti (In:Atlas krajiny SR, 2002) leží severná časť hodnoteného územia v bukovej zóne, v sopečnej oblasti, okrese Pliešovská kotlina, územie v okolí Krupiny po Hontianske Nemce leží v dubovej zóne, horskej podzóny, sopečnej oblasti a okrese Krupinská planina, Ostrôžky. Južné časti hodnoteného územia patria do bukovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti a okresu Ipeľská niva a Ipeľská pahorkatina.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu (Michalko, J., Geobotanická mapa, 1987) tvoria v hodnotenom území navrhovanej činnosti nasledujúce jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie: prevažne C – dubovo – hrabové lesy karpatské, Fs – Bukové kvetnaté lesy podhorské, ostrovkovito Al – lužné lesy podhorské a horské, Q_C - dubovo - cerové lesy, v južných častiach hodnoteného územia Sx – lužné lesy vrbovo – topoľové, Cr - dubovo – hrabové lesy panónske.

Plocha hodnoteného územia

Reálnu vegetáciu v hodnotenom území a jeho blízkom okolí tvoria nasledujúce prvky:

- poľnohospodárske plodiny, technické plodiny – vyskytujú sa na orných pôdach (veľkoplošné a maloplošné oráčiny), záhradách, viniciach, sadoch a pod.,
- ruderalna vegetácia – ide o vegetáciu na neupravených a nevyužívaných plochách s výrazným zastúpením synantropných druhov, napr. v blízkosti dopravných koridorov a pod.,
- nelesná drevinová vegetácia – ide o líniovú brehovú vegetáciu pozdĺž potokov (Krupinica, Štiavnica, potok Neresnica, Belujský potok, Suchý potok, potok Vajsov a ďalšie) a vodných tokov Ipeľ a Hron, v okolí vodných nádrží a rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársky využívanom území vo forme skupín stromov a krov, fytocenologické zväzy *Salicion triandrae*, *Prunion spinosae*, s porastmi nepôvodných drevín napr. pozdĺž poľných ciest – *Robinia pseudoacacia* atď.,
- trvalé trávnaté porasty – v hodnotenom území a jeho širšom okolí najmä na východných úpätiach Štiavnických vrchov tvoria spolu s ornou pôdou podstatný podiel z rozlohy poľnohospodárskej pôdy,
- lesné porasty – ide najmä o plochy bukových a jedľovo – bukových kvetnatých lesov, dubovo – hrabových lesov karpatských, ostrovkovito dubovo – hrabových lesov panónskych a teplomilných submediteránnych dubových lesov prevažne v južnejších častiach hodnoteného územia.

Samotná trasa navrhovanej činnosti nezasahuje, resp. v jej trase sa nenachádzajú chránené ani inak vzácne druhy drevín. V hodnotenom území sa nachádzajú 2 ks dub letný (*Quercus robur*) v k.ú. Dobrá Niva, v areáli hydinovej farmy, cca 220 m východne od trasy R3 v staničení 58,9 km.

Zoogeografické členenie

Zoograficky z hľadiska limnického biocyklu patrí živočíšstvo hodnoteného územia do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a stredoslovenskej časti. Z hľadiska terestrického biocyklu patrí živočíšstvo južných častí hodnoteného územia do provincie stepí a panónskeho

úseku, prevažná časť hodnoteného územia leží v provincii listnatých lesov a podkarpatskom úseku, (In: Atlas krajiny SR, 2002).

V hodnotenom území navrhovanej činnosti je štruktúra spoločenstiev nerovnomerne až lokálne distribuovaná, prevažná časť hodnoteného územia je využívaná na poľnohospodárske účely, lúky a pasienky.

1.7. Chránené územia a ochranné pásma

V hodnotenom území navrhovanej činnosti (koridor 400 m od osi navrhovanej rýchlostnej cesty R3) a jeho blízkom okolí sa nachádzajú nasledujúce chránené územia (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov):

Veľkoplošné chránené územia

- CHKO Štiavnické vrchy – ide o najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát. Ležia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov, čoho odrazom je horizontálne a vertikálne prelínanie teplomilných prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Niektoré teplomilné druhy tu dosahujú severnú hranicu rozšírenia - dub cerový (*Quercus cerris*), javor tatársky (*Acer tatarica*). Na teplých výslnných andezitových skalách s plytkou skeletovitou pôdou sa nachádzajú druhy xerothermnej flóry, napr.: kavyl vláskatý (*Stipa capillata*), kukučka vencová (*Lychnis coronaria*) a i. Zo živočíšstva sú zastúpené vtáky, ako napr. orol krikľavý (*Aquila pomarina*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sova obyčajná (*Strix aluco*), z cicavcov rys ostrovid (*Lynx lynx*) a mačka divá (*Felis silvestris*). V opustených banských dielach je zaznamenaný výskyt niekoľkých druhov netopierov, napr.: podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*), a ďalšie.

Trasa navrhovanej činnosti prechádza spolu s existujúcou cestou I/66 v kontakte s CHKO Štiavnické vrchy v úseku 39,0 – 42,3 km. Trasa R3 v úseku 45,5 až 51,5 km variantu ZV1, subvariant ZV1B a subvariant ZV1D v úseku cca 0,5 – 2,5 km zasahujú do spomínaného územia. V týchto úsekoch platí 2. stupeň ochrany prírody a krajiny.

maloplošné chránené územia

- *CHA Park v Horných Semerovciach* - chránený areál s rozlohou 11,87 ha bol vyhlásený z dôvodu ochrany historického parku v obci Horné Semerovce. Platí v ňom 3. stupeň ochrany. CHA leží v dotyku s hodnoteným územím, cca 425 m východne v cca 12,0 km trasy R3.
- *CHA Park v Hokovciach* - chránený areál s rozlohou 4,56 ha s 3. stupňom ochrany bol vyhlásený z dôvodu ochrany historického parku v obci Hokovce. CHA leží mimo hodnoteného územia, cca 480 m východne v cca 14,5 km trasy R3.
- *PP Dudínske travertíny* – chránený areál s rozlohou 1,32 ha na ktorom platí 4. stupeň ochrany. Prírodnú pamiatku tvorí 6 pramenných sedimentov v lokalite Starého kúpaliska Dudince. Ide o zaujímavé geomorfologické útvary usadenín vzniknutých z prameňov teplej sírovodíkovej kyselky typov alkalicko - zemitých, zemito - alkalických, síranových slaných vôd. Lokalita vytvára aj vhodné podmienky na hniezdenie *Luscinia megarhynchos*, *Sylvia nisoria*, *Oriolus oriolus* a iných druhov vtákov. Spomínaná lokalita sa nachádza cca 600 východne od trasy R3, v cca 17,0 km.
- *NPR Mäsiarsky bok* – lokalita s plochou 127,8 ha bola vyhlásená z dôvodu ochrany lesného komplexu s fragmentmi pôvodných alebo málo pozmenených lesných porastov na

svahoch s bralami a recentnými sutinami na vedecko - výskumné, náučné a kultúrne - výchovné ciele. Na jej území platí 5. stupeň ochrany. Na území NPR bolo zistených 18 druhov plazov a cicavcov, 36 druhov vtákov, ako napr.: jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), z vtákov tu hniezdi výr skalný (*Bubo bubo*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol kriklavý (*Aquila pomarina*) a iné. Maloplošné chránené územie sa nachádza v kontakte s trasou subvariantu ZV1D v úseku cca 3,5 – 6,5 km.

Prevažná časť územia trasy navrhovanej činnosti (okrem čiastočného zásahu do CHO Štiavnické vrchy) prechádza územím, v ktorom platí 1. stupeň ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov (NATURA 2000)

Územia európskeho významu

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho blízkom okolí sa nachádzajú nasledujúce územia európskeho významu:

- **SKUEV0266 Skalka** – lokalita s rozlohou 10844,61 ha je významná z dôvodu ochrany nasledujúcich biotopov: Eurosibírske dubové lesy na spraši a na piesku (91I0), Teplomilné panónskej dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Druhy fauny, ktoré sú predmetom ochrany spomínaného územia európskeho významu, napr.: *Rosalia alpina*, *Limoniscus violaceus*, *Lucanus cervus*, *Carabus variolosus*, *Lynx lynx*, *Myotis myotis* a ďalšie. Navrhovaná činnosť je v kontakte so spomínanou lokalitou v mieste navrhovaného tunelového úseku Hanišberg 2 – ZV1B.
- **SKUEV0260 Mäsiarsky bok** – jedná sa o územie s rozlohou 10844,61 ha nachádzajúce sa cca 3,0 severne od Krupiny v lokalite Kňazova hora. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0) Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Eurosibírske dubové lesy na spraši a na piesku (91I0), Teplomilné panónskej dubové lesy (91H0), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230) a druhov európskeho významu, ako napr.: priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) a iné. Navrhovaná činnosť v trase subvariantu ZV1D pretína uvedenú lokalitu v úseku cca 3,5 – 6,0 km, trasa zeleného variantu ZV1, subvariantu ZV1B sa chránenej lokalite vyhýbajú (tunelový úsek Hanišberg).
- **SKUEV0257 Alúvium Ipľa** – územie s rozlohou 406,07 ha je navrhované z dôvodu ochrany nasledujúcich biotopov európskeho významu: nížinné a podhorské kosné lúky (6510), prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a druhov fauny viazaných prevažne na vodné prostredie, ako napr.: korýtko riečne (*Unio crassus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a ďalšie. Navrhovaná činnosť nezasahuje do uvedeného ÚEV, začiatkový úsek stavby je vzdialený cca 300 m západne od spomínanej lokality v k.ú. Šahy.

Navrhované chránené vtáčie územia

V hodnotenom území a jeho okolí sa nachádza nasledujúce chránené vtáčie územie:

- 1) **SKCHVU02 Poiplie** - do Chráneného vtáčieho územia Poiplie s rozlohou 9 235 ha, vyhláseného vyhláškou MŽP č. 20/2008 zasahuje východná časť hodnoteného územia (k.ú. Šahy). Hranica CHVÚ prechádza cca 140 m východne od začiatku trasovania R3 v úseku 0,0 – 0,3 km. Ide o územie, ktoré má charakter poľnohospodárskej krajiny s výskytom vodných biotopov. Na takýto charakter územia sa viaže hniezdenie nasledujúcich druhov vtáctva, napr.: bocian biely (*Ciconia ciconia*), strakoš kolesár (*Lanius minor*), chriaštel' malý (*Porzana parva*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a ďalšie.

RAMSARSKÁ KONVENCIA

Dotknuté územie navrhovanej činnosti nie je v prekryve s lokalitami zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. Do hodnoteného územia, cca 280 m východne od trasy R3 v 0,0 až 0,3 km, v k.ú. Šahy zasahuje západný cíp medzinárodne významnej mokrade - 9. Poiplie. Ide o zvyšok rozsiahlejšieho mokradového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska, ktorý je významným biotopom hniezdiacich a migrujúcich vodných vtákov, miestom rozmnožovania rýb, obojživelníkov, cicavcov atď.

Začiatok trasy R3 je lokalizovaný na súčasnej ceste I/66 v kontakte s existujúcou urbanistickou štruktúrou sídla a poľnohospodársky využívanými plochami. Navrhovaná stavba nenaruša ekosystém spomínanej lokality, cenné územia z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny sa nachádzajú východne od hodnoteného územia (k.ú. Tešmak).

V okolí hodnoteného územia v niektorých k.ú. dotknutých obcí je zaznamenaný výskyt mokradí miestneho významu v blízkosti miestnych rybníkov, v terénnych depresiách a pod.

1.8. Charakteristika biotopov a ich významnosť

Hodnotené územie v úseku medzi mestami Šahy – Krupina - Zvolen je typom krajiny so zastúpením vlhkých lúk na nivách riek a potokov s nadväznosťou na pasienky doplnenej o kosné lúky a poľnohospodársky využívané biotopy (majú prevažné zastúpenie) v krajine. Prehľad biotopov v hodnotenom území navrhovanej činnosti je spracovaný podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová V., Valachovič M., 2002) a vyhlášky č. 638/2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ide o nasledujúce biotopy:

Ls1.3 Jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy

(biotop európskeho významu, prioritný biotop)

Ide o spoločenstvo jelšových lužných lesov takmer celoročne v zamokrenej pôde v predhorí na brehoch riek a potokov a na prameniskách. V hodnotenom území a jeho okolí má rozšírenie prevažne v jeho severných častiach v alúviách miestnych podhorských potokov (v povodí Neresnice, Krupinice - lokalita Mäsiarsky bok, atď.).

Typickými zástupcami sú: jelša sivá (*Alnus incana*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), baza čierna (*Sambucus nigra*), čerešňa vtáčia (*Padus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V podraсте sú zastúpené pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), pŕhlava dvojdomá (*Urtica dioica*) a ďalšie druhy. Zo živočíchov sú zastúpené, napr.: z bezstavovcov podenky, vážky, potočníky, z obojživelníkov - kunka obyčajná (*Bombina bombina*), skokan zelený (*Rana esculenta*), z plazov - užovka obyčajná (*Natrix natrix*), z vtákov - kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sýkorka obyčajná (*Parus major*), z cicavcov - piskor obyčajný (*Sorex araneus*), ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy

(biotop európskeho významu, prioritný biotop)

Biotop tvoria najsuchšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslnných stanovištiach, najčastejšie na vápencoch a sopečných horninách. V súčasnosti sú sporadicky atakované vnášaním nepôvodných expanzívnych druhov drevín (napr. agát biely) a krovín (hlohy, zob vtáčí a pod.). Typickými zástupcami sú: *Cornus mas*, *Quercus petraea*, *Q. pubescens*, *Brachypodium pinnatum*, *Carex humilis*, *Viburnum lantana*. V hodnotenom území sa vyskytujú ostrovkovito na Krupinskej planine, Ipeľská kotlina, Ipeľská pahorkatina, ďalej v okolí Krupiny – Mäsiarsky bok, Domaníky – Suchý potok, Hontianske Tesáre – lokalita Pirovské a pod.

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské

(biotop národného významu)

V hodnotenom území sa uvedený biotop nachádza prevažne v kotlinových pahorkatinných oblastiach s úvalinovými dolinami na exponovanejších a kamenistých svahoch, údoliach potokov (napr. východne od H. Nemiec, Devičie – Konopiská, Hanišberg, Mäsiarsky bok, Breziny atď.). Dominuje hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a dub zimný (*Quercus petraea*), ďalej sú zastúpené lipa malolistá (*Tilia cordata*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), krovinné poschodie reprezentuje javor poľný (*Acer campestre*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), bylinné poschodie ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ostrica prstnatá (*Carex digitata*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*) atď.

Trasa R3 prechádza v okolí Dudiniec a H. Tesárov cez agátové porasty, ktoré boli vysádzané v poľnohospodársky využívannej krajine za účelom spevnenia sprašového príkrovu, v okolí poľných ciest. Ide o porasty nepôvodných drevín s dominantným agátom (*Robinia pseudoacacia*), v kombinácii s inými drevinami na okrajoch obcí, polí, napr. *Castanea sativa*, *Siringa vulgaris* a iné.

Ls2.2 Dubovo – hrabové lesy panónske

(biotop európskeho významu, prioritný biotop)

V hodnotenom území a jeho okolí spolu s biotopmi Ls 2.1, Ls5.1 majú najpočetnejšie zastúpenie. Lesné porasty (zväz *Aceri tatarici-Quercion*) sú v súčasnosti antropogénne ovplyvňované hlavne okolitými poľnohospodárskymi aktivitami spôsobujúcimi prenikanie cudzích, invázných druhov do dubovo – hrabového spoločenstva. Trasa navrhovanej činnosti prechádza cez ostrovkovité lesné porasty v lokalitách, napr. pri Suchom potoku v okolí Domaník, Hontianske Tesáre – Pirovské, Repisko, Horné Semerovce – Lieštiny a pod.

Prevládajúcimi drevinami sú: dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), dub zimný (*Quercus petraea*). V podraсте sa vyskytujú lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), prvosenka jarná (*Primula veris*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), rôzne druhy ruží atď.

Na uvedené typy biotopov (Ls2.1, Ls2.2 a Ls 3.1) sú viazané živočíšne spoločenstvá teplomilného charakteru s rôznorodým zložením. Na bylinnú vegetáciu sú viazané spoločenstvá z radov napr.: rovnokrídlovcov (*Orthoptera*), bzdoch (*Heteroptera*), chrobákov (*Coleoptera*), blanokrídlovcov (*Hymenoptera*) s menej hygrofilným charakterom. Z bestavovcov sú zastúpené napr.: kobylka dubová (*Meconema thalassinum*), fúzač dubový (*Plagionotus arcuatus*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), kováčiky (*Athous villosus*, *Ischnodes sanquinicollis*) a iné. V skupine stavovcov je zaznamenaný výskyt, napr.: krátkonôžka štíhla (*Ablepharus kitabelii*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), dudok chochlatý (*Upupa epops*), ďateľ prostredný (*Dendrocops medius*), výrik lesný (*Otus scops*), kuna lesná (*Martes martes*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a i.

Ls5.1 Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy

(biotop európskeho významu)

Mezotrofné a eutrofné porasty zväzu *Fagion* s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinným poschodím. Z hľadiska lesných porastov sú najrozšírenejšie v severných častiach hodnoteného územia (tunelové úseky, Breziny, okolie Krupiny). Hlavnými drevinami sú: buk lesný (*Fagus sylvatica*), jedľa biela (*Abies alba*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), z krovín dominujú zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), z bylín zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), lipnica hájna (*Poa neroralis*) a ďalšie.

Typickými predstaviteľmi biotopu (Ls5.1) sú z bezstavovcov napr.: kobyľka stromová (*Barbitistes constrictus*), fúzač bukový (*Cerambyx scopolii*), zo stavovcov skokan hnedý (*Rana temporaria*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), muchárik malý (*Ficedula parva*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), myšovka vrchovská (*Sicista betulina*), piskor malý (*Sorex minutus*), kuna lesná (*Martes martes*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a ďalšie.

Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá

(biotop národného významu)

Vyskytujú sa v lokalitách vlhkých nív pri podhorských potokoch, kde prevládajú spoločenstvá typu - *Potentillion anserinae*, *Cnidion venosi* (údolná niva Štiavnice, Krupinice, rieka Ipel'). Ide o južné časti hodnoteného územia, západne od Hrkoviec (Panské lúky, Dolné lúky), pri Hokovciach. Z drevín a krovín pobrežnej vegetácie sú známe *Salix sp.*, *Populus sp.*, *Alnus sp.*, *Sambucus nigra*. Zo živočíchov sú zastúpené najmä vodné a pri vodách sa vyskytujúce druhy: *Anatidae* (kačicovité), *Ciconiidae* (bocianovité) a pod. Z triedy cicavcov napr. *Microtidae* (hrabošovité), *Thalpidae* (krtovité), *Mustelidae* (lasicovité), *Leporidae* (zajacovité)

Vo4 Nižinné až horské vodné toky

(biotop európskeho významu)

Patria k azonálnym rastlinným spoločenstvám. Porasty sú podmáčané a často zaplavované prúdiacou vodou. Pôdy sú oglejené a silno humózne. Výskyt v okolí meandrov podhorských potokov, Neresnica, Krupinský potok, Štiavnica a ich prítokoch najmä v severnejších častiach hodnoteného územia v okolí Dobrej Nivy, Breziny.

Z druhového zloženia prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*) vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z bylín ostrica previsnutá (*Carex pendula*), kozonoha hostscova (*Aegopodium podagraria*). Z bezstavovcov sú známe podenky, vážky, potočníky, z obojživelníkov - kunka obyčajná (*Bombina bombina*), z plazov - užovka obyčajná (*Natrix natrix*), z vtákov - kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sýkorka obyčajná (*Parus major*), z cicavcov - piskor obyčajný (*Sorex araneus*).

Lk8 Aluviálne lúky zväzu

(biotop európskeho významu)

Väčšinou sú to poľnohospodársky využívané polia, okolité medze, resp. koridorové lúčne pásy pri cestách, na zaplavovaných územiach okrajoch pozostatkov s individuálnou stromovou (jelšovo - vŕbovou) vegetáciou. Druhové zloženie: *Agrostis stolonifera*, *Carex acuta*, *Clematis integrifolia*, *Cnidion dubium*, *Allium angulosum*, *Alopecurus pratensis*, *Plantago altissima*. Výskyt na lokalitách: Nad Brezinami, Niva Devičianskeho potoka, lokalita Dlhé nivy, cca 36,0 km trasy R3 atď.

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

(biotop európskeho významu)

V hodnotenom území navrhovanej činnosti ide o pomerne častý typ biotopu vyskytujúceho sa na svahoch, násypoch, na zatrávnovaných úhoroch východných výbežkov Štiavnických vrchov, Krupinskej planiny, kde sa striedajú s maloplošnými oráčinami, stromovými a kríkovými porastmi náletového charakteru. V druhovom floristickom zložení prevládajú: *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*, *Poa pratensis*, *Trifolium pratensis* a mnoho ďalších druhov. Zo živočíchov prevládajú stepné druhy, predovšetkým hmyzu z radov: *Coleoptera*, *Heteroptera*, *Diptera*, z čeladi: *Pelobatidae*, *Buffonidae*, *Anguidae*, *Lacertidae*, *Colubridae*, *Alaudidae*, *Rallidae* a pod.

Tr3 Panónske trávinné – bylinné porasty na spraši

(biotop európskeho významu)

Ide o xerothermné druhovo bohaté trávinné - bylinné spoločenstvá na sprašiach s hlbokými pôdami. Vyskytujú sa pri Dudinciach, lokality Dolné terasy, Dolné lúky, v úseku Hontianske Tesáre – Hontianske Nemce atď. Z rastlín sú zastúpené druhy, napr. *Astragalus austriacus*, *Festuca rupicola*, *Stipa joannis*, *Salvia nemorosa*, zo živočíšstva prevládajú druhy z nasledovných radov: *Heteroptera*, *Orthoptera*, *Hymenoptera*, *Lepidoptera*, rady: *Reptilia* (*Lacertidae*, *Colubridae*), *Aves* (*Alaudidae*, *Emberizidae*, *Cynclidae*), *Mammalia* (*Microtidae*, *Muridae*, *Mustelidae*).

Územie, ktorým prechádza navrhovaná činnosť tvorí najmä poľnohospodársky využívaná krajina. Na poľnohospodársky využívanú krajinu a jej širšie okolie sa viažu nasledujúce biotopy:

X3 Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídiel

Porasty tohto spoločenstva sa vyskytujú pozdĺž lesov, lúk, komunikácií, v priekopách, v okolí hospodárskych budov, okolo rumovísk a uprednostňujú svetelné stanovištia. Z druhového zloženia prevládajú: lipkavec obyčajný (*Galium aparinae*), bodliak lopúchový (*Carduus personata*), príhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*) a iné.

X5 Úhory a extenzívne obhospodarované polia

Sú to polia, záhrady na hlinitých ťažkých pôdach, kde sa tradične obrábajú, bez použitia herbicídov umožňujú rozvoj burinovej vegetácie. Porasty patria do zväzov: *Caucalidion lappulae* (R.Túxen 1950) von Rochow 1951, *Sherardion* Kropáč et Hejný in Kropáč 1978 atď. Sú časté v miestach pahorkatín (Dobrá Niva, Babiná, Krupina, Hontianske Nemce). Na okrajoch polí sú lemové spoločenstvá, tvorené burinnou vegetáciou v obilninách, príp. pobrežnou burinnou vegetáciou pri tokoch.

X7 Intenzívne obhospodarované polia

Najrozšírenejšie plochy územia, dotknutého plánovanou výstavbou rýchlostnej cesty R3 Šahy – Zvolen, tvoria prevažne polia a iné trvalé poľnohospodársky obrábané pozemky. Druhové zloženie pozostáva z druhov, ako napr.: čistec ročný (*Stachys annua*), lucerna ďatelinová (*Medicago lupulina*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*) a mnoho ďalších.

Na tieto biotopy sú viazané živočíšne spoločenstvá, ako napr.: z bezstavovcov - mravce (*Formicoidea*), dvojkrídlovce (*Diptera*), motýle (*Lepidoptera*), rovnokrídlovce (*Orthoptera*), zo skupiny stavovcov – obojživelníky ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), z plazov jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), slepúch obyčajný (*Anguis fragilis*), vtákov - škovránok poľný (*Alauda arvensis*), straka čiernozobá (*Pica pica*), vrana túlavá (*Corvus corone*), vrabec poľný (*Passer montanus*), z cicavcov - piskor obyčajný (*Sorex araneus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europeus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a iné.

1.8.1. Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Biotopy európskeho a národného významu

Podľa vyhlášky MŽP SR č. 579/2008, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 454/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, sa v hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho blízkom okolí nachádzajú biotopy európskeho a národného významu. Ich charakteristika je uvedená v predošlej kap. 1.8.

Chránené druhy

Podľa vyhlášky č. 638/2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, sa v hodnotenom území a jeho okolí nachádzajú chránené druhy rastlín a živočíchov, ktorých výskyt je viazaný prevažne na územie CHKO Štiavnické vrchy, lokality NATURA 2000, biotopy európskeho a národného významu, maloplošné chránené územia a pod. Ide o nasledujúce druhy flóry: *Pulsatilla pratensis* ssp. *Nigricans*, *Lychnis coronaria*, *Iris pumila*, viaceré druhy kavyľov a i. a nasledujúce druhy fauny, ako napr.: *Zingel streber*, *Unio crassus*, *Limoniscus violaceus*, *Eriogaster catax*, *Lycaena dispar*, *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina*, *Lacerta viridis*, *Carabus variolosus*, *Bombina variegata*, *Natrix natrix*, *Alcedo atthis*, *Buteo buteo*, *Myotis myotis*, *Lynx lynx* a mnoho ďalších.

1.9. Významné migračné koridory živočíchov

Bližšie sú jednotlivé prvky ÚSES popísané v kapitole 2.3. tejto časti.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

2.1. Štruktúra krajiny

Štruktúra krajiny širšieho okolia dotknutého územia bola analyzovaná podľa terénnych pozorovaní. Hodnotené územie a jeho blízke okolie sa skladá z 21 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 6 skupín. Ide o nasledujúce prvky:

1. Dopravné a priemyselné plochy a vedenia

- cesty I., II., III. triedy,
- železničná trať,
- priemyselné areály a objekty služieb,
- nadzemné a podzemné vedenia,
- energovody a produktovody.

2. Urbanizované plochy

- kompaktná sídelná zástavba,
- vidiecke kompaktné a rozptýlené osídlenie,
- areály kúpeľníctva.

3. Poľnohospodárske kultúry a orná pôda

- veľkoplošné / maloplošné oráčiny,
- trvalé trávnaté porasty (lúky a pasienky),
- záhrady, sady a vinice.

4. Vegetačné štruktúrne prvky

- nelesná stromová a krovinná vegetácia,
- líniová brehová vegetácia a sprievodná vegetácia ciest,
- trávne a ruderalné spoločenstvá,
- remízky,
- lesné porasty.

5. Vodné prvky

- stále vodné toky s prirodzeným korytom,
- stále vodné toky s upraveným korytom,
- vodné nádrže a rybníky.

6. Ložiská nerastných surovín

- ložisko Hanišberg,
- ložisko Breziny.

2.2. Scenéria krajiny

Hodnotené územie a jeho blízke okolie v rámci územného obvodu Zvolen, Krupina, Levice je charakteristické kultúrnou poľnohospodársky – pahorkatinou krajinou s kompaktným mestským (mesto Krupina, Dudince, Šahy) a vidieckym osídlením.

V oblasti Krupiny je pre hodnotené územie a jeho širšie okolie typická poľnohospodárska podhorská krajina s prevahou poloprárodných a prírodných prvkov v oblasti východných úpäť Štiavnických vrchov so zastúpením sústredeného a rozptýleného vidieckeho osídlenia so záhradami a maloplošnými oráčinami. Z hľadiska scenérie krajiny majú dominanciu lesné komplexy Štiavnických vrchov, Ipeľskej a Bzovíckej pahorkatiny. Scenériu krajiny dopĺňajú prvky dopravnej infraštruktúry (cesta I/66, cesty II a III. triedy, železničná trať a pod.).

2.3. Stabilita krajiny - Územný systém ekologickej stability

V hodnotenom území a jeho širšom okolí sa nachádzajú prvky ÚSES vyčlenené z nasledujúcich dokumentov ÚSES týkajúce sa hodnoteného územia:

- Regionálny ÚSES okresu Zvolen (SAŽP, Banská Bystrica, 1995)
- Návrh RÚSES okresu Levice (Ekopolis I., Bratislava, 1995)
- Územný plán VÚC Banskobystrického kraja, 1998, Zmeny a doplnky 2005, 2007,
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky č.1, 2004, č.2, 2007.

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho blízkom okolí sa podľa uvedených dokumentov nachádzajú nasledujúce prvky ÚSES:

Biocentrá

Do hodnoteného územia zasahujú biocentrá regionálneho významu. Jadrová oblasť CHKO Štiavnické vrchy patrí medzi biocentrá nadregionálneho významu.

- Regionálne biocentrum: 1. Nivné lúky – Tešmak – vyznačuje sa komplexom nivných lúk na Poiplí s prirodzenou druhovou skladbou s brehovými vrbovo – topoľovými porastmi.

Biocentrum sa nenachádza v trase R3, leží cca 140 m východne od začiatku trasovania R3 v úseku 0,0 – 0,3 km.

- Regionálne biocentrum: 2. Ďurianová – Háj – Holý vrch – je reprezentované teplomilnými biocenózami prevažne dubových lesov na severnej hranici rozšírenia, vo východnom predhorí Štiavnických vrchov. V území sú zastúpené vzácne druhy bezstavovcov, pavúkovcov a pod. Hodnotené územie je v kontakte so spomínaným prvkom ÚSES, v cca 56,0 km trasy R3. Samotná trasa R3 nezasahuje do biocentra regionálneho významu.
- Regionálne biocentrum: 3. Mäsiarsky Bok – lokalita so zachovalými lesnými porastmi na strmých svahoch so sutinami a andezitovými bralami, severne od Krupiny nad ľavým brehom potoka Krupinica v oblasti Kňazova hora. Vo vegetácii prevládajú prvky dubového, dubovo – bukového a bukového dubového vegetačného stupňa, napr. *Carex sylvatica*, *Luzula nemorosa*, *Galium odoratum* a iné, vid'. NPR Mäsiarsky bok, kap.1.7.

Biokoridory

Podľa dokumentov ÚSES sú významné migračné koridory v hodnotenom území sformované pozdĺž vodných tokov s brehovou vegetáciou, ďalej sú to biokoridory s nadregionálnym dosahom vedúce východným predhorím masívu Štiavnických vrchov. Najvýznamnejším je terestrický nadregionálny biokoridor: I. Východné predhorie Štiavnických vrchov. Ide o širokopásmový biokoridor (šírka 2,5 - 5 km), ktorý je významný z hľadiska šírenia panónskych a mediteránnych zoo a fytocenóz s ich severným hraničným výskytom v biocentre Ďurianová – Háj – Holý vrch.

Hodnoteným územím prechádzajú aj nadregionálne hydricko - terestrické biokoridory: III. Štiavnica, IV. Hron, terestricko – hydrické: II. Ipeľ, biokoridory regionálneho významu - RBk. Krupinica, RBk. Neresnica, RBk. Belujský potok a lokálneho významu (miestne potoky). Nadregionálne biokoridory pretína R3 v začiatočných, resp. koncových úsekoch jej trasy (Ipeľ v cca 4,1 km, 5,1 km, 7,0 km, Štiavnica – 8,2 a 32,0 km, Hron - 68,0 km). RBk. Krupinica pretína subvariant ZV1D (12 x križuje vodný tok) a subvariant ZV1A (2 x križuje).

Genofondové lokality

V rámci RÚSES okresov Zvolen a Levice sú v rámci hodnoteného územia a jeho blízkeho okolia vyčlenené nasledovné genofondové lokality: Dudinské travertíny (vid'. PP Dudinské travertíny), Mäsiarsky Bok (vid'. NPR Mäsiarsky Bok, reg. biocentrum 3. Mäsiarsky Bok), Vajsov – ojedinelý početnejší výskyt *Astacus astacus* v pravostrannom prítoku Krupinice, SZ od Krupiny, Neresnica – Breziny - ide o komplex močiarnych fytocenóz po pravej strane št. cesty I/66 smerom od Brezín na Zvolen, cca 600 m východne od trasy R3.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

3.1. Obyvateľstvo

Hodnotená činnosť spadá do územia územných obvodov Zvolen, Krupina, ktoré sú súčasťou Banskobystrického kraja a územného obvodu Levice, ktorý je súčasťou Nitrianskeho kraja. Demografické charakteristiky obyvateľov dotknutých sídiel v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice sú uvedené v nasledujúcom prehľade (v roku 2005):

Tab.: Demografické charakteristiky obyvateľov dotknutých sídiel v územnom obvode Zvolen, Krupina a Levice, (stav k 31.12. 2005)

Územný obvod	Sídlo	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
Zvolen	Zvolen	43 147	52,5	52,3
	Babiná	453	47,8	49,4
	Breziny	326	47,6	53,1
	Budča	1 175	50,1	48,1
	Dobrá Niva	1 813	51,0	51,9
	Ostrá Lúka	280	48,5	43,8
Krupina	Krupina	7812	52,2	49,8
	Devičie	285	54,0	48,6
	Domaníky	187	55,1	48,8
	Dudince	1503	52,6	51,3
	Hontianske Nemce	1499	51,5	48,0
	Hontianske Tesáre	892	52,4	42,4
	Sebechleby	1218	52,2	48,1
	Terany	742	53,1	38,7
	Bzovík	1 086	51,2	47,1
	Uňatín	196	50,5	47,4
	Šahy	7971	44,5	50,4
Levice	Hrkovce	321	50,4	42,5
	Hokovce	569	38,6	43,0
	Dolné Semerovce	502	35,8	34,5
	Horné Semerovce	625	38,7	46,9
	Vyškovce nad Ipľom	700	36,5	40,5

(Zdroj: www.statistics.sk, Územný plán VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky, 2005, 2007)

3.2. Sídla

Okres Zvolen patrí do Banskobystrického kraja a leží v jeho západnej časti. Rozprestiera sa na oboch stranách rieky Hron a jej prítokov Slatiny a Neresnice. V okrese sa nachádza celkom 25 obcí, z toho 2 majú štatút mesta (Zvolen, Sliač).

Okres Krupina leží v JZ časti Banskobystrického kraja. Rozprestiera sa po oboch stranách vodných tokov Krupinica a Štiavnica. Územie okresu susedí s 3 okresmi BB kraja (Banská Štiavnica, Zvolen a Veľký Krtíš) a jedným okresom Nitrianskeho kraja (Levice). V územnom obvode sa nachádza celkom 36 obcí, z toho 2 má štatút mesta (Krupina a Dudince).

Okres Levice leží vo východnej časti Nitrianskeho kraja, celkovo pozostáva z 86 obcí a 4 mestských sídiel (Levice, Šahy, Želiezovce a Tlmače). Vo východnom cípe územného obvodu leží mesto Šahy, ktoré je centrom Hontiansko - popeľského regiónu. Základné územné charakteristiky okresných sídiel Zvolen, Krupina a Levice sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Základné územné charakteristiky okresných sídiel Zvolen, Krupina a Levice

Sídelný útvar / k.ú.	Rozloha (km ²)	Počet obyvateľov	Hustota obyv. na 1 km ²
Zvolen	67,73	60 133	886
Krupina	88,66	7 991	90
Levice	60,99	35 188	576

(Zdroj: www.statistics.sk)

3.3. Priemyselná výroba

Územný obvod Zvolen z hľadiska priemyslu patrí medzi významné v rámci Banskobystrického kraja. V okrese je rozvinutý strojársky, drevospracujúci a potravinársky priemysel. Medzi významné strojárenské podniky patria, napr.: ZOS Zvolen s.r.o., drevospracujúci priemysel zastupujú Bučina, a.s. Zvolen, potravinársky napr. Zvolenská mliekareň, a.s., Hydinársky priemysel, a.s. a iné.

Územie okresov Krupina a Levice majú priemyselno - poľnohospodársky charakter. V okrese Krupina patria medzi najvýznamnejšie podniky strojárkej výroby napr.: WAY INDUSTRY, a.s., Hontianske strojárne, a.s., drevospracujúcej výroby (ESCO Krupina s.r.o., LIND - MOBLER SLOVAKIA, a.s., Krupina), významným odvetvím je aj potravinársky priemysel (Krupinská mliekareň, a.s.), v rámci stavebného priemyslu je významné kamenárstvo, napr.: MRAMOR - GRANIT MOHYLA, spol. s.r.o. Krupina.

V okrese Levice je koncentrácia priemyslu sústredená hlavne v mestách Levice, Želiezovce, Šahy a Tlmače. V meste Šahy je zastúpený najmä odevný a potravinársky priemysel. V územnom obvode Levice je významná aj tzv. ťažba minerálnej vody (Západoslovenské žriedla, a.s. Slatina, závod Slatina, Západoslovenské žriedla, a.s. Santovka, závod Santovka).

V dotknutom území navrhovanej činnosti sa priemyselné podniky nevyskytujú.

3.4. Nerastné suroviny

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho širšom okolí sa vyskytujú existujúce zdroje / ložiská nerastných surovín a dobývacie priestory, ktorých lokalizácia je uvedená v kap. III./1./1.2.2. V hodnotenom území a jeho okolí je možnosť využitia stavebného materiálu z lomov Krupina - Hanišberg, Pliešovce atď.

3.5. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Hodnotené územie a jeho širšie okolie, jeho severná časť po Krupinu, patrí medzi typy poľnohospodárskej krajiny s krátkym vegetačným obdobím s chladnou zimou bez potenciálnej vodnej erózie pôdy. Okolie Krupiny po Dudince patrí medzi typy poľnohospodárskej krajiny s pomerne dlhým vegetačným obdobím s miernou zimou, najjužnejšie časti patria medzi typ poľnohospodárskej krajiny s dlhým vegetačným obdobím s miernou zimou.

Poľnohospodárska výroba v severnejších častiach hodnoteného územia zameraná na pestovanie husto siatych obilnín, zemiakov, krmovín, v južnejších častiach na pestovanie technických plodín, zeleniny, kukurice, zastúpenie má aj ovocinárstvo. Živočíšna produkcia je zameraná predovšetkým na chov hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny. Rozsiahlejšie plochy lúčno - trávnatých porastov Krupinskej planiny sú využívané aj pre chov oviec.

Z hľadiska kategorizácie lesných porastov v územnom obvode Krupina a Levice prevládajú s cca 80 % podielom plošného zastúpenia hospodárske lesy, 20 % podiel predstavujú ochranné a lesy osobitného určenia. V územnom obvode Zvolen prevládajú hospodárske lesy s podielom cca 53 %. V hodnotenom území prevládajú najmä v jeho severnej časti (Breziny, Krupina, tunelové úseky)

bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy a dubovo – hrabové lesy karpatské, v južnejších častiach po Hontianske Tesáre (cca 25,0 km R3) sú zastúpené ostrovkovito dubovo – hrabové lesy panónske, teplomilné submediteránne dubové lesy.

Cenné lesné porasty (ochranný les) sa vyskytujú v lokalite Mäsiarsky bok (lokalita NPR, NATURA 2000) v trase subvariantu ZV1D, ide o jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy, teplomilné submeditárne dubové lesy, dubové lesy karpatské.

3.6. Doprava a dopravné plochy

Cestná doprava

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho širšom okolí sa nachádzajú tieto cestné siete:

Primárna cestná sieť

- I/66 – Šahy – Krupina - Zvolen, je nosným prvkom cestnej siete v hodnotenom území a je zaradená medzi hlavné európskej cestné ťahy (E 77),
- I/51 Hontianske Nemce – Levice,
- I/75 Veľký Krtíš – Horné Semerovce – Demandice,

Cestná sieť druhej triedy:

- II/525 Babiná - Hontianske Nemce – Abovce, II/526 Devičie - Bzovík – Senohrad, II/527 Sása – Pliešovce – Veľký Krtíš.

Cesty I. a II. triedy dopĺňajú cesty III. triedy, poľné a lesné cesty a miestne komunikácie. Celkovo je v okrese Krupina 220,63 km ciest I. až III. triedy, v okrese Zvolen 208,61 km a v okrese Levice 673,92 km ciest I. až III. triedy.

Dopravné intenzity vybraných úsekov súčasnej cesty I/66, podľa sčítania dopravy v roku 2005 (SSC, 2005) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Dopravné intenzity súčasnej cesty I/66 podľa sčítania dopravy v roku 2005 (voz./24 h profil)

Úsek cesty I/66	RPDI (ročný priemer denných intenzít)		
	r. 2005		
	osobné vozidlá	nákladné vozidlá	spolu
Šahy (intravilán, št. hranica)	4 852	1 365	6 217
Šahy (intravilán)	6 547	1 488	8 035
Šahy – Dolné Semerovce	3 359	1 296	4 655
Dolné Semerovce – Horné Semerovce	2 659	1 125	3 784
Horné Semerovce – Dudince	1 979	984	2 963
Dudince – Hontianske Tesáre	1 973	848	2 821
Hontianske Tesáre – Domaníky	1 823	873	2 696
Domaníky – Hontianske Nemce	2 086	864	2 950
Hontianske Nemce – križovatka s II/526 (Bzovík)	2 898	1 185	4 083
križovatka s II/526 (Bzovík) – Krupina	4 629	1 240	5 869
Krupina (intravilán)	6 150	1 502	7 652
Krupina – križovatka s II/527 (Pliešovce)	3 532	1 549	5 081
križovatka s II/527 (Pliešovce) – Breziny	5 545	1 577	7 122
Breziny – Zvolen	5 937	1 994	7 931

(Zdroj: Dopravno-inžinierske podklady, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, divízia Zvolen, 2008)

Železničná doprava

Cez južné časti hodnoteného územia v k.ú. Šahy, k.ú. Hrkovce a v okolí obcí Domaníky, Devičie a mesta Krupina prechádza cez hodnotené územie existujúca jednokolaťová neelektrifikovaná železničná trať č. 119 Šahy – Krupina – Zvolen.

Letecká doprava

V hodnotenom území navrhovanej činnosti sa v súčasnosti nenachádzajú letiská miestneho, ani regionálneho významu. V blízkosti hodnoteného územia v k.ú. Dobrá Niva sa nachádza letisko miestneho významu využívané na poľnohospodárske účely.

3.7. Technická infraštruktúra

Zabezpečovanie hospodárstva Banskobystrického a Nitrianskeho kraja palivami a energiou je realizované výrobno – zásobovacími sústavami. Územný obvod Zvolen a Levice má vybudovanú energetickú infraštruktúru, ktorá v súčasnosti je na relatívne dobrej úrovni.

V územnom obvode Krupina je hlavným limitujúcim faktorom rozvoja a využívania územia okresu chýbajúca technická infraštruktúra (najmä kanalizácia, vykurovanie). Pre zabezpečenie výhľadových potrieb pre jednotlivé obce územného obvodu sa uvažuje s dobudovaním energetickej infraštruktúry, (podľa ÚPN VÚC BB kraj – Zmeny a doplnky, 2005, 2007). V okrese je vybudovaný plynovod Dudince – Krupina, cez južné časti okresu v smere Ipeľské Úľany - Semerovce - Santovka je vedená sústava tranzitných VVTL plynovodov EUSTREAM 1 x 1400 + 3 x DN 1200, medzištátny plynovod „Bratstvo“, atď. Mimo hodnoteného územia v k.ú. Tupá pri Šahách sa nachádza prečerpávací stanica ropovodu TRANSPETROL.

Trasa R3 križuje v 12,7 km VTL plynovod EUSTREAM a.s. – tranzit. V tejto polohe, v prípade realizácie variantu A rýchlostnej cesty R7, je plánovaná mimoúrovňová križovatka Semerovce, ktorá je v kolízii s potrubím tranzitnej sústavy Eustream. Z tohto dôvodu bude potrebné v prípade jej realizácie navrhnuť jej posun, resp. novú polohu.

Pri výstavbe navrhovanej činnosti budú dodržané ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom.

3.8. Služby

Hodnotená činnosť spadá do územia územných obvodov Zvolen, Krupina a Levice. Zvolen je okresné sídlo, ktoré poskytuje svoje služby nielen pre obyvateľov mesta, ale aj celého územného obvodu. Nachádzajú sa tu služby miestneho, celomestského a regionálneho významu. Na území územného obvodu sa kultúrna vybavenosť nižšieho stupňa zameriava na ľudovú architektúru a remeslá (drotárstvo, čipkárstvo, rezbárstvo a ďalšie).

Okresné mesto Krupina je administratívnym, školským centrom a hospodárskym centrom pre obyvateľov okresu. Poskytuje širšiu škálu služieb zodpovedajúcu menšiemu centrálnemu sídlu. V sídelnej štruktúre okresu osobitné postavenie patrí mestu Dudince, vďaka existencii komplexu prírodných liečebných kúpeľov, na ktorý voľne nadväzuje súbor rekreačných zariadení a služieb orientovaných na cestovný ruch.

V južnej časti hodnoteného územia leží mesto Šahy v okrese Levice, ktoré je centrom Hontiansko - poipel'ského regiónu. V meste ležiacom na hranici SR/MR sa nachádzajú služby miestneho a celomestského významu a kultúrne - spoločenské zariadenia, ako napr. Hontianske múzeum, galéria L. Simonyiho, športové zariadenia atď.

3.9. Rekreačia a cestovný ruch

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, Zmeny a doplnky, 2005, 2007 okres Krupina disponuje pomerne veľkým ale len slabo využívaným rekreačným potenciálom. Medziokresné rekreačné väzby sú málo intenzívne. Ide najmä o vzťah so susednými okresmi BB a NR kraja. Významná je z hľadiska cestovného ruchu väzba s Nitrianskym krajom pri kúpeľnom meste Dudince, kde sa

liečia poruchy pohybového a urologického ústrojenstva. Okresom Krupina prechádza turistická trasa medzinárodného významu E - 77.

Širšie okolie hodnoteného územia v dotknutých obciach je zaujímavé pre vidiecky turizmus v spojení s letnými a zimnými športmi (Michalková, Ostrá Lúka), alebo v spojení s agroturistikou v obciach Dobrá Niva, Babiná a pod. Vidiecky turizmus horského charakteru má vhodné podmienky vo vidieckych sídlach viazaných na východné úpätia Štiavnických vrchov (Sebechleby, Domaníky, Hontianske Nemce) so zameraním na vinohradníctvo. Oblasť Krupinskej planiny má vodné podmienky pre rozvoj hipoturistiky (jazdeckto), rybolov, poľovníctvo atď.

Východná časť okresu Levice, ktorá zasahuje do hodnoteného územia je ráz krajiny prevažne poľnohospodársky a poskytuje vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a cykloturistiky. Vhodné sú aj podmienky pre kúpeľný a tranzitný turizmus, pobyt pri vode a pod. Realizácia navrhovanej činnosti prispeje k rastu rekreačného potenciálu v území.

3.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V dotknutom území navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadna národná kultúrna alebo historická pamiatka ani pamiatkové rezervácie. Pamätihodnosti a pozoruhodnosti kultúrneho záujmu v hodnotenom území a jeho širšom okolí sa viažu najmä na okresné sídla Zvolen (zrúcanina Pustého hradu, Zvolenský zámok atď.), Krupina (románska bazilika z 13. storočia, kaplnka sv. Anny atď.) a Levice (zrúcanina Levického hradu, bývalý františkánsky kláštor, kostoly a pod.). Kultúrne pamiatky zapísané v štátnom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok sa nachádzajú aj v niektorých vidieckych obciach v hodnotenom území a jeho okolí.

3.11. Archeologické a paleontologické náleziská a geologické lokality

V trase navrhovanej činnosti v úseku Šahy – Zvolen v súčasnom štádiu poznania územia sa nachádza, podľa Archeologického ústavu SAV Nitra, 2008, predpokladaný výskyt nasledujúcich archeologických nálezísk:

1. *Horné Semerovce* – archeologické nálezisko z mladšej a neskorej doby kamennej – poloha Kutica, Malé a Veľké lúky,
2. *Dolné Semerovce* – nálezisko z doby bronzovej, stredovek (západne od Semerovského potoka),
3. *Hrkovce* – nálezisko z mladšej a neskorej doby kamennej – poloha Za záhradami,
4. *Šahy* – archeologické nálezisko z neskorej doby kamennej – poloha SZ od sídla - terasa,
5. *Šahy* – archeologické nálezisko z mladšej doby kamennej, doba železná – poloha SZ od obce,
6. *Dudince* – archeologické náleziská z mladšej a neskorej doby kamennej – poloha Nad Cigánmi,
7. *Terany* – archeologické náleziská z mladšej doby kamennej - poloha Baba, Poroším,
8. *Hontianske Tesáre* – archeologické náleziská z doby kamennej a stredoveku,
9. *Domaníky* – archeologické nálezisko z mladšej doby bronzovej – poloha Konopiská,
10. *Hontianske Nemce* - archeologické nálezisko z mladšej doby bronzovej – poloha Brodné lúky,
11. *Uňatín* – archeologické nálezisko z včasného stredoveku,
12. *Devičie* – archeologické nálezisko zo stredoveku.

V dotknutom území navrhovanej činnosti sa neobjavili náleziská, ktoré by vyžadovali odklon navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen. Vzhľadom na možný výskyt archeologických pozostatkov v trase navrhovanej činnosti bude potrebné zabezpečiť počas realizácie zemných prác podrobný archeologický prieskum.

V trase navrhovanej činnosti sa nenachádzajú paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

4.1. Znečistenie ovzdušia

Na znečistenie ovzdušia výraznou mierou vplývajú veľké a stredné zdroje znečistenia. Údaje o množstve vyprodukovaných emisií znečisťujúcich látok za roky 2006 až 2008 v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice za roky 2006 – 2008

Názov znečisťujúcej látky		Množstvo ZL(t) za rok 2006	Množstvo ZL(t) za rok 2007	Množstvo ZL(t) za rok 2008
Tuhé znečisťujúce látky	Zvolen	117,51	81,38	45,68
	Krupina	11,82	8,48	9,36
	Levice	99,07	157,42	127,54
Oxidy síry (SO ₂)	Zvolen	2 422,52	1 216,99	964,17
	Krupina	12,53	6,88	5,00
	Levice	25,57	21,96	26,01
Oxidy dusíka (NO ₂)	Zvolen	646,61	574,13	562,46
	Krupina	11,95	9,40	9,59
	Levice	105,41	110,70	364,21
Oxid uhoľnatý (CO)	Zvolen	188,93	156,83	152,98
	Krupina	32,42	25,63	27,04
	Levice	208,21	242,50	200,50
Organické látky – celkový organický uhlík (COÚ)	Zvolen	120,69	137,27	135,72
	Krupina	4,77	4,04	4,71
	Levice	35,26	30,03	43,81

(Zdroj: SHMU)

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok ovzdušia v tonách podľa prevádzkovateľov v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice za rok 2008

Názov prevádzkovateľa		TZL	SO ₂	NO ₂	CO
Zvolen	Zvolenská teplárenská a.s.	19,497	943,064	430,203	42,069
	BUČINA DDD, spol. s r.o.	8,533	0,066	20,299	33,285
	PPS GROUP a.s., Detva	2,915	0,003	0,565	0,228
Krupina	KSR- Kameňolomy SR, s.r.o.	2,358	-	-	-
	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o.	1,522	-	-	-
	Poľnonákup HONT a.s.	1,071	0,001	0,136	0,055
Levice	SES a.s.	63,872	0,015	105,988	26,397
	Lencos s.r.o.	13,574	-	1,560	8,320
	BYTREAL Tlmače s.r.o.	13,101	11,911	4,985	5,251

(Zdroj: SHMU)

4.2. Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., trasa navrhovanej činnosti vo variante ZV1 a jeho subvariantov ZV1A až ZV1D prechádza poľnohospodársky využívanými pozemkami cez k.ú. obcí dotknutých územných obvodov Zvolen, Krupina a Levice, ktoré sú zaradené do zoznamu zraniteľných a citlivých oblastí v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Znečistenie povrchových vôd

Chemické zloženie povrchových a podzemných vôd hodnoteného územia podmieňuje celý rad primárnych a sekundárnych faktorov. Rozhodujúcim primárnym faktorom je chemické zloženie vôd z atmosférických zrážok a vôd z povrchového odtoku pritekajúcich do horninového prostredia. Sekundárne faktory sú spojené s antropogénnou činnosťou.

Hodnotenú územie sa hydrologicky zaraďuje do povodia toku rieky Hron a Ipeľ. Cez hodnotené územie pretekajú okrem hlavných vodných tokov Hron a Ipeľ aj pravostranné prítoky Ipľa (potok Krupinica a Štiavnica), ktorých kvalita vody je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Kvalita povrchových vôd na vodnom toku Hron, Ipeľ (jej prítokov Krupinica a Štiavnica) za roky 2005 - 2006

Miesto sledovania / tok	Riečny km	Skupiny ukazovateľov a triedy kvality					
		A	B	C	D	E	F
Hron – Budča	148,20	III.	I.	III.	III.	V.	V.
Krupinica – nad Šahami	1,10	II.	II.	III.	III.	IV.	II.
Štiavnica - ústie	1,10	II.	III.	III.	III.	IV.	V.
Ipeľ - Kubáňovo	38,30	III.	III.	IV.	II.	IV.	II.

(Zdroj: Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2005-2006, SHMÚ, Bratislava, 2007)

Hodnotenie kvality vody je na tomto mieste prezentované podľa STN 75 7221.

Povrchové vody sa zaraďujú do 5 tried:

- I. Veľmi čistá voda (voda je obvykle vhodná pre vodárenské účely, potravinársky priemysel, kúpaliská, chov lososovitých rýb, voda má veľkú krajínovú hodnotu),
- II. Čistá voda (voda je obvykle vhodná pre vodárenské účely, vodné športy, chov rýb, zásobovanie priemyselnou vodou, má krajínovú hodnotu),
- III. Znečistená voda (voda je obvykle vhodná pre zásobovanie priemyselnou vodou, pre vodárenské účely je podmienenčne použiteľná, voda má malú krajínovú hodnotu),
- IV. Silne znečistená (voda je obvykle vhodná len pre obmedzené účely),
- V. Veľmi silne znečistená voda (voda sa obvykle nehodí na žiaden účel).

Skupiny znečistenia vôd:

A kyslíkový režim	E mikrobiologické ukazovatele
B základné chemické a fyzikálne ukazovatele	F mikropolutanty
C nutrienty	H rádioaktivita
D biologické ukazovatele	

Na kvalitu povrchových vôd rozhodujúcou mierou vplývajú z plošných zdrojov znečistenia priemysel a poľnohospodárstvo. Problémom naďalej zostávajú aj sídelné útvary, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu a odpadové vody sú vypúšťané priamo do vodných tokov.

Menšími zdrojmi znečistenia sú havárie, skládky odpadov (priemyselné, smetiská domového odpadu a pod.), ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov.

Znečistenie podzemných vôd

Z hľadiska ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami majú zastavané časti mestských a vidieckych sídiel (napr. absentujúca kanalizačná sieť) a ich bezprostredné okolie v blízkosti vodných tokov vysoké riziko ohrozenia zásob podzemných vôd, územie mimo zastavaných častí sídiel a najmä časť hodnoteného územia v oblasti CHKO Štiavnické vrchy má nízke až veľmi nízke riziko ohrozenia zásob podzemných vôd.

Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti. Trasa R3 v úseku Šahy – Zvolen prechádza v južných častiach hodnoteného územia cez PHO III. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd – 34. Dudince a Slatina. V severnej časti prechádza trasa R3 cez PHO II. stupňa vodných zdrojov Dobrá Niva – Podzámčok. Navrhovaná činnosť do PHO I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd - 34. Dudince a Slatina nezasahuje a vyhýba sa ochrannému pásmu I. stupňa vodného zdroja Podzámčok.

4.3. Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

Pôdy hodnoteného územia majú strednú až stredne silnú náchylnosť na vodnú a veternú eróziu. Podľa mapy kontaminácie pôd (In: Atlas krajiny SR, 2002) v hodnotenom území prevládajú nekontaminované (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A.

4.4. Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie navrhovanej činnosti tvoria prevažne plochy s poľnohospodárskou činnosťou, so zastavanou plochou dotknutých obcí a tak predpokladáme, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a únikmi z kanalizácií a septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky priemyselnej výroby a pod.

4.5. Zaťaženie územia hlukom

Zdrojom hluku v hodnotenom území a jeho širšom okolí je najmä automobilová doprava na existujúcej ceste I/66, cestách II. a III. triedy, miestnych komunikáciách a pod. Ďalšími zdrojmi hluku v hodnotenom území je železničná doprava (neelektrifikovaná jednokoľajová železničná trať č.119 Šahy – Krupina – Zvolen), ktorej koridor je vedený prevažne v súbehu s existujúcou cestou I/66, vo východnom smere od telesa štátnej cesty I/66.

4.6. Sklárky, smetiská, devastované plochy

Podľa hodnotenia okresov SR z hľadiska vzniku a miesta nakladania s odpadmi (Zdroj: SAŽP COHEM Bratislava, In: Správa o stave životného prostredia SR v roku 2005) patria územné obvody Zvolen, Krupina a Levice medzi územia so strednou mierou zaťaženia odpadmi.

V širšom okolí hodnoteného územia sa nachádzajú nasledujúce riadené sklárky odpadov: skládka Krupina - Biely Kameň (skládka odpadov na nie nebezpečný odpad – k.ú. Krupina), skládka Dlhé Hoňaje (skládka odpadov na nie nebezpečný odpad – k.ú. Hontianske Tesáre, k.ú. Dvorníky), skládka Šahy - Holá Stráž (skládka komunálneho odpadu – k.ú. Vyškovce nad Ipľom).

Trasa navrhovanej činnosti neprechádza územím žiadnej riadenej sklárky odpadov.

4.7. Iné zdroje znečistenia

Radónové znečistenie

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (In: Atlas krajiny SR, 2002) v širšom okolí hodnoteného územia prevláda stredné radónové riziko nad nízkym. Samotná trasa R3 prechádza územím s prevládajúcim nízkym radónovým rizikom.

4.8. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka

Prirodzený pohyb a stredný stav obyvateľstva v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Prirodzený pohyb a stredný stav obyvateľstva v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice v roku 2006

Územný obvod	Stredný stav obyvateľstva	Živonarodení	Zomretí	Prirodzený prírastok (úbytok) obyvateľstva
Zvolen	67 641	626	711	-85
Krupina	22 656	226	312	-86
Levice	118 259	1 034	1 421	-387

(Zdroj: Zdravotnícka ročenka SR, ÚZIS Bratislava, 2007)

V dotknutých územných obvodoch boli v roku 2006 najčastejšie príčiny úmrtia choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, choroby dýchacej, tráviacej sústavy a vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergických ochorení.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

1.1. Pôda

1.1.1. Záber pôdy

Podľa Technickej štúdie: „R3 Šahy – Zvolen, R3 Šahy/Štúrovo – Levice – Hronský Beňadik“, DOPRAVOPROJEKT, a.s. Bratislava, 2008, je trvalý a dočasný záber pôdy v trase navrhovanej činnosti nasledovný:

Tab.: Trvalý a dočasný záber lesnej a poľnohospodárskej pôdy v trase navrhovanej činnosti v ha (štvorpruh - R24,5/120 – variant ZV1, subvarianty ZV1A až ZV1D)

Záber poľnohospodárskej pôdy	variant ZV1	suvariant ZV1A	suvariant ZV1B	suvariant ZV1C	suvariant ZV1D
Trvalé zábery pôdy - celkom	311,94	17,04	4,45	27,02	38,58
Z toho poľnohospodárska pôda	287,22	13,94	1,81	26,21	23,74
Z toho lesná pôda	24,71	3,09	2,63	0,80	14,83
Dočasné zábery pôdy - celkom	84,37	2,06	19,18	2,61	3,87
Z toho poľnohospodárska pôda	67,00	1,80	11,83	2,57	2,27
Z toho lesná pôda	17,37	0,25	7,35	0,04	1,60

1.2. Chránené územia, chránené výtvyry a pamiatky

V hodnotenom území navrhovanej činnosti (koridor 400 m od telesa navrhovanej rýchlostnej cesty vo variante ZV1, resp. subvariante ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D) a jeho blízkom okolí sa:

- nachádza západný cíp Chráneného vtáčieho územia *SKCHVU02 Poiplie*,
- nachádzajú územia európskeho významu - *SKUEV0266 Skalka*, *SKUEV0260 Mäsiarsky bok* a *SKUEV0257 Alúvium Ipl'a*,
- nachádza veľkoplošné chránené územie – *CHKO Štiavnické vrchy*,
- nachádzajú maloplošné chránené územia – *CHA Park v Horných Semerovciach*, *CHA Park v Hokovciach*, *PP Dudinské travertíny*, *NPR Mäsiarsky bok*,
- nachádza západná časť lokality zaradenej do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach (Medzinárodne významná mokrad' – 9. *Poiplie*),
- nachádzajú lokality ochrany I., II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd. Samotná trasa R3 v úseku Šahy – Zvolen do PHO I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd - 34. Dudince a Slatina nezasahuje a vyhyba sa ochrannému pásmu I. stupňa vodného zdroja Podzámčok.
- hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodárskej chránenej oblasti.

Bližšia charakteristika území európskeho významu, maloplošných chránených území je uvedená v kap.I/1.7.

Navrhovaná činnosť nie je v dotyku s chránenými výtvyry a pamiatkami a nenachádzajú sa v jej trase chránené stromy (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

V hodnotenom území navrhovanej činnosti sa podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 454/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádzajú biotopy európskeho a národného významu, pozri kap.III/1/1.8.1.

1.3. Ochranné pásma

Chránené ložiskové územie

Trasa hodnotenej činnosti neprechádza v navrhovanom variante, resp. v trase jeho subvariantov priamo cez chránené ložiskové územia. Prehľad chránených ložiskových území je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Chránené ložiskové územia

Názov ložiska	Nerast	Organizácia	Kilometer trasy	Vzdialenosť od hodnotenej činnosti (m)
Sása	andezit	GEOtrans - LOMY, s.r.o., Sása	k.ú. Sása, mimo hodnoteného územia	
Krupina – Hanišberg	andezit	EUROVIA - Kameňolomy s.r.o., Košice - Barca	3,0 – ZV1B, 0,5 – ZV1C, 5,5 – ZV1D, 50,0 – ZV1	120 (190 – ZV1D)
Dobrá Niva – Tri kamene	andezit	Vodostav plus s.r.o., Zlaté Moravce	59,5	900
Breziny	andezit	VSK MINERAL s.r.o. Košice	64,0	200
Ostrá Lúka	andezit		k.ú. Ostrá Lúka, západne mimo hodnoteného územia	

(Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, 1998 – Zmeny a doplnky, 2004, Archív Geofondu, GÚDŠ Bratislava, 2009)

Ochranné pásma nadzemných a podzemných vedení a stavieb

Pri výstavbe navrhovanej činnosti bude potrebné dodržať ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom (vzdušné, podzemné silnoprúdové a slaboprúdové vedenia), napr.:

- rýchlostná cesta (OP od osi vozovky príslušného jazdného pásu - 100 m),
- cesta I. triedy (OP 50 m od osi príslušného vonkajšieho pruhu),
- cesta II. triedy (OP 25 m od osi príslušného vonkajšieho pruhu),
- železničná trať (OP 60 m od osi krajnej koľaje),
- potoky 5 m od hranice vodného toku,
- vzdušné elektrické vedenia VN 110 kV (OP 15 m od krajného vodiča),
- plynovody (OP VTL plynovodu 20 m, STL plynovodu 10 m),
- telekomunikačné káble (OP 2 m).

1.4. Voda

1.4.1. Spotreba vody celkom, maximálny a priemerný odber

Potreba vody pri výstavbe navrhovanej činnosti spočíva v spotrebe technologickej vody, pitnej vody pre zamestnancov stavby a úžitkovej vody pre hygienické účely. Pri prevádzke vzniká potreba vody v súvislosti s údržbou komunikácie a pri prevádzke tunelových úsekov.

Tunelové úseky budú mať samostatný požiarly vodovod, ktorý bude pozostávať z akumulačnej požiarnej nádrže (tunel Hanišberg 2 – cca 120 m³, tunel A3 – 190 m³, umiestnenej vždy pri vyššie položenom portáli), vlastného rozvodu a čerpacej stanice požiarnej vody. Údaje o spotrebe vody budú upresnené v podrobnejšej etape projektovej prípravy stavby. Tunelové úseky sú navrhované tak, aby vyhovovali požiadavkám požiarnej bezpečnosti, bezpečnosti a ochrany zdravia osôb, plynulej a bezpečnej jazdy vozidiel a pod..

1.4.2. Zdroj vody

Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú zariadenia staveniska zásobované pitnou vodou z miestnych zdrojov. Voda pre prípadnú údržbu ciest sa bude odoberať v príslušnom stredisku údržby.

1.5. Ostatné surovinové a energetické zdroje

1.5.1. Druh surovín

Na výstavbu rýchlostnej cesty budú potrebné hlavné suroviny: kamenivo a štrkopiesky pre konštrukciu vozovky a pre betónové konštrukcie, asfalty pre konštrukciu vozoviek, oceľ pre zvodič a výstuž, cement do betónov a násypový materiál. Pre etapu prevádzky sa počíta s potrebou surovín na údržbu vozovky (asfalt, posypový materiál na zimné obdobie a pod.). Podrobné rozdelenie uvedených potrieb bude súčasťou vyššieho stupňa projektovej dokumentácie.

Spotreba elektrickej energie pri výstavbe navrhovanej činnosti vzniká pri výrobe betónov, živíc, pri prevádzke stavebných dvorov a stavbe tunela. Spotreba elektrickej energie v etape prevádzky vzniká pre zabezpečovanie funkčnosti dopravnej signalizácie, obsluhy SSÚR a pre zabezpečovanie funkčnosti a osvetlenia tunela. Nároky na spotrebu elektrickej energie vyplnú z technickej dokumentácie stavby.

Ostatné surovinové zdroje

Orientačné množstvá výkopového materiálu, násypov a výrub z tunelových úsekov navrhovanej trasy R3 pre navrhovaný plný profil R24,5/120 (štvorpruh) sú zrejmé z nasledujúcich tabuliek, podľa Technická štúdia: „R3 Šahy – Zvolen, R3 Šahy/Štúrovo – Levice - Hronský Beňadik“, DOPRAVOPROJEKT, a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008:

Tab.: Orientačné bilancie výkopov a násypov, výrub z tunelov v trase R3 - R 24,5/120

Navrhovaná činnosť	Výkopy (m ³)	Násypy (m ³)	Prebytok násypového materiálu (m ³)	Nedostatok násypového materiálu (m ³)	Výrub z tunela (m ³)
Variant ZV1	4 239 763	15 465 812	-	11 226 049	1 574 580
Suvariant ZV1A	6 324	1 143 070	-	1 136 746	-
Suvariant ZV1B	82 534	95 675	-	13 141	613 906
Suvariant ZV1C	698 370	340 037	358 333	-	-
Suvariant ZV1D	706 157	1 759 006	-	1 052 849	-

Z uvedeného vyplýva, že pri realizácii navrhovanej činnosti bude dochádzať k nedostatku násypového materiálu. Z tohto dôvodu bude potrebné materiál vhodný na stavbu zámeru použiť s existujúcich ložísk v území, príp. využiť materiál zo zárezov a z výrubov razenia tunelov po preverení charakteru rúbaniny. V hodnotenom území a jeho okolí je možnosť využitia stavebného materiálu z lomov Krupina - Hanišberg, Pliešovce atď. Navrhujeme využívať existujúce zdroje v území, ktoré vykazujú dostatočné zásoby suroviny a neotvárať nové ložiská.

Počas výstavby navrhovanej činnosti bude zhmúť ornica a podorničná vrstva, ktoré budú uložené v zemníkoch umiestnených v miestach stavebných dvorov, mimoúrovňových križovatiek a pod. Prístup k zemníkom, resp. stavebným dvorom bude zabezpečený prostredníctvom existujúcej siete ciest I., II., III. triedy a poľných ciest v hodnotenom území. Zemníky budú v ďalších fázach výstavby využívané k rekultiváciám zárezov, násypov a pod., alebo bude s nimi nakladané v súlade s rozhodnutím príslušného orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy.

1.5.2. Ročná spotreba

Podrobnejšie údaje o spotrebe surovín v etape výstavby a prevádzky budú určené v ďalšej etape projektovej prípravy stavby, resp. budú upresnené počas prevádzky, keďže súvisia s prevládajúcim počasím počas roka, najmä v zimných mesiacoch (zimná údržba komunikácií).

1.5.3. Spôsob získavania surovín a materiálov

Spôsob získavania surovín a materiálov pre výstavbu navrhovanej činnosti bude špecifikovaný dodávateľom stavby.

V priestoroch stavebného dvora, bude zriadená betonárka a pracovná skládka štrkopiesku. Výroba betónovej zmesi bude jediným výrobným procesom na stavbe a k nemu bude potrebné priviesť elektrickú energiu a zriadiť odberné miesto pre úžitkovú vodu. Navrhujeme využiť pre umiestnenie stavebných dvorov plochy umiestnenia privádzačov, mimoúrovňových križovatiek, plochy určené pre odpočívky, resp. strediská údržby SSÚR mimo lokalít PHO I., II. a III. stupňa ochrany vodných zdrojov, resp. zdrojov prírodných minerálnych a liečivých vôd.

1.6. Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

V etape výstavby navrhovanej činnosti budú v hodnotenom území kladené dopravné nároky na miestne existujúce komunikácie v súvislosti so zásobovaním stavby surovinami, presunom výkopových a násypových materiálov a pod. Dĺžka komunikácií a ich zaťaženie bude závislé od určenia lokalít odkiaľ stavba bude zásobovaná surovinami.

Všetky prístupové cesty budú v priebehu ďalších stupňov projektovej dokumentácie a pred zahájením prác prerokované s dotknutými obcami, dotknutými orgánmi a organizáciami. Navrhovaná činnosť nebude počas výstavby vyžadovať budovanie nových komunikácií, dôjde napríklad len k úpravám a preložkám existujúcich ciest v hodnotenom území. V maximálnej možnej miere sa použije aj rozostavaná časť nového telesa rýchlostnej cesty. Prístup na stavenisko bude zabezpečený z jestvujúcich komunikácií, uvažuje sa aj s využitím poľných a lesných ciest napr. pre zabezpečenie prízjazdu mobilnej hasičskej techniky k portálom tunelov.

Počas výstavby navrhovanej činnosti dôjde k dočasnému obmedzeniu cestnej premávky na existujúcej ceste I/66 a príslušných dopravných línii cestnej siete. Údaje o dopravných intenzitách existujúcej cesty I/66 sú uvedené v kapitole III./3./3.6.

1.7. Nároky na pracovné sily

Pracovná sila počas výstavby sa využije z miestneho regiónu, riadiacich pracovníkov a pracovníkov so špeciálnou kvalifikáciou zabezpečí dodávateľská firma. Počas výstavby rýchlostnej cesty je z hľadiska potreby pracovných síl rozhodujúca doba výstavby daná náročnosťou stavebných objektov alebo dĺžkou úsekov. Možno predpokladať, že výstavba rýchlostnej cesty môže do určitej miery slúžiť ako zdroj miestnych pracovných príležitostí.

V etape prevádzky hodnotenej investície nevzniknú nároky na trvalé pracovné sily.

1.8. Nároky na zastavané územie

Pri realizácii navrhovanej činnosti dôjde k trvalému a dočasnému záberu hodnoteného územia. Trvalé a dočasné zábery navrhovaných variantov sú uvedené v tabuľke, v kap. 1.1. tejto časti.

Navrhovaná činnosť si nevyžiada záber ani demoláciu objektov charakteru obytných budov ani funkčných výrobných areálov (objektov) poľnohospodárstva a služieb.

2. Údaje o výstupoch

2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

V rámci Technickej štúdie DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008 bola spracovaná emisná štúdia. Jej cieľom bolo vyhodnotiť koncentráciu exhalátov z dopravy v ovzduší po výstavbe navrhovanej činnosti a zhodnotiť vplyv stavby na zástavbu v jej najbližšom okolí, viď. prílohy zámeru.

Hlavnými líniovými zdrojmi znečistenia ovzdušia v súčasnosti v okolí hodnoteného územia sú cesta I/66, ďalej cesty II. a III. triedy.

Hlavné plošné a líniové zdroje znečistenia ovzdušia

Počas výstavby navrhovanej činnosti

Medzi plošné zdroje znečistenia ovzdušia zaraďujeme plochy súvisiace s výstavbou rýchlostnej cesty (stavebné dvory, zariadenia staveniska, zemníky), ide o plošné zdroje znečistenia ovzdušia dočasného charakteru.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti

Vypočítaný príspevok emisií znečisťujúcich látok z dopravy (CO, NO_x, TZL frakcie PM10 a NO₂) bol spracovaný na základe dopravného zaťaženia navrhovanej činnosti pre rok 2020. Do výpočtu neboli zahrnuté emisie pochádzajúce z miestnych zdrojov a ani z existujúcich okolitých ciest komunikačnej siete. Výpočet množstva škodlivín, priemerné koncentrácie uvoľnených exhalátov do ovzdušia v trase R3 v úseku Šahy – Zvolen pre CO, NO_x, TZL a NO₂ pre rok 2020 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Výpočet množstva škodlivín, priemerné koncentrácie uvoľnených exhalátov do ovzdušia v trase R3 v úseku Šahy – Zvolen pre CO, NO_x, TZL a NO₂ pre rok 2020

Rok 2020		ukazovateľ / znečisťujúca látka [μg.m ⁻³]			
dopravné zaťaženie* (6276 – 9970 voz/24h)	Ø koncentrácie vo vzdialenosti	CO	NO _x	TZL	NO ₂
najmenšie intenzity dopravy	0 m od osi R3	13,6	36,3	0,2	9,8
	25 m od osi R3	6,2	16,7	0,1	7,0
najväčšie intenzity dopravy	0 m od osi R3	8,7	20,4	0,1	7,9
	25 m od osi R3	4,0	9,4	0,0	5,6

* - podľa Dopravno – inžiniersky prieskum, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008

Záver:

Výsledky spracovanej emisnej štúdie potvrdili, že po uvedení navrhovanej činnosti do prevádzky pri predpokladaných intenzitách dopravy pre navrhovaný variant ZV1 / subvariant ZV1A až ZV1D nebude dochádzať k prekročeniu maximálnych prípustných koncentrácií škodlivých látok. Hodnoty krátkodobých a priemerných ročných imisných koncentrácií z navrhovanej činnosti sa budú pohybovať pod hodnotami príslušných imisných limitov.

Emisná štúdia potvrdila dodržanie platných imisných limitov na území SR pre znečisťujúce látky pre cieľový stav.

2.2. Odpadová voda

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú ako odpadové vody produkované odpadové vody z povrchového odtoku.

Počas výstavby navrhovanej činnosti

V etape výstavby navrhovanej činnosti môžeme len predpokladať kontamináciu vodného prostredia látkami používanými v stavebnej činnosti ako sú pohonné hmoty, oleje, mazadlá, úniky znečisťujúcich látok zo skladov a techniky a úniky splaškových vôd zo zariadení staveniska. Ich vplyv je možné eliminovať organizačnými opatreniami na stavbe.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti

V trase navrhovanej činnosti sa počíta s vybudovaním cestnej kanalizácie. Odpadové vody z povrchového odtoku z telesa cesty budú vyvedené cestnou kanalizáciou (kanalizačné stoky) do existujúcich recipientov v území. V miestach / úsekoch prechodu trasy R3 cez lokality PHO a na mostných objektoch budú osadené lapače ropných látok. Pred zaústením do recipientov budú odpadové vody z povrchového odtoku z telesa cesty prečistené v lapačoch ropných látok.

Odvodnenie tunelov bude realizované pomocou cestnej kanalizácie (štrbinové žľaby) s následným vyvedením odpadových vôd z povrchového odtoku do nádrže kontaminovaných vôd, ktorá bude umiestnená pri dolnom portáli tunela. Týmto systémom odvodnenia budú zvedené znečistené vody z umývania tunela, prípadne nepredvídané úniky kvapalín pri havárii vozidiel a znečistené vody pri požiarom zásahu v tuneli. Sedimentačná nádrž bude bezodtoková a jej objem bude likvidovaný oprávnenou organizáciou.

2.2.1. Technologický proces, pri ktorom odpadové vody vznikajú

Z prevádzky navrhovanej činnosti bude vznikať odpadová voda z povrchového odtoku z telesa rýchlostnej cesty.

2.2.2. Charakter recipientu

Po prečistení cez lapače ropných látok bude možné v lokalitách PHO vodných zdrojov, prírodných liečivých, minerálnych zdrojov odviešť odpadovú vodu z povrchového odtoku do existujúcich recipientov v okolí navrhovanej činnosti.

2.2.3. Vypúšťané znečistenia v príslušných jednotkách

V etape prevádzky navrhovanej činnosti budú vypúšťané len odpadové vody z povrchového odtoku. Odpadové vody z atmosférických zrážok z pozemných komunikácií sú intenzívne znečisťované najmä v zimných a jarných mesiacoch (XI. - III. mesiac), pri topení snehu a splachoch po intenzívnych zrážkach. V tomto období z dôvodu posypu vozovky môžu byť zvýšené hodnoty BSK₅, mineralizácie, obsahu dusičnanov, amoniaku, vápnika, mangánu, železa, chloridov, síranov, aniónových tenzidov, kadmia a v prípade úniku ropných látok môžu byť prekročené limity organických mikropolutantov (NEL).

2.2.4. Ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd

Z pohľadu funkčno – technologického prevedenia navrhovanej činnosti pri dodržaní opatrení (vybudovanie cestnej kanalizácie, osadenie odlučovačov ropných látok v úsekoch prechodu trasy R3 cez lokality PHO a na mostných objektoch), ako aj z pohľadu celkového množstva odpadových vôd z povrchového odtoku nepredpokladáme ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd navrhovanou činnosťou.

2.3. Odpady

2.3.1. Druh odpadu a kategória odpadu

Odpady, ktoré vzniknú počas výstavby navrhovanej činnosti budú využívané priamo na stavbe. Nevyužitý odpad budú vyvezené na riadené skládky. Odpady, ktoré budú vznikať pri výstavbe

a prevádzke hodnotenej činnosti sú v nasledujúcich tabuľkách zaradené do kategórií odpadov: ostatný odpad – O, nebezpečný odpad – N.

V zmysle zákona o odpadoch č. 223/2001 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z. ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z., môžu vzniknúť počas výstavby a počas prevádzky navrhovanej činnosti odpady uvedené v nasledujúcom prehľade:

Tab.: Počas stavebných prác predpokladáme, že budú vznikať nasledujúce odpady (podľa Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z.)

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odpadu	Pôvod odpadu
17 01 01	Betón	O	príprava územia pre realizáciu navrhovanej činnosti
17 01 02	Tehly	O	
17 02 01	Drevo	O	
17 01 07	Zmesi alebo oddelené zložky betónu a tehál	O	
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O	
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	
17 05 03	Zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky	N	
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O	
17 05 05	Výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky	N	
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako je uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	realizácia výstavby
17 04 05	Železo a oceľ	O	
17 04 07	Zmiešané kovy	O	
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O	
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	
20 02 02	Zemina a kamenivo	O	odpad zo sprac. dreva
03 01 05	Odpadové rezivo	O	
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	

Výkopová zemina bude kontrolovaná na prítomnosť nebezpečných látok, v prípade, že takéto látky budú identifikované, bude s odťaženými znečistenými zeminami nakladané ako s nebezpečným odpadom v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Likvidácia stavebného odpadu bude riešená v rámci zmluvy o výstavbe diela.

Tab.: Počas prevádzky predpokladáme vznik týchto odpadov (podľa Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z.)

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odpadu	Pôvod odpadu
13 05 03	Kaly z lapačov nečistôt	N	prevádzka odlučovačov ropných látok
13 05 08	Zmesi odpadov z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N	
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O	prevádzka stavby
20 03 07	Objemný odpad	O	
20 03 99	Komunálne odpady inak nešpecifikované	O	prevádzka stavby a čistenie okolia

2.3.3. Technologický postup, pri ktorom odpad vzniká

Pri stavbe navrhovanej činnosti vzniká odpad v súvislosti s odstraňovaním prekážok pre stavbu, napr.: výrub vegetácie, výkopová zemina získaná pri hĺbení zárezov, oporných múrov a základov. Produkcia ostatných druhov odpadov je len okrajová.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti odpady tvoria zvyšky po pokosení trvalého trávneho porastu nachádzajúceho sa v blízkosti ciest, nečistoty, prach z prevádzky na komunikácii a najmä

zvyšky po zimnej údržbe a čistení vozovky. Produkcia odpadov bude minimálna a bude predstavovať odpad z údržby rýchlostnej cesty.

2.3.4. Množstvo odpadu

Výstavba navrhovanej činnosti

Odpady vznikajúce pri výstavbe hodnotenej činnosti tvorí hlavne zemina z výkopov / razenia tunelov, ktorá nebude vhodná pre použitie do násypov. Presná špecifikácia množstva odpadovej zeminy bude predmetom projektovej prípravy ďalšieho stupňa na základe výsledkov podrobného inžiniersko - geologického prieskumu.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Odpady vznikajúce pri prevádzke navrhovanej činnosti tvorí hlavne odpad z údržby. Údržba navrhovanej činnosti bude, podľa Technickej štúdie R3 Šahy/Štúrovo – Levice – Hr. Beňadik, R3 Šahy - Zvolen, Dopravoprojekt a.s., Bratislava, 2008, zabezpečovaná z navrhovaného strediska údržby ciest a rýchlostných komunikácií (SSÚR), ktorého poloha sa predpokladá v k.ú. Devičie v 36,11 km trasy variantu ZV1 a pre tunely v k.ú. obce Dobrá Niva v 60,49 km trasy variantu ZV1.

2.3.5. Spôsob nakladania s odpadmi

Spôsob nakladania s odpadom počas výstavby navrhovanej investície bude zosúladený s právnymi požiadavkami odpadového hospodárstva.

Rozhodujúcim množstvom odpadu bude nepoužiteľná výkopová zemina, ktorú bude potrebné zneškodňovať v súlade so zákonom NR SR č.223/2001 Z. z. o odpadoch a jej novely č. 599/2005 Z. z. na riadených skládkach odpadov v okolí hodnotenej činnosti, resp. bude potrebné ju iným spôsobom využiť (napr. zakrytie environmentálnych záťaží – staré lomy, neriadené skládky odpadov a pod.).

Pre odvoz nepoužiteľnej výkopovej zeminy budú slúžiť existujúce cesty I. až III. triedy, poľné cesty v hodnotenom území a jeho okolí. Bežné odpady zo stavby a stavebných dvorov budú zneškodňované podľa možností jednotlivých sídiel, resp. v existujúcich riadených skládkach v území.

Starostlivosť o produkované odpady, ktorých vznik súvisí bezprostredne s prevádzkou, bude zabezpečovať majiteľ a prevádzkovateľ podľa plánu odpadového hospodárstva, ktorý bude vypracovaný ku kolaudácii stavby. Evidencia množstiev a druhov produkovaných odpadov bude vykonávaná v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z.z.

2.4. Zdroje hluku

V rámci Technickej štúdie DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008 bola spracovaná hluková štúdia.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí, podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí, podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Kat. územia	Opis chráneného územia	Ref.čas. interval	Prípustné hodnoty ^{a)} (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov L _{Aeq, p}
			Pozemná a vodná doprava ^{b) c)} L _{Aeq, p}	Želez. dráhy ^{c)} L _{Aeq, p}	Letecká doprava		
					L _{Aeq, p}	L _{ASmax, p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom (napríklad kúpeľné miesta ¹⁰⁾ , kúpeľné a liečebné areály)	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} rekreačné územie	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, ^{9) 11)} mestské centrá	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Pozn.:

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy. ¹¹⁾

^{c)} Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

¹⁰⁾ § 35 zákona č. 538/ 2005 Zú. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ Zákon č. 135/ 1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
Zákon Národnej rady SR č. 164/ 1996 Z.z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/ 1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 143/ 1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hlukové pomery v dotknutom území a jeho blízkom okolí boli posudzované a vyhodnotené v trase navrhovaného variantu ZV1, subvariantov ZV1A až ZV1D na základe výsledkov dopravno - inžinierskych podkladov v území.

Záver:

Bez realizácie navrhovanej činnosti bude aj naďalej na súčasnej ceste I/66 dochádzať k prekračovaniu príslušných limitných hodnôt hluku.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zníženiu hluku v zastavaných obytných územiach situovaných v súbehu s existujúcou cestou I/66. Vzhľadom na predpokladané intenzity dopravy v území a trasovanie navrhovanej činnosti mimo zastavané územia obcí budú v blízkosti dotknutého územia, pri vykonaní príslušných protihlukových opatrení, splnené hygienické limity v zmysle platnej legislatívy. Na zníženie hlučnosti z prevádzky navrhovanej činnosti v blízkosti obytných území sú navrhnuté protihlukové bariéry. Realizácia protihlukových opatrení navrhovanej činnosti, je v zmysle spracovanej hlukovej štúdie, potrebná v nasledujúcich úsekoch:

Tab.: Realizácia protihlukových opatrení v trase R3 v úseku Šahy – Zvolen

lokalita	variant	úsek (km)	dĺžka/výška	umiestnenie	povrch bariéry (pohltivé materiály)
Horné Semerovce	ZV1	11,33 - 12,30	970/2	vpravo	p
Hontianske Nemce		34,45 - 35,25	800/2	vľavo	p
Šipice		24,60 - 25,40	800/2	vľavo	p
Domaníky		31,00 - 32,24	1240/2	vpravo	p
Rakovec		34,85 - 35,50	650/2	vľavo	p
Krupina		41,47 - 42,10	630/2	vpravo	p
Žobrák		42,75 - 43,25	500/2	vľavo	p
Krupina		43,85 - 44,40	550/2	vpravo	p
Vajsov		45,30 - 46,10	800/2	vľavo/vpravo	p
Vajsov	ZV1D	0,30 - 1,30	1000/2	vľavo/vpravo	p
Kamenný Kríž	ZV1	46,80 - 48,00	1200/2	vľavo	p
Kamenný Kríž	ZV1B	0,00 - 0,80	800/2	vľavo	p
Babiná	ZV1	52,95 - 54,45	1500/2	vľavo	p
Babiná	ZV1C	2,70 - 4,00	1300/2	vľavo	p
Horné Breziny	ZV1	62,26 - 62,85	590/2	vľavo	p

Hluk počas výstavby navrhovanej činnosti

Počas stavebných prác môže byť zvýšená hlučnosť v okolí hodnotenej činnosti v dôsledku pohybu stavebných strojov a mechanizmov. Ich vplyv je možné minimalizovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov. Počas výkopových a betonárskych prác bude stavba obsluhovaná z existujúcich obslužných komunikácií. Ekvivalentná hladina hluku od stavebných mechanizmov bude dodržaná v zmysle platnej legislatívy.

2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa v súvislosti so stavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nevyskytujú. Nepredpokladáme šírenie žiarenia ani iných fyzikálnych polí z hodnotených činností v takej miere, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody užívateľov komunikácie. Ovplyvnenie obytných celkov nepredpokladáme.

2.6. Teplo, zápach a iné výstupy

Nepredpokladáme šírenie tepla a zápachu v takých koncentráciách, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody užívateľov komunikácie. Ovplyvnenie obytných celkov nepredpokladáme. Teplo z prechádzajúcich automobilov je z hľadiska životného prostredia zanedbateľné. Zápach spôsobený výfukovými plynmi bude v porovnaní so súčasným stavom na okolitých komunikáciách menej výrazný až zanedbateľný.

2.7. Iné očakávané vplyvy

2.7.1. Očakávané vyvolané investície

Výstavba navrhovanej činnosti si vyžiada nasledujúce investície:

- úprava prístupových komunikácií k pozemkom a zastavaným územiám,
- náhrady za zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
- výkup pozemkov,
- úpravy a preložky produktovodov (kanalizácie, ropovody, vodovody, VN vedenia a pod.),
- preložky a úpravy ciest I/66, I/50, ciest III. triedy, vodných tokov,
- vegetačné a terénne úpravy atď.

2.7.2. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

Medzi terénne úpravy a zásahy do krajiny sú zaradené nasledovné činnosti: osadenie mostných objektov, vegetačné úpravy, výrub vegetácie, úpravy, preložky a rekultivácie existujúcich komunikácií a pod. Terénne úpravy a zásahy do krajiny budú predstavovať aj činnosti súvisiace so

zabezpečením stavebných surovín pre potreby výstavby navrhovanej činnosti. Navrhujeme preto v krajine využívať len ložiská, ktoré sú dobre prístupné, resp. svojou činnosťou nezaťažujú obytné územia alebo nie sú situované v chránených územiach. Nenavrhujeme otvárať žiadne nové ložiská.

Navrhovaná činnosť bude začlenená do krajiny prostredníctvom sadovníckych (vegetačných) úprav. Uprednostňujeme výsadbu domácich druhov drevín schopných vývoja v nepriaznivejších podmienkach.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo sú hodnotené na základe emisnej štúdie a hlukovej záťaže z hodnotenej činnosti. Podľa výsledkov štúdií – emisná a hluková, navrhovaná činnosť spolu s realizáciou navrhovaných technických opatrení nie je spojená s ohrozením zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva.

Najnepriaznivejším riešením trasovania navrhovanej činnosti z pohľadu vplyvov na obyvateľstvo je viesť trasu R3 v trase / koridore existujúcej cesty I/66, tzn. nedošlo by k riešeniu dopravnej situácie v území a odklonu nákladnej, najmä tranzitnej dopravy mimo zastavané časti obcí. S takýmto riešením nesúhlasia samosprávy dotknutých obcí a aj samotní obyvatelia.

Z tohto dôvodu je navrhnutý nový koridor trasy R3 v úseku Šahy – Zvolen, ktorého trasa je vedená odklonom od obývaných častí sídiel prevažne v západnom smere, čím dôjde k zlepšeniu hlukovej, emisnej situácie v dotknutých obciach, poklesu vibrácii v blízkosti cesty z prechodu nákladných vozidiel, zvýši sa bezpečnosť účastníkov premávky (chodci, cyklisti) najmä v prieťahoch okresným mestom Krupina, v meste Šahy, Dudince a pod. Ukončenie trasy R3 je navrhované v mimoúrovňovej križovatke Budča v mieste existujúcej križovatky R1 a I/50 mimo zastavaného územia mesta Zvolen (pôvodne lokalita Môťová, križ. I/66 s I/50). Uvedenie navrhovanej činnosti, v čo najkratšom termíne do prevádzky, bude mať pozitívny dopad na životné prostredie v dotknutých obciach regiónu Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie.

Priamym vplyvom hodnotenej činnosti bude vystavených celkovo 72 216 obyvateľov dotknutých sídiel okresu Zvolen, Krupina a Levice, čo predstavuje až cca 65 % z celkového počtu obyvateľov okresov Zvolen, Krupina a cca 10% okresu Levice. Nepriamo budú ovplyvnení aj ďalší užívatelia novej rýchlostnej cesty, ktorí nemajú trvalé / prechodné bydlisko v hodnotenom území, ale sú užívatelmi, ktorým sa oproti stavu bez realizácie hodnotenej investície zrýchli prejazd územím, dôjde k poklesu spotreby pohonných hmôt a zvýši sa bezpečnosť premávky.

Vplyvy počas výstavby navrhovanej činnosti

Počas realizácie výstavby navrhovanej činnosti môže dochádzať k narušeniu pohody a kvality života obyvateľstva v okolitých obciach. Pôjde najmä o vplyv polohy stavebných dvorov, zemníkov, obmedzenia miestnej dopravy, ďalej stavebný ruch (hlučnosť) a zvýšenú prašnosť. Doba obmedzenia a negatívnych vplyvov bude limitovaná iba na dobu výstavby navrhovanej činnosti a nebude trvalá.

Vplyvy počas prevádzky navrhovanej činnosti - zdravotné riziká, ovplyvnenie pohody a kvality života

Na základe predpokladanej hladiny hluku spôsobenej prevádzkou navrhovanej činnosti, dopravného zaťaženia a imisnej záťaže, nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie pohody a kvality života súčasného aj budúceho obyvateľstva hodnoteného územia. Výstavbou hodnotenej činnosti dôjde k realizácii stavby, ktorá bude spĺňať bezpečnostné a hygienické limity, vplyv stavby je dlhodobý a pozitívny.

Navrhovaná činnosť bude pozitívne vplývať na pohodu a kvalitu života obyvateľstva a to z dôvodu odklonenia najmä tranzitnej dopravy zo súčasnej cesty I/66, čo bude mať za následok odstránenie jej kolízneho stavu, zníži sa nehodovosť a zvýši bezpečnosť účastníkov premávky a obyvateľov dotknutých obcí. Zdravotné riziká sa realizáciou navrhovanej činnosti podstatne znížia oproti súčasnému stavu.

3.2 Vplyvy na prírodné prostredie

3.2.1. Vplyvy na horninové prostredie, geodynamické javy, nerastné suroviny a geomorfologické pomery

Medzi významné vplyvy budovania navrhovanej činnosti na reliéf patrí narušenie energie reliéfu zárezmi do terénu a násypmi v údoliach a depresiách. V zárezoch a aj pod násypmi tam, kde sa v blízkosti povrchu vyskytujú deluviálne hliny a íly, môže dôjsť k narušeniu stability svahov. Pre potencionálne nebezpečie aktivácie geodynamických procesov (zosuvné plochy – napr. v úseku cca 20,0 – 22,0 km trasy R3 v lokalite Repisko - Patkôš medzi Dudincami a Hontianskymi Tesármí, v úseku 4,0 – 4,6 km subvariantu ZV1D v lokalite Mäsiarsky bok) pri zakladaní telesa rýchlostnej cesty bude potrebná ich včasná identifikácia a následná eliminácia.

Na základe výsledkov podrobného inžiniersko – geologického prieskumu dotknutého územia budú pri zakladaní pilót mostných konštrukcií, razení tunelov prijaté stavebno – technické (konštrukčné) a prevádzkové opatrenia, ktoré budú minimalizovať možnosť kontaminácie horninového prostredia.

V zmysle spracovanej Inžiniersko – geologickej štúdie je možné z pohľadu skladby horninového prostredia v dotknutom území tunelové úseky realizovať. Preferujeme realizáciu tunela Hanišberg 2 (subvariant ZV1B), ktorý je oproti tunelu Hanišberg 1 kratší a ekonomicky výhodnejší.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení neočakávame žiadne výrazné vplyvy hodnotenej činnosti v etape výstavby alebo prevádzky navrhovanej činnosti na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vplyvy na nerastné suroviny

Dotknuté územie navrhovanej činnosti nezasahuje priamo do žiadnych výhradných plošných a líniových ložísk, chránených ložísk nerastných surovín alebo dobývacích priestorov. Najbližšie sa trasa približuje na cca 120 m k existujúcemu ložisku Krupina – Hanišberg. Chránené ložiskové územie nenarúša a zachováva / nemení existujúci prístup mechanizmov k ložisku. Výstavbou navrhovanej činnosti nebude dochádzať k otváraniu nových ložísk v okolí hodnoteného územia, ale bude sa využívať ložiskový potenciál existujúcich zdrojov v území. Vplyv stavby na existujúce ložiská nerastných surovín nie je negatívny.

3.2.2. Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Z výsledkov emisnej štúdie spracovanej v rámci Technickej štúdie DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008 vyplynulo, že po uvedení navrhovanej činnosti do prevádzky pri predpokladaných intenzitách dopravy v úseku Šahy – Zvolen nebude dochádzať v zmysle platnej legislatívy k prekročeniu maximálnych prípustných koncentrácií škodlivých látok. Hodnoty krátkodobých a priemerných ročných imisných koncentrácií z navrhovanej činnosti sa budú pohybovať pod hodnotami príslušných imisných limitov.

Emisná štúdia potvrdila dodržanie platných imisných limitov na území SR pre znečisťujúce látky pre cieľový stav.

Na znečisťovaní ovzdušia sa okrem škodlivín z výfukových plynov cestných vozidiel bude počas výstavby navrhovanej činnosti podieľať aj zvýšená prašnosť, pôjde však o vplyv dočasný s lokálnym pôsobením, ktorého intenzitu je možné eliminovať.

3.2.3. Vplyvy na hlučnú situáciu v území

Hlukové pomery v hodnotenom území navrhovanej činnosti boli posudzované v hlučnej štúdii spracovanej v rámci Technickej štúdie DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008.

Realizáciou navrhovanej činnosti trasovanej obchvatom dotknutých obcí dôjde k zníženiu hluku v obytných územiach sídiel, cez ktoré v súčasnosti prechádza existujúca štátna cesta I/66.

Vzhľadom na predpokladané intenzity dopravy na R3 v úseku Šahy – Zvolen, trasovanie navrhovanej činnosti odklonom od obytných častí obcí a navrhované protihlukové opatrenia (protihlukové steny - ich účinnosť bude po ukončení výstavby overená meraním a bude monitorovaná), realizácia navrhovanej činnosti nebude spôsobovať prekročenie limitných hodnôt hluku v zastavaných obytných častiach dotknutých sídiel.

Navrhovaná stavba bude spĺňať príslušné hygienické limity v zmysle platnej legislatívy.

3.2.4. Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu

Vplyvy na podzemné vody

Negatívne ovplyvnenie podzemných vôd závisí od priepustnosti jednotlivých hydrogeologických celkov, druhu a hrúbky pokryvej vrstvy, hydrogeologických vlastností, hĺbky hladiny podzemnej vody a pod. Samotné teleso navrhovanej činnosti je vedené nad úrovňou hladiny podzemnej vody.

Znečistenie podzemných vôd môže byť do určitej miery spôsobené aj posypovými látkami a havarijnými únikmi. Preto navrhujeme v trase stavby používať pri zimnej údržbe posypové materiály (inertné), ktoré sú neúčinné s abiotickými zložkami prostredia. Na základe technických a technologických opatrení počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti (zabezpečenie a dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri manipulácii s ropnými látkami, cestná kanalizácia s odlučovačmi ropných látok) nepredpokladáme, že dôjde ku zmene režimu a kvality podzemných vôd v dotknutom území a jeho okolí.

Vplyvy na minerálne, vodohospodárske pramene a geotermálne vody

Trasa navrhovanej činnosti neprechádza priamo cez využívané termálne a minerálne pramene a prírodné liečivé zdroje prírodných minerálnych stolových vôd v území. Registrované minerálne pramene (napr. Slatina, Santovka) a prírodné liečivé zdroje v Dudinciach sa vyskytujú mimo hodnoteného územia. Potenciálny vplyv výstavby a prevádzky rýchlostnej cesty R3 vzhľadom na ich súčasný výskyt / polohu, obeh a režim pri dodržaní navrhovaných opatrení (cestná kanalizácia) je minimálny, pozri vplyvy na PHO.

Vplyvy na PHO a vodohospodárske chránené oblasti

Hodnotený územie navrhovanej činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených oblastí (CHVO). Vplyvy stavby na tieto územia nie sú negatívne.

Trasa R3 prechádza spolu s existujúcou cestou I/66 cez lokality II. stupňa ochrany vodných zdrojov Dobrá Niva – Podzámčok a III. stupňa ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, do PHO I. a II. stupňa vodných zdrojov - 34. Dudince a Slatina nezasahuje a vyhýba sa aj ochrannému pásmu I. stupňa vodného zdroja Podzámčok. Realizácia navrhovanej činnosti z pohľadu jej funkčno – technologického prevedenia za podmienky realizácie technických opatrení v podobe vybudovania cestnej kanalizácie s lapačmi ropných látok v úsekoch prechodu navrhovanej činnosti cez lokality PHO nespôsobí narušenie existujúcich prírodných minerálnych a liečivých zdrojov v území.

Vplyvy na povrchové vody

V trase navrhovanej činnosti sú plánované preložky a úpravy miestnych potokov, v trase R3 bude prekonávaný hlavný vodný tok Ipeľ a Hron. Pri premosteniach vodných prekážok budú mostné objekty nadimenzované na prevedenie prietoku Q_{100} s požadovanou rezervou.

Pri realizácii úprav (preložiek) miestnych potokov odporúčame prijať také technické opatrenia na zníženie negatívnych vplyvov (napr. spevnenie koryta s dostatočným premostením preloženého úseku proti zosuvu pri prejazdoch stavebných mechanizmov, zabezpečenie ich dobrého technického stavu proti úniku ropných látok), aby vplyvy stavby nezhoršovali odtokové pomery v území, nebola ohrozená akosť povrchových vôd, neboli zmenené hydraulické podmienky v koryte toku a pod.

K nadmerným zásahom do meandrujúceho toku Krupinica dochádza v trase ZV1D, ktorá až 12 krát križuje tok Krupinica. V tomto úseku vplyvom nadmerných úprav a preložiek môže dôjsť k negatívnemu ovplyvneniu vodohospodársky významného toku.

Odpadové vody z povrchového odtoku z telesa cesty budú vyvedené cestnou kanalizáciou (kanalizačné stoky) do existujúcich recipientov v území. V miestach / úsekoch prechodu trasy R3 cez lokality PHO vodných zdrojov, prírodných liečivých, minerálnych zdrojov a na mostných objektoch budú osadené lapače ropných látok. Pred zaústením do recipientov budú odpadové vody z povrchového odtoku prečistené v lapačoch ropných látok.

Havária

Havária môže nastať pri dopravnej nehode s následným prerazením obalu prepravovaných látok alebo vyliatím ropných látok z nádrže vozidla. V prípade danej situácie je vypracovaný havarijný plán a záchranné vozidlá sú vybavené havarijným materiálom – absorbenty pre likvidáciu takejto nehody.

3.2.5. Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu počas výstavby navrhovanej činnosti

Hlavný priamy nepriaznivý vplyv počas výstavby zámeru je dočasný a trvalý záber lesnej a poľnohospodárskej pôdy. Vplyvy na pôdu v etape výstavby sú dočasné a je možné ich eliminovať. Jedná sa o nepredvídané havarijné situácie (únik ropných látok, hydraulických olejov) u mechanizmov stavebných strojov.

Vplyvy na pôdu počas prevádzky navrhovanej činnosti

V etape prevádzky hodnotenej činnosti môžeme predpokladať negatívne vplyvy pri náhodnej havárii, čím môže dôjsť k bodovému znečisteniu pôdy. Následky znečistenia je možné odstrániť dočasným vyradením znečistenej pôdy z poľnohospodárskeho využívania a následnou biologickou rekultiváciou plochy.

Z hľadiska celkového trvalého záberu poľnohospodárskej a lesnej pôdy dochádza pri trasovaní navrhovaného variantu ZV1 k väčšiemu záberu a to z dôvodu odklonu trasy R3 do väčšej vzdialenosti od zastavaných častí sídiel a vedeniu jej trasy prevažne poľnohospodársky využívanými plochami. Z hľadiska subvariantov trasy ZV1 sa ako nevyhovujúca javí trasa ZV1D, v rámci ktorej dochádza k záberu až k 14,8 ha lesnej pôdy (Mäsiarsky bok) z celkového záberu 24,71 ha trasy R3.

Ostatné vplyvy na pôdu v spojitosti s obhospodarovaním pôd sú uvedené v tejto časti, kapitole 3.4.

3.2.6. Vplyvy na genofond a biodiverzitu

Vplyvy na vegetáciu

Územie, ktorým prechádza navrhovaná činnosť tvorí najmä poľnohospodársky využívaná krajina, časť trasy je vedená cez lesné porasty viazané na východné úpätie Štiavnických vrchov (tunel Hanišberg 2) a západnú časť Lomnianskej vrchoviny (tunel A3).

Priamym vplyvom realizácie hodnotenej činnosti bude najmä zásah do lesných biotopov európskeho a národného významu v dotknutom území. V súvislosti s navrhovanou činnosťou dôjde v jej trase k odstráneniu vegetačného krytu, ako aj zmeny pôdneho horizontu (výrub lesných porastov, krovitých porastov v povodí miestnych potokov, rozptýlenej nelesnej vegetácie a pod.). Z pohľadu vplyvu stavby na existujúcu vegetáciu navrhujeme sa vyhýbať cenným územiám európskeho významu - SKUEV0260 Mäsiarsky bok (prioritné lesné biotopy). Realizáciou tunelov Hanišberg 2 a A3 dôjde k odstráneniu lesných porastov, avšak severné a južné portály navrhovaných tunelov nie sú v kontakte s prioritnými lesnými biotopmi.

Pre eliminovanie negatívnych vplyvov na vegetáciu bude potrebné v pahorkatinných, strmších svahoch odstránených lesných úsekov okolie stavby rekultivovať a začleniť do okolia vegetačnými a sadovníckymi úpravami. Pri sadovníckych úpravách navrhujeme použiť nenáročné druhy drevín a krovitých skupín. Uprednostňujeme výsadbu domácich druhov schopných vývoja v nepriaznivejších podmienkach.

Na zmiernenie negatívnych vplyvov na vegetáciu pri premosteniach potokov navrhujeme umiestnenie mostných konštrukcií v čo najkolmejšom smere na vodné toky, resp. navrhujeme umiestniť piliere mostnej konštrukcie čo najďalej od brehu jednotlivých vodných tokov, čím by nedochádzalo k nadmernej likvidácii brehových porastov. Počas výstavby navrhovanej činnosti je potrebné zohľadniť aj zásahy do okolitej vegetácie, ktorá nemusí byť úplne odstránená.

Vplyvy na živočíšstvo

Vplyvy na živočíšstvo v etape výstavby navrhovanej činnosti sú krátkodobé a čiastočne rušivé počas stavebných prác. Etapa výstavby prináša negatívne faktory pre ovplyvnenie životného prostredia živočíchov: hluk, prašnosť, presuny stavebných mechanizmov, možné úniky pohonných hmôt do pôdy, likvidácia alebo znehodnotenie biotopu.

Trasa navrhovanej činnosti prechádzajúca prevažne poľnohospodársky využívanými plochami bude pretínať, resp. bude vedená v kontakte s migračnými nadregionálnymi terestrickými biokoridormi (živočíchy viažuce sa na ekotop les / bezlesie) a hydricko - terestrickými biokoridormi (v povodí miestnych potokov). Narušením migračných koridorov môže dôjsť k obmedzeniu migračných možností pre väčšie druhy cicavcov ako napr.: jelenia, srnčia a diviacia zver, menšie mačkovité druhy a pod. Pre eliminovanie nepriaznivých vplyvov bude potrebné zachovať prirodzené migračné koridory živočíchov v hodnotenom území, ide najmä o koridory pozdĺž vodných tokov, východných úpätiach Štiavnických vrchov, výbežkoch lpeľskej pahorkatiny, ktoré bude potrebné prekonať dostatočne širokým a vysokým premostením.

V južnej časti hodnoteného územia využívaného prevažne na poľnohospodárske účely bude potrebné realizovať premostenie na R3 v 13,4 km z dôvodu prechodu cez miestny migračný biokoridor zveri – lokalita Lieštiny.

V miestach kontaktu navrhovanej stavby s CHKO Štiavnické vrchy prechádza trasa R3 v susedstve existujúcej cesty I/66, ktorá tvorí líniovú bariéru v migrácii fauny, na ktorú je zver v jej okolí zvyknutá. Z toho dôvodu nepredpokladáme narušenie migrácie živočíchov v susedstve

CHKO vo väčšej miere ako doteraz. Dôležitou skutočnosťou je, že navrhovaná činnosť bude oploštená, pozri priečny rez v prílohách. Takisto preferujeme v trase R3 realizáciu tunelových úsekoch, ktoré nevytvárajú v území migračnú bariéru, znižujú nehodovosť / stret vozidiel so živočíštvom. Rizikový je úsek modrého subvariantu ZV1D, ktorý pretína cennú lokalitu Mäsiarsky bok s výskytom chránených druhov fauny.

Vplyvy na biodiverzitu

Na diverzitu krajinného celku a štruktúru má najväčší vplyv dlhodobá hospodárska činnosť. Hodnotené územie bolo pod vplyvom osídlenia zmenené a pôvodné ekosystémy, okrem územia CHKO Štiavnické vrchy, maloplošných chránených lokalít, sa zachovali prevažne len v ostrovoch a enklávach v urbanizovanej a poľnohospodársky využívannej krajine.

Prevažná časť trasy R3 prechádza poľnohospodársky využívaným územím, vplyv stavby na biodiverzitu sa môže prejaviť v miestach prechodu stavby cez kompaktné lesné komplexy, ktoré sú viazané na územie CHKO a maloplošné chránené územie Mäsiarsky bok. Zásah do lesných (prioritných) biotopov európskeho významu v dotknutom území bude citeľný v trase subvariantu ZV1D, ktorý narušuje celistvosť lesného komplexu NPR, ide o výrub teplomilných submediteránnych dubových a dubovo – panónskych lesných porastov, ide o vplyvy negatívne. Výhodnejším riešením je realizácia tunelového variantu, ktorý sa nebude dotýkať prioritných lesných biotopov vyznačujúcich sa vyššou biodiverzitou. Realizácia tunela bude predstavovať negatívny vplyv na CHKO, bude však lokálneho charakteru bez ovplyvnenia lokality CHKO v takom rozsahu, čo by malo za následok deštrukciu biodiverzity ekosystému chráneného územia.

Lokalizácia trasy bude vyžadovať aj výrub mimolesných porastov s nižšou sadovníckou hodnotou, resp. dôjde k výrubu takých drevín, ktoré neznameniajú unikátnosť, funkčnú alebo estetickú nenahraditeľnosť dotknutých porastov drevín. Uvedené negatívne vplyvy stavby budú zmiernené technicko – stavebnými a kompenzačnými opatreniami (sadovnícke úpravy). Vplyvy zámeru na populácie vzácnych a chránených druhov živočíchov hodnotíme ako nepriaznivé len v špecifických úsekoch trasy.

3.3. Vplyvy na krajinu

Vplyv na štruktúru a využívanie krajiny

Najpriaznivejším riešením z pohľadu vplyvov na štruktúru a využívanie krajiny je viesť trasu navrhovanej činnosti v koridore súčasnej cesty I/66 cez intravilány obcí, čo však nerieši súčasnú ani budúcu dopravnú záťaž v území a najmä jej dopad na obyvateľov dotknutých sídiel. S takýmto riešením nesúhlasia samosprávy dotknutých obcí a aj samotní obyvatelia, z toho dôvodu je trasa R3 vedená prevažne v západnej polohe od zastavaných častí obcí v súbehu s I/66.

Čiastočná zmena súčasnej štruktúry a využívania krajiny sa bude týkať prevažne poľnohospodársky využívaného územia, cez ktoré navrhovaná činnosť prechádza. Tento vplyv však bude v konečnom dôsledku eliminovaný rekultivačnými prácami spolu s vegetačnými úpravami, technickými opatreniami - preloškami a úpravami poľných ciest.

Z pohľadu zásahu stavby do krajinej štruktúry sa javí ako najmenej optimálna trasa subvariantu ZV1D, ktorá prechádza málo narušenou krajinou cenných lesných komplexov v lokalite Mäsiarsky bok. V tomto priestore cca 3,0 km severne od Krupiny prechádza koridor modrého subvariantu síce v kontakte s cestou I/66 a železničnou traťou, avšak vytvára v stiesnenom priestore ďalší cestný koridor a spôsobuje nadmernú fragmentáciu územia, ide o negatívny vplyv na štruktúru a využívanie krajiny.

V etape výstavby navrhovanej činnosti možno medzi najvýznamnejšie vplyvy zaradiť vznik stavebných dvorov, zemníkov a vybudovanie prístupových ciest na stavenisko. Po ukončení výstavby bude technické dielo začlenené do krajiny pomocou sadovníckych úprav.

Navrhovaná činnosť nebude v zásade meniť obytné štruktúry dotknutých obcí a nevyžiada si záber ani demoláciu obytných objektov.

Vplyv na scenériu krajiny

Z hľadiska lokálnych aspektov scenérie krajiny je možné očakávať zmenu scenérie krajiny, kedy do krajiny bude začlenené nové technické líniové dielo. Najvýznamnejším vizuálnym zásahom do krajiny pri výstavbe cestného telesa je vedenie trasy v zárezoch, na vysokých násypoch a výstavbou vysokých mostných konštrukcií. Krajinársky najvýznamnejším prvkom v hodnotenom území sú ostrovkovité lesné porasty, sprievodná vegetácia miestnych potokov, lokalita NPR Mäsiarsky bok, územie CHKO Štiavnické vrchy a ďalšie.

Navrhovaná činnosť prechádzajúca cez Ipelskú nivu a pahorkatinu po Dudince v prevažnej miere kopíruje niveletu reliéfu v poľnohospodársky využívaných plochách, čím nepôsobí na scenériu krajiny neprirodzene a rušivo. Obdobne aj severne od Krupiny v okolí Babinej, Dobrej Nivy sa koridor R3 prispôbuje terénu a vyznačuje sa striedaním násypových a zárezových prvkov.

Vizuálny zásah do krajiny sa bude vyskytovať najmä pri prekonávaní cesty I/66, ciest III. triedy, železničnej trate v terénnych depresiách pahorkatín (napr. lokalita Stráň – Pirovské severne od H. Tesár, severne od Domaník, v okolí Krupiny a pod.). Spomínané prvky sa však vyskytujú v dôsledku odklonu trasy R3 od koridoru I/66 a zastavaných častí dotknutých obcí. Navrhovaná činnosť rešpektuje existujúcu zástavbu, ale zároveň sa dostáva do vyššej nadmorskej výšky, vyžaduje väčšie premostenia, násypy a zárezy, čo bude aj viac viditeľné z dotknutých obcí, vegetačnými úpravami je možné tento vplyv zmierniť.

Trasa R3 v subvariante ZV1D prechádza cez chránenú lokalitu Mäsiarsky bok takmer 70% jej dĺžky na pilieroch ponad meandrujúci potok Krupinica (dlhé mostné konštrukcie od 265 m - 835 m). Ide o krajinársky zaujímavý a krajinársky hodnotný prírodný komplex ekosystému lesa s bralami a sutinami, z tohto dôvodu preferujeme v tomto úseku realizáciu tunelového variantu.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Navrhovaná činnosť v špecifických úsekoch zasahuje čiastočne do maloplošného chráneného územia Mäsiarsky bok a CHKO Štiavnické vrchy. Prevažná časť územia trasy navrhovanej činnosti prechádza územím, v ktorom platí 1. stupeň ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

Trasa navrhovanej činnosti prechádza spolu s existujúcou cestou I/66 v kontakte s CHKO Štiavnické vrchy v úseku 39,0 – 42,3 km. Už v súčasnosti je územie CHKO v tomto priestore zaťažené jestvujúcimi dopravnými ťahmi (cesta I/66, železničná trať) a antropogénnymi vplyvmi (poľnohospodárske plochy, rozptýlené osídlenie, kontakt s urbanizovanými plochami mesta Krupina). Zásah do územia CHKO sa predpokladá prevažne v miestach navrhovaných tunelových úsekoch, vplyv stavby sa bude prejavovať iba v miestach vyústenia z tunela, resp. počas výstavby pri odvoze razeného materiálu. Pôjde o vplyv lokálneho charakteru. Konštatujeme, že realizácia tunelového úseku je prijateľnejším riešením z pohľadu vplyvov stavby na chránené územia, ako realizácia netunelového subvariantu ZV1D, ktorý narušuje celistvosť maloplošného chráneného územia.

Zásah do chránených území je možné odôvodniť len verejným záujmom a významom navrhovanej činnosti v dotknutom regióne s dlhodobými prínosmi pre spoločnosť.

3.3.1. Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov - NATURA 2000

Navrhované chránené vtáčie územia

Podľa Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území do hodnoteného územia v úseku 0,0 – 0,3 km trasy R3 častočne zasahuje CHVÚ Poiplie. Začiatok trasy R3 je lokalizovaný na súčasnej ceste I/66 v kontakte s existujúcou urbanistickou štruktúrou sídla (čerpacia stanica pohonných hmôt, železničná stanica, spevnené plochy – hraničný prechod) a s poľnohospodársky využívanými plochami. Navrhovaná stavba nie je v prekryve s chráneným územím a nezasahuje do vodných biotopov lokality, na ktoré sú viazané druhy fauny, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na územia CHVÚ neboli identifikované.

Územia európskeho významu

Trasa navrhovanej činnosti zasahuje do lokality Mäsiarsky bok, ktorá je zaradená medzi lokality NATURA 2000. Územie je navrhované z dôvodu ochrany lesných biotopov európskeho významu (Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.2, Ls4 atď.) a na ne sa viažu druhy fauny (ekosystém lesa s bralami a sutinami). Ide o úsek cca 3,5 až 6,0 km subvariantu ZV1D, ktorý pretína územie prevažne estakádovo. V tomto priestore málo narušenom antropogénnou činnosťou sa vyskytujú potenciálne zosuvné plochy, to znamená, že je predpoklad zásahu stavby do ekosystému lesa väčších rozmerov (kotvenie svahu, klincovanie úsekov zárezov, výrub lesných porastov, úprava a preložka meandrujúceho potoka Krupinica atď.), ide o vplyvy negatívne.

Vzhľadom na vyššie uvedené je v tomto úseku optimálnejší a z pohľadu vplyvu stavby na chránené územie lepší tunelový variant (Hanišberg 2) – ZV1B, ktorého trasa sa vyhyba územiu európskeho významu.

RAMSARSKÁ KONVENCIA

Dotknuté územie navrhovanej činnosti nie je v prekryve s lokalitami zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. Do hodnoteného územia, cca 280 m východne od trasy R3 v úseku 0,0 až 0,3 km, v k.ú. Šahy zasahuje západný cíp medzinárodne významnej mokrade - 9. Poiplie. Navrhovaná stavba z pohľadu jej umiestnenia nenarúša ekosystém spomínanej lokality, jej trasa je vedená západne od štátnej cesty I/66. Cenné územia z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny sa nachádzajú východne od hodnoteného územia (k.ú. Tešmak). Negatívne vplyvy stavby na lokality medzinárodne významných mokradí neboli identifikované.

Iné ochranné pásma

Ochranné pásma vodných zdrojov, chránené ložiskové územia

Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených oblastí (CHVO). Vplyvy stavby na tieto územia nie sú negatívne, viď. kap. 3.2.4. v tejto časti.

Dotknuté územie navrhovanej činnosti nezasahuje priamo do žiadnych výhradných plošných a líniových ložísk, chránených ložísk nerastných surovín alebo dobývacích priestorov. Vplyv stavby vzhľadom na jej funkčno – technologické prevedenie nie je negatívny.

3.3.2. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Vplyv navrhovanej činnosti na prvky ÚSES

Vplyv navrhovanej činnosti na terestrické biokoridory

Trasa navrhovanej činnosti sa okrajovo dotýka migračného terestrického biokoridoru I. Východné predhorie Štiavnických vrchov. Biokoridor o šírke 2,5 až 5,0 km spája lokality biocentier a tvorí

hlavný priestorový pás skladajúci sa z lúčno - travinných a lesných formácií typov ekoton les/bezlesie. Výstavbou navrhovanej cesty R3 môže dochádzať k možnosti vzniku bariérového efektu pre migrujúce terestrické živočíchy. V tomto priestore (západne od Terian po Krupinu, okolie Babiny, Dobrá Niva) je dotknuté územie prevažne využívané na poľnohospodárske účely. Možný bariérový efekt navrhujeme eliminovať realizáciou technických opatrení – využitie osadenia estakád, príp. vybudovaním podchodov, priepustov v násypoch s využitím morfológie terénu a pod.

Vzhľadom na šírku biokoridoru nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie prvku ÚSES v takom rozsahu, aby došlo k zániku väzieb medzi jednotlivými biocentrami, príp. zabráneniu šíreniu panónskych a mediteránnych fyto a zoocenóz, pozri aj vplyvy na živočíšstvo.

Vplyv navrhovanej činnosti na hydricko - terestrické a terestricko – hydrické biokoridory

Trasa R3 prechádza cez hydricko - terestrické biokoridory nadregionálneho významu: IV. Hron, III. Štiavnica a II. Ipel' (terestricko – hydrický). Priamym vplyvom stavby je výrub sprievodnej vegetácie v jej ochrannom pásme, z toho dôvodu je potrebné prijať opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov trasy technického diela (minimalizácia likvidácie brehových porastov, zabránenie odvodneniu územia) a zabezpečenie súčasnej migrácie živočíchov viažucich sa na alúviá miestnych potokov.

Nadregionálne biokoridory pretína R3 v začiatkových, resp. koncových úsekoch jej trasy v dosahu antropogénnych vplyvov (blízkosť zastavaných častí obcí, železničná trať, cesta I/66, R1 atď.). Navrhovaná činnosť prekonáva terénne depresie a alúvia tokov Ipel', Štiavnica, Hron estakádami s dostatočne širokým osadením pilierov (rozpätie 16,0 m až 50,5 m). Dostatočným výškovým premostením vodných tokov a v čo najkolmejšom smere nebude sprievodná brehová vegetácia biokoridorov citeľne ovplyvnená.

V úseku cca 1,0 až 7,0 km subvariantu ZV1D trasa R3 pretína pozdĺžne regionálny biokoridor Krupinica – lokalita Mäsiarsky bok. V tomto priestore predpokladáme citeľný zásah do štruktúry biokoridoru (likvidácia cenných biotopov, krátenie ekostabilizačných prechodných zón, úpravy a preložky toku a pod.).

Vplyv navrhovanej činnosti na biocentrá

Biocentrá v zmysle dokumentov RÚSES budú realizáciou navrhovanej činnosti ovplyvnené iba v prípade realizácie subvariantu ZV1D v lokalite Mäsiarsky bok. Na tomto úseku doporučujeme preto v záujme ochrany prírody a krajiny uprednostniť tunelový variant. Biocentrá regionálneho / miestneho významu nachádzajúce sa v kontakte a mimo hodnoteného územia nebudú realizáciou hodnotenej činnosti ovplyvnené.

3.4. Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vplyvy na kultúrne a historické hodnoty, štruktúru sídiel, archeologické náleziská

V trase navrhovanej činnosti v úseku Šahy – Zvolen v súčasnom štádiu poznania územia sa nachádza, podľa Archeologického ústavu SAV Nitra, 2008, niekoľko archeologických nálezísk. V dotknutom území navrhovanej činnosti sa neobjavili náleziská, ktoré by si vyžadovali odklon variantu ZV1, resp. subvariantov trasy rýchlostnej cesty R3. Vzhľadom na možný výskyt archeologických pozostatkov v trase navrhovanej činnosti bude potrebné zabezpečiť počas realizácie zemných prác podrobný archeologický prieskum. Týmto postupom sa minimalizujú negatívne vplyvy na archeologické náleziská a dôjde k zachovaniu cenných nálezísk a historických predmetov.

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, miestne tradície, ľudové remeslá neboli identifikované.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (miestne tradície)

Hodnotená činnosť nebude mať žiaden vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, ani na miestne tradície.

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde ku čiastočnému rozdrobeniu honov, čo bude mať za následok reorganizáciu poľnohospodárskej výroby v hodnotenom území a jeho okolí. Vplyv bude trvalý. V trase R3 sa počíta so zachovaním a niektorým zrušením existujúcich poľných ciest v území. Z tohto dôvodu sú navrhované technické opatrenia v podobe preložiek, resp. rekonštrukcií (úprav) poľných a účelových ciest tak, aby bolo zabezpečené využívanie, obrábanie a dostupnosť rozdelených honov poľnohospodárskymi mechanizmami.

Trasa navrhovanej rýchlostnej cesty v úseku Šahy - Zvolen prechádza lesnými porastmi, ktoré bude potrebné odstrániť. Záber lesných porastov je spôsobený odklonom dopravy zo súčasného koridoru cesty I/66, čo na jednej strane spôsobuje čiastočný zásah do lesných spoločenstiev, na druhej strane však takéto trasovanie rieši dopravnú situáciu v území, t.j. odkláňa najmä tranzitnú nákladnú dopravu mimo zastavané časti obcí. Pre minimalizovanie nepriaznivých vplyvov zámeru na lesné hospodárstvo bude potrebné po ukončení výstavby v pahorkatinných, strmších svahoch odstránených lesných úsekoch opätovné spevnenie okolia telesa R3 výsadbou domácich druhov kríkov a stromov.

Z pohľadu navrhovanej činnosti má negatívny vplyv na lesné hospodárstvo trasa subvariantu ZV1D, z dôvodu záberu kompaktných cenných lesných porastov v lokalite Mäsiarsky bok (lokalita NATURA 2000) severne od Krupiny. V tomto priestore navrhujeme realizáciu tunelového variantu ZV1, resp. ZV1B, ktorý sa javí z pohľadu vplyvu stavby na lesné porasty (ochranný les) ako optimálnejší a lepší ako netunelový variant.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Trasa navrhovanej rýchlostnej cesty R3 bude mať pozitívny vplyv na rozvoj a reštrukturalizáciu priemyslu v hodnotenom území a jeho širšom okolí. Výstavba kvalitnejšej komunikácie podporí vznik nových ekonomických aktivít v území a skvalitnenie dopravnej situácie bude mať pozitívny vplyv na rozvoj priemyslu a podnikateľských aktivít nielen v regionálnom, ale aj v nadregionálnom meradle.

Vplyvy na dopravu

Vplyvy na dopravu sú vyhodnotené v pripojených tabuľkových prehľadoch podľa Technickej štúdie „R3 Šahy/Štúrovo – Levice – Hr. Beňadik, R3 Šahy – Zvolen“, (Dopravoprojekt a.s. Bratislava, Divízia Zvolen, 2008). Dopravná prognóza je spracovaná pre dva stavy (s R3 a bez realizácie stavby) pre výhľadové obdobie - roky 2020 a 2030. Výhľadové dopravné zaťaženie je spracované na základe predpokladanej dopravnej výkonnosti existujúcej cestnej siete, rastu intenzít dopravy na dotknutých úsekoch cesty I/66 (podklady SSC, sčítanie dopravy 2005, koeficienty rastu intenzity dopravy, stupeň automobilizácie atď.).

Výhľadové dopravné intenzity v rokoch 2020 a 2030 vo vybraných úsekoch na existujúcej ceste I/66 vo vybraných úsekoch – nulový stav (stav bez realizácie navrhovanej činnosti) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Výhľadové dopravné intenzity v rokoch 2020 a 2030 vo vybraných úsekoch na existujúcej ceste I/66 – nulový stav (bez realizácie navrhovanej činnosti)

Úsek	Rok	(voz./24h) – v profile			Posudz. smer (voz/h)	Pož. rýchľ.	% NA	kategória	Prípustná intenzita	rezerva
		osobné	ostatné	spolu						
1.	2020	9598	1933	11531	692	40	16,77	M 9/60	802	54
	2030	10463	1997	12460	748		16,03			
2.	2020	4925	1684	6609	318	50	25,49	C 7,5/70 St.stúp.1 predb.50%	491	149
	2030	5368	1740	7108	342		24,48			
3.	2020	3899	1462	5361	258	50	27,28	C 7,5/70 St.stúp.1 predb.50%	491	214
	2030	4250	1510	5760	277		26,22			
4.	2020	2902	1279	4181	251	50	30,60	C 7,5/70 St.stúp.1 predb.50%	465	195
	2030	3163	1321	4484	270		29,47			
5.	2020	2893	1102	3995	240	50	27,59	C 7,5/80 St.stúp.1 predb.50%	545	287
	2030	3153	1139	4292	258		26,54			
6.	2020	2673	1135	3808	229	50	29,81	C 7,5/80 St.stúp.1 predb.50%	527	281
	2030	2914	1172	4086	246		28,69			
7.	2020	3059	1123	4182	201	50	26,86	C 7,5/80 St.stúp.1 predb.50%	564	348
	2030	3334	1160	4494	216		25,82			
8.	2020	4249	1540	5789	278	50	26,61	C 7,5/80 St.stúp.1 predb.50%	542	243
	2030	4632	1591	6223	299		25,57			
9.	2020	6787	1611	8398	504	50	19,19	C 7,5/80 St.stúp.1 predb.50%	562	18
	2030	7398	1665	9063	544		18,38			
10.	2020	9016	1952	10968	659	50	17,80	MZ 8/60	796	85
	2030	9828	2016	11844	711		17,03			
11.	2020	5178	2013	7191	432	50	28,00	C 11,5/80 St.stúp.1 predb.75%	812	348
	2030	5645	2079	7724	464		26,92			
12.	2020	8129	2049	10178	611	50	20,14	C 11,5/80 St.stúp.1 predb.75%	851	192
	2030	8861	2117	10978	659		19,29			
13.	2020	8704	2591	11295	678	50	22,94	C 11,5/80 St.stúp.1 predb.75%	790	60
	2030	9488	2676	12164	730		22,00			

Úseky existujúcej št. cesty I/66:

1. Šahy (intravilán)	6. Hontianske Tesáre – Domaníky	11. Krupina – križovatka s II/527
2. Šahy – Dolné Semerovce	7. Domaníky – Hontianske Nemce	12. križovatka s II/527 – Breziny
3. Dolné Semerovce – Horné Semerovce	8. Hontianske Nemce – križovatka s II/526	13. Breziny – Zvolen
4. Horné Semerovce – Dudince	9. križovatka s II/526 – Krupina	
5. Dudince – Hontianske Tesáre	10. Krupina (intravilán)	

Hodnoty prípustných intenzít pre navrhovaného úseku R3 Šahy - Zvolen sú pre roky 2020, 2030 pre plný profil (R24,5/120) uvedené v nasledujúcom prehľade:

Tab.: Plný profil – R24,5/120

Úsek R3	Rok	(voz./24h) – v profile			Posudz. smer (voz/h)	Pož. rýchľ.	% NA	kategória	Prípustná intenzita	rezerva
		osobné	ostatné	spolu						
1.	2020	4996	1280	6276	377	100	20,40	R 24,5/120	1434	1027
	2030	5446	1324	6770	407		19,56			
2.	2020	5102	1398	6500	390	100	21,51	R 24,5/120	1410	989
	2030	5560	1444	7004	421		20,62			
3.	2020	5524	1454	6978	419	100	20,84	R 24,5/120	1424	972
	2030	6020	1504	7524	452		19,99			
4.	2020	5526	1526	7052	424	100	21,64	R 24,5/120	1407	951
	2030	6024	1576	7600	456		20,74			
5.	2020	5732	1680	7412	445	100	22,67	R 24,5/120	1385	905
	2030	6248	1736	7984	480		21,75			

Úsek R3	Rok	(voz./24h) – v profile			Posudz. smer (voz/h)	Pož. rýchľ.	% NA	kategória	Prípustná intenzita	rezerva
		osobné	ostatné	spolu						
6.	2020	6508	2020	8528	512	100	23,69	R 24,5/120	2446	1895
	2030	7094	2086	9178	551		22,73			
7.	2020	7014	2308	9322	560	100	24,76	R 24,5/120	1339	737
	2030	7646	2386	10032	602		23,79			
8.	2020	7510	2460	9970	599	100	24,68	R 24,5/120	2424	1780
	2030	8186	2542	10728	644		23,70			

Úseky R3 Šahy - Zvolen:

1. št. hranica MR/SR – privádzací Šahy	4. privádzací Dudince – Hont. Nemce	7. privádzací Babiná – Dobrá Niva
2. privádzací Šahy – privádzací Semerovce	5. privádzací Hont. Nemce – Krupina	8. privádzací Dobrá Niva – Budča
3. privádzací Semerovce – privádzací Dudince	6. privádzací Krupina – Babiná	(R3 tunelový úsek)

Z výsledkov dopravno - inžinierskeho prieskumu a analýz a na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že:

- o kapacita komunikácie je v niektorých úsekoch na hranici únosnosti, z tohto dôvodu je potrebné skapacitnenie existujúcej cesty I/66,
- o navrhovaný variant ZV1, ako aj subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D budú vyhovovať v kategórii R 24,5/120 pre posudzované obdobia v roku 2020 a 2030,
- o navrhované mimoúrovňové križovatky (privádzacie) budú vyhovovať dopravným nárokom pre výhľadové roky 2020, 2030.

Na existujúcej ceste I/66 sa vplyv prekročenia prípustnej intenzity dopravy prejaví na zhoršení priepustnosti a plynulosti dopravy, zvýši sa nehodovosť a počet kolíznych situácií účastníkov premávky najmä v zastavaných častiach sídiel. Presmerovanie najmä tranzitnej dopravy na nový cestný koridor prispeje k zvýšeniu bezpečnosti cestnej premávky, zabezpečí sa vyššia bezpečnosť pre účastníkov cestnej premávky, ako aj obyvateľov obcí cez ktoré súčasná cesta I/66 prechádza. Nová navrhovaná trasa R3 je v zmysle záverov vstupných rokovaní navrhovateľa s dotknutými obcami s prihliadnutím na došlé pripomienky dotknutých orgánov a organizácií (variant modrý, červený – zámer EIA 2004, správa o hodnotení 2005), vedená západnejšie od pôvodných trás, vyhyba sa oproti pôvodným trasám vo väčšie miere zastavaným častiam dotknutých obcí, jej trasa vedie prevažne „nad chotárom“ dotknutých obcí.

Navrhovaná činnosť zabezpečí nové, dopravne a technicky výhodné prepojenie navrhovanej stavby R3 Šahy – Zvolen s cestnou sieťou SR, t.j. s existujúcim koridorom R1. Vplyv navrhovanej činnosti na dopravu hodnotíme ako pozitívny nielen v regionálnom, či nadregionálnom, ale aj medzinárodnom meradle.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Realizácia navrhovanej činnosti podporí rozvoj rekreácie a turistiky v regióne Hont, ktorý má prevažne regionálny význam. Jeho postavenie a rozvoj sa výhľadovo môže zmeniť najmä vo vzťahu k rozvoju cezhraničných vzťahov s Maďarskou republikou, ktoré nová komunikácia pozitívne podporí. Prispeje k plynulejšiemu pohybu obyvateľstva dotknutých sídiel za službami, rekreáciou a oddychom do centier (Dudince – kúpeľníctvo, Krupina, Šahy a okolie – agroturistika, vidiecky turizmus v spojení s letnými a zimnými športmi, cykloturistika atď.), bez zvýšených časových nárokov.

Pozitívny vplyv realizácie navrhovanej činnosti sa prejaví aj na rozvoji služieb, obsluhy obyvateľstva a podnikateľských aktivít v regiónoch Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie s efektom tvorby nových pracovných príležitostí. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zániku / prerušeniu turistických trás vedúcich do CHKO Štiavnické vrchy a ďalších chránených lokalít v okolí.

Vplyvy na infraštruktúru

Vplyvy na infraštruktúru sa budú vyskytovať hlavne v etape výstavby navrhovanej činnosti. Budú to vyvolané investície vo forme preložiek, rekonštrukcií inžinierskych sietí, technologického vybavenia tunelov, zabezpečenia ochrany produktovodov a pod.

Z hľadiska vplyvu realizácie prekládok podzemných a nadzemných vedení inžinierskych sietí na životné prostredie v dotknutom území môžeme jednoznačne povedať, že navrhované prekládky nebudú mať trvalý negatívny vplyv na životné prostredie. Dočasne sa bude prejavovať zvýšená prašnosť a hlučnosť počas výkopových prác.

Trasa R3 križuje v 12,7 km VTL plynovod EUSTREAM a.s. – tranzit. V tejto polohe je plánovaná výhľadovo mimoúrovňová križovatka Semerovce (v prípade realizácie variantu A rýchlostnej cesty R7), ktorá je v kolízii s potrubím tranzitnej sústavy Eustream. Z tohto dôvodu bude potrebné v prípade jej realizácie navrhnuť jej posun o cca 250 m severnejšie, resp. novú polohu.

Pri výstavbe navrhovanej činnosti bude potrebné dodržať ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Vplyv novej stavby voči dotknutému obyvateľstvu v jej okolí je spojený s produkciou exhalátov a zvýšenou hladinou hluku. Vplyvy na zdravie obyvateľstva sa môžu prejavovať pri dlhodobých expozíciách obyvateľstva koncentráciám, ktoré prekračujú povolený hygienický limit.

Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy na navrhovanej rýchlostnej ceste R3 v úseku Šahy – Zvolen, na rozdiel od súčasného a výhľadového stavu na I/66 bez realizácie navrhovanej činnosti, sa neočakáva v jej okolí vzostup prípustných koncentrácií CO a NO_x z dopravy, ktorý by prekračoval prípustné limitné hodnoty v zmysle platnej legislatívy.

Na základe predpokladanej hladiny hluku spôsobenej prevádzkou navrhovanej činnosti a najmä navrhovaných protihlukových opatrení, dopravného zaťaženia (pri dodržaní navrhovaných opatrení) a imisnej záťaže, nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie pohody a kvality života súčasného aj budúceho obyvateľstva hodnoteného územia.

Výstavbou hodnotenej činnosti dôjde k realizácii stavby, ktorá bude spĺňať bezpečnostné a hygienické limity. Zdravotné riziká sa realizáciou navrhovanej činnosti podstatne znížia oproti súčasnému stavu, na súčasnej ceste I/66 dôjde k zníženiu dopravného zaťaženia, zníženiu nehodovosti a zvýši sa bezpečnosť miestnych obyvateľov, najmä chodcov a cyklistov.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

5.1. Chránené územia, Chránené vodohospodárske oblasti, výtvyry a pamiatky

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma sú uvedené v kap.III/3./3.3.

Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených oblastí (CHVO). Negatívne vplyvy stavby na tieto územia neboli identifikované.

Trasa R3 prechádza cez lokality III. stupňa ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a cez územie PHO. II. stupňa vodných zdrojov Dobrá Niva - Podzámčok. Stavba do existujúcich PHO I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd - 34. Dudince a Slatina a PHO I. stupňa vodného zdroja Podzámčok nezasahuje. Realizácia navrhovanej činnosti z pohľadu jej funkčno – technologického prevedenia za podmienky realizácie technických opatrení v podobe vybudovania cestnej kanalizácie s lapačmi ropných látok v úsekoch prechodu navrhovanej činnosti cez lokality PHO nespôsobí narušenie existujúcich prírodných minerálnych a liečivých zdrojov v území.

Navrhovaná činnosť nie je v dotyku s chránenými výtvyry a pamiatkami a nenachádzajú sa v jej trase chránené stromy (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené výtvyry a pamiatky neboli identifikované.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Vplyvy súvisiace s výstavbou navrhovanej činnosti budú trvalé. Z negatívnych vplyvov pôjde o zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy, biotopov európskeho a národného významu a výstupov do okolia – najmä hluk, imisie a odpadové vody z povrchového odtoku z telesa rýchlostnej cesty. Nepriaznivý účinok týchto vplyvov bude potrebné v čo najväčšej miere eliminovať ochrannými, kompenzačnými a technicko – stavebnými opatreniami. Vplyvy sú uvedené v predchádzajúcich kapitolách.

Prehľad očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti je uvedený v nasledujúcom prehľade:

Tab.: Popis očakávaných vplyvov a známka ohodnotenia

Známka ohodnotenia	Popis vplyvu
+5	Vysoký dlhodobý, nadmerne prospešný (najvyššie ohodnotenie)
+4	Vysoko prospešný, avšak krátkodobý alebo rozsahom obmedzený
+3	Významne prospešný, je však krátkodobý na veľkom území alebo dlhodobý na malom území
+2	Menej prospešný, je však dlhodobý alebo na veľkom území
+1	Menej prospešný na obmedzenom území
0	Vplyv irelevantný
-1	Menšie nepriaznivé účinky na obmedzenom území
-2	Menšie nepriaznivé účinky, ale dlhodobé alebo na väčšom území, môžu byť zmiernené ochranným opatrením alebo iným návrhom trasovania
-3	Významné nepriaznivé účinky s dlhodobým pôsobením na malom území alebo s krátkodobým pôsobením na veľkom území, môžu byť zmiernené iným návrhom trasovania
-4	Vysoko nepriaznivé účinky s krátkodobým pôsobením alebo na obmedzenom území
-5	Vysoko nepriaznivé účinky s dlhodobým a územne rozsiahlym územím (najnižšie ohodnotenie)

Tab.: Prehľad očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti – počas výstavby navrhovanej činnosti

Prvok – činnosť	Vplyvy počas výstavby navrhovanej činnosti	Hodnot. variant ZV1	Hodnot. subvar. ZV1A	Hodnot. subvar. ZV1B	Hodnot. subvar. ZV1C	Hodnot. subvar. ZV1D
Vplyvy na obyvateľstvo						
1. Pohoda života	Stavebný ruch pri výstavbe, hlučnosť, obmedzovanie miestnej dopravy	-2	-2	-1	-2	-2
	Pracovné príležitosti v dotknutých sídlach	+2	+2	+2	+2	+2
2. Zdravotné riziká	Hlučnosť	-1	-1	-1	-1	-1
	Emisie	-1	-1	-1	-1	-1
	Prašnosť	-1	-1	-1	-1	-1
	Vibrácie	-1	-1	-1	-1	-1
	Odpady	-1	-1	-1	-1	-1
Vplyvy na prírodné prostredie						
1. Horninové prostredie	Narušenie ložísk surovín	0	0	0	0	0
	Narušenie stability svahov	-1	-1	-1	0	-2
	Znečistenie horninového prostredia	0	0	0	0	0
	Narušenie geologického podložia	-1	-1	-1	-1	-1
2. Vplyvy na ovzdušie	Emisie – voľný priestor	-1	-1	-1	-1	-1
	Zmeny prúdenia vzduchu	0	0	0	0	0
	Zmeny vlhkosti vzduchu	0	0	0	0	0
	Zmeny teploty vzduchu	0	0	0	0	0
3. Vplyvy na povrchové vody	Znečistenie povrchových vôd	-2	-2	-1	-2	-3
4. Vplyvy na podzemné vody	Znečistenie podzemných vôd v dotknutom území	-2	-1	-1	-1	-2
5. Vplyvy na pôdu	Záber pôd	-2	-1	-1	-2	-3
	Dočasný záber pôd	-2	-1	-1	-2	-3
	Kontaminácia pôd	0	0	0	0	0
	Erózia pôd	0	0	0	0	0
	Devastácia pôd v doprovodnom pruhu stavby	-1	-1	-1	-1	-1
6. Vplyvy na vegetáciu	Výrub stromovej a krovinej vegetácie	-2	-1	-2	-2	-3
	Ruderalizácia plôch	-1	-1	-1	-1	-1
	Zmeny v pestrosti vegetácie	0	0	0	0	0
	Krátenie cenných biotopov	-2	-1	-2	-1	-3
	Kontaminácia rastlín	0	0	0	0	0
7. Vplyvy na živočíšstvo	Prerušenie migračných ciest	-1	-1	-1	-1	-1
	Hlučnosť	-1	-1	-1	-1	-1
	Prašnosť počas výstavby	-2	-2	-2	-2	-2
	Imisie	-1	-1	-1	-1	-1
	Znečistenie pôdy	-1	-1	-1	-1	-1
	Znehodnotenie biotopov	-2	-1	-2	-1	-3
Vplyvy na krajinu						
1. Štruktúra krajiny	Deliaci účinok	0	0	0	0	-1
	Asanácia objektov	0	0	0	0	0
	Dopravné väzby v území	-1	-1	-1	-1	-2
2. Scenéria krajiny	Objekty násypov a zárezov	-2	-1	-1	-1	-2
	Objekty mostov	-2	-1	0	-1	-2
3. Chránené územie prírody	Ovplyvnenie veľkoplošných chránených území	-1	0	-1	-1	-1
	Ovplyvnenie maloplošných chránených území	0	0	0	0	-3
4. ÚSES	Zmeny v prieniku lokálneho biokoridoru	-2	-1	-1	-1	-2
	Zmeny v prieniku nadregionálneho biokoridoru	-2	-1	-1	-1	-1
	Ovplyvnenie regionálnych biocentier	-1	0	-1	0	-2

Urbánny komplex a využitie krajiny						
1. Sídla	Deliaci účínok komunikácie	0	0	0	0	0
	Vplyvy na kultúrne pamiatky, architektúru	0	0	0	0	0
	Vplyvy na archeologické náleziská	-1	-1	-1	-1	-1
2. Poľnohospodárstvo	Záber poľnohospodárskej pôdy	-2	-1	-1	-2	-2
	Devastácia pozemkov v etape výstavby	-1	-1	-1	-1	-1
	Kontaminácia poľnohospodárskych pôd	-1	-1	-1	-1	-1
3. Priemysel a služby	Vplyvy hlučnosti, emisií a vibrácií	0	0	0	0	0
	Rozvoj priemyselných a regionálnych aktivít	+3	+3	+3	+3	+3
4. Doprava	Návaznosť na miestne komunikácie	-1	-1	-1	-1	-2
	Zaťaženosť miestnych komunikácií	-1	-1	-1	-1	-1
	Obmedzovanie dopravy v dôsledku výstavby	-1	-1	-1	-1	-1
5. Služby, rekreačné priestory, cestovný ruch	Obmedzovanie služieb v dôsledku výstavby	0	0	0	0	0
6. Infraštruktúra	Vplyvy križovania s vodovodmi, plynovodmi	-2	-1	0	-1	-1
	Vplyvy križovania s VVN, VN, NN	-1	-1	-1	-1	-1
7. Lesné hospodárstvo	Záber plôch lesnej pôdy	-2	-1	-1	-1	-3
	Vplyv emisií	-1	-1	-1	-1	-1
	Vplyv na hospodársku úpravu lesa	-1	0	-1	0	-2

Tab.: Prehľad očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti – počas prevádzky navrhovanej činnosti

Prvok – činnosť	Vplyvy počas prevádzky navrhovanej činnosti	Hodnot. variant ZV1	Hodnot. subvar. ZV1A	Hodnot. subvar. ZV1B	Hodnot. subvar. ZV1C	Hodnot. subvar. ZV1D
Vplyvy na obyvateľstvo						
1. Pohoda života	Pohoda a kvalita života	+3	+3	+3	+3	+3
	Bariérový efekt, pocit izolovanosti	0	0	0	0	0
	Pracovné príležitosti v dotknutej obci	+1	0	0	0	0
	Zvýšenie kvality dopravy v obciach po zmene intenzity dopravy v dôsledku výstavby rýchlostnej cesty R3	+4	+4	+4	+4	+4
2. Zdravotné riziká	Hlučnosť	+3	+3	+3	+3	+3
	Emisie	+3	+3	+3	+3	+3
	Vibrácie	0	0	0	0	0
	Prašnosť	0	0	0	0	0
	Odpady	0	0	0	0	0
	Nehodovosť	+4	+4	+4	+4	+4
Vplyvy na prírodné prostredie						
1. Horninové prostredie	Narušenie stability svahov	0	0	0	0	0
	Znečistenie horninového prostredia	0	0	0	0	0
	Narušenie geologického podložia	0	0	0	0	0
2. Vplyvy na ovzdušie	Emisie – voľný priestor	0	0	0	0	0
	Zmeny prúdenia vzduchu	0	0	0	0	0
	Zmeny vlhkosti vzduchu	0	0	0	0	0
	Zmeny teploty vzduchu	0	0	0	0	0
3. Vplyvy na povrchové vody	Znečistenie povrchových vôd z odtoku atmosférických zrážok z vozovky	-1	-1	-1	-1	-1
4. Vplyvy na podzemné vody	Znečistenie podzemných vôd v širšom okolí dotknutého územia z odtoku odpadových vôd z povrchového odtoku	0	0	0	0	0
5. Vplyvy na pôdu	Kontaminácia pôd	-1	-1	-1	-1	-1
	Erózia pôd	0	0	0	0	0
	Devastácia pôd v dopravných pruhu stavby	-1	-1	-1	-1	-1
6. Vplyvy na vegetáciu	Ruderalizácia plôch	-1	-1	-1	-1	-1
	Zmeny v pestrosti vegetácie	0	0	0	0	0
	Fragmentácia cenných biotopov	-1	0	0	0	-2
	Kontaminácia rastlín	0	0	0	0	0
	Výsadba nových drevín	+2	+2	+2	+2	+2
7. Vplyvy na živočíšstvo	Prerušenie migračných ciest, bariérový efekt	-1	-1	-1	-1	-2
	Ohrozenie genofondu	-1	0	-1	-1	-2
	Znehodnotenie biotopov	-1	-1	-1	-1	-2
Vplyvy na krajinu						
1. Štruktúra krajiny	Deliaci účinok	0	0	0	0	-1
	Zmeny funkcií územia	0	0	0	0	-1
	Dopravné väzby v území	+3	+3	+3	+3	+3
2. Scenéria krajiny	Objekty mostov	-1	-1	0	-1	-2
	Plynulosť a vodiaci účinok trasy	0	0	0	0	0
	Vizuálna percepcia	-1	-1	0	-1	-2
3. Chránené územie prírody	Ovplyvnenie veľkoplošných chránených území	0	0	0	0	0
	Ovplyvnenie maloplošných chránených území	0	0	0	0	-1
4. ÚSES	Zmeny v prieniku regionálneho biokoridoru	-1	-1	0	0	-1
	Zmeny v prieniku nadregionálneho biokoridoru	-1	0	0	0	0
	Ovplyvnenie regionálnych biocentier	0	0	0	0	-1

Urbánný komplex a využitie krajiny						
1. Sídla	Deliaci účínok komunikácie	+2	+2	+2	+2	+2
	Vplyvy na kultúrne pamiatky, architektúru sídla	0	0	0	0	0
	Vplyv na archeologické náleziská	0	0	0	0	0
	Vplyvy na nadväzujúce stavby	+2	+2	+2	+2	+2
2. Poľnohospodárstvo	Kontaminácia poľnohospodárskych pôd	-1	-1	-1	-1	-1
	Záber poľnohospodárskej pôdy	-1	-1	0	-1	-2
	Obmedzenia výstavby poľnoh. objektov v doprovodnom pruhu komunikácie	0	0	0	0	0
3. Priemysel a služby	Deliaci účínok	0	0	0	0	0
	Vplyvy hlučnosti, emisií a vibrácií	0	0	0	0	0
	Rozvoj priemyselných aktivít	+4	+4	+4	+4	+4
	Rozvoj obcí a miest z dôvodu napojenia na medzinárodnú cestnú sieť	+3	+3	+3	+3	+3
4. Doprava	Návaznosť na miestne komunikácie	+3	+3	+3	+3	+3
	Zaťaženosť miestnych komunikácií	+3	+3	+3	+3	+3
	Minimalizácia prevádzkových nákladov údržby (čistenie, zimná údržba a pod.) v porovnaní s nultým variantom	+2	+2	+2	+2	+2
	Minimalizácia nákladov na prevádzku (úspory času, PHM, opotrebovanie vozidiel) v porovnaní s nultým variantom	+3	+3	+3	+3	+3
	Bezpečnosť dopravy v porovnaní s nultým variantom	+5	+5	+5	+5	+5
5. Služby, rekreačné priestory, cestovný ruch	Rozvoj služieb	+4	+4	+4	+4	+4
	Rozvoj cestovného ruchu v regióne	+4	+4	+4	+4	+4
6. Infraštruktúra	Vplyvy na infraštruktúru	+1	+1	+1	+1	+1
7. Lesné hospodárstvo	Záber plôch lesnej pôdy	-1	-1	-1	-1	-2
	Vplyv emisií	-1	-1	-1	-1	-1
	Vplyv na hospodársku úpravu lesa	-1	0	0	0	-2

7. Predpokladaný vplyv presahujúci štátnu hranicu SR

Navrhovaná činnosť v úseku Šahy – Zvolen bude plniť významnú úlohu v medzinárodnej, najmä tranzitnej nákladnej doprave. Hodnotený úsek navrhovanej rýchlostnej cesty R3 z medzinárodného hľadiska prepojuje cestné siete SR a MR prostredníctvom diaľkového cestného hraničného prechodu Šahy – Parassapuszta. Pre zabezpečenie funkčnosti cestnej siete v prihraničnom území je potrebné zosúladiť hierarchiu plánovanej dopravnej infraštruktúry oboch štátov a dosiahnuť jej vzájomnú previazanosť.

Z hľadiska dopravného napojenia Slovenska na Európsky komunikačný systém hodnotíme výstavbu navrhovanej investície ako pozitívny vplyv. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice SR sa nepredpokladajú.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Iné vplyvy a súvislosti aké sú uvedené v predchádzajúcich kapitolách sa nepredpokladajú.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Riziká počas výstavby navrhovanej činnosti

Stavba bude musieť byť realizovaná pod trvalým dohľadom stavebného dozoru. V etape výstavby je možné znečistenie podzemných vôd v lokalite stavebného dvora a skládok pri manipulácii s ropnými látkami.

Počas výstavby navrhovanej činnosti môžu ďalej vzniknúť málo pravdepodobné, v minimálnom rozsahu a aj to bežné riziká, nehody súvisiace priamo so stavebnou činnosťou (ako napr. zanášanie vodných tokov a plôch stavebným materiálom zo stavebných prác, únik ropných látok z mechanizmov a pod.) Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti

Možným rizikom sú dopravné nehody s následným prerazením obalu prepravovaných látok alebo vyliatím ropných látok z nádrže vozidla. Zdolanie takejto havárie je zabezpečené vypracovaným havarijným plánom a vybavením záchranných vozidiel havarijným materiálom – absorbenty pre likvidáciu takejto nehody.

Iné riziká

Z hľadiska výsledkov environmentálneho hodnotenia vplyvov činnosti konštatujeme, že nie sú nám známe zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

10.1. Technické opatrenia počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Doprava, hluk a vibrácie

- V etape výstavby navrhovanej činnosti minimalizovať prejazdy ťažkých mechanizmov dotknutými obcami a vylúčiť premávku v čase nočného klúdu a zároveň usmerňovať presun hmôt a mechanizmov na stavenisko po trasách dohodnutých s dotknutými obcami s využitím telesa už postavenej cesty R3.
- Na eliminovanie nepriaznivého účinku hluku počas prevádzky navrhovanej činnosti realizovať protihlukové opatrenia. Konkrétne geometrické parametre navrhovaných PH clôn s ich bariérovým účinkom budú upresnené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Pôda

- V priebehu výstavby navrhovanej činnosti musí byť zhrnutá ornica a podorničná vrstva, ktoré budú uložené v zemníkoch. Zemníky nebudú trvalé. V súlade s rozhodnutím príslušného orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy môže byť s nimi nakladané aj inak. Po vybudovaní navrhovanej činnosti je potrebné navrhnuť a zrealizovať rekultivácie dočasne zabratých plôch pôd modifikovaných ďalším spôsobom ich užívania.

Povrchové a podzemné vody a PHO

- Zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia stavby neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd dotknutého územia, resp. dotknutej obce. Zabezpečiť a v priebehu výstavby dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými látkami a kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov.
- Zabezpečiť hospodárnu manipuláciu so stavebnými materiálmi, ktoré sa dostanú do styku s povrchovými vodami a neumiestňovať sklady materiálov a stavebného odpadu a vozový park mimo staveniska.
- Počas prevádzky používať inertné posypové materiály, ktoré nemajú výrazne negatívny vplyv na okolie (vegetácia, povrchové vody, pôda a pod.). Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd.
- Realizovať cestnú kanalizáciu. Odpadové vody z povrchového odtoku z telesa komunikácie vyviešť prostredníctvom odvodňovacích zariadení (kanalizačné stoky) cez lapače ropných

látok osadených v úsekoch prechodu trasy R3 cez lokality PHO vodných zdrojov, prírodných liečivých, minerálnych zdrojov a na estakádach do existujúcich recipientov v území.

- Navrhujeme umiestňovať stavebné dvory v polohe mimoúrovňových križovatiek mimo lokalít PHO I. a II. stupňa prírodných a liečivých minerálnych zdrojov.

Horninové prostredie

- V prípade potencionálneho nebezpečia aktivácie geodynamických procesov (zosuvy) pri zakladaní telesa rýchlostnej cesty bude potrebné ich včasne identifikovať a následne eliminovať.

Migračné trasy

- Zrealizovať premostenia existujúcich vodných tokov, depresí v dotknutom území tak, aby vytvorili dostatočný migračný priestor (zachovanie migračnej čiary o šírke 1,5 m) s cieľom minimalizácie bariérového efektu novej rýchlostnej cesty pre terestrické a hydrické živočíchy.
- Realizovať premostenie na R3 z dôvodu prechodu cez terestrický migračný biokoridor zveri v 13,386 km trasy ZV1.

Začlenenie nových objektov do krajiny

- Po ukončení stavebnej činnosti musí byť okolie stavby rekultivované a zaradené do krajiny vegetačnými a sadovníckymi prácami. Uprednostňujeme výsadbu domácich druhov, vhodných kríkových skupín a stromov s minimalizovaním šírenia inváznych druhov v krajine.

Odpady

- Odpady, ktoré vzniknú počas výstavby navrhovanej činnosti môžu byť využité priamo na stavbe. Nevyužitý odpad budú vyvezené na riadené skládky v okolí stavby. Vzniknutý odpad z búracích a výkopových prác monitorovať na prítomnosť škodlivých látok a podľa výsledkov ho zneškodniť v súlade s platnou legislatívou.
- Realizátor stavby zabezpečí likvidáciu odpadov vzniknutých pri stavbe podľa zistených druhov odpadov v rámci platnej legislatívy, t.j. v zmysle zákona o odpadoch č.223/2001 Z. z. a vyhlášky MŽP SR č. 129/2004 Z. z. ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z. a v maximálnej miere v rámci stavebných prác.

10.2. Kompenzačné opatrenia

Náhrady za zabraté pozemky, výrub drevín a biotopov európskeho významu budú riešené v rámci platnej legislatívy.

V prípade realizácie náhradnej výsadby a revitalizačných opatrení je potrebné zohľadniť požiadavky príslušného orgánu životného prostredia.

10.3. Iné opatrenia

Medzi iné opatrenia je možné zaradiť štandardné dodržiavanie platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti. V havarijnom pláne pripraviť a pri vykonávaní materiálne zabezpečiť opatrenia na likvidáciu možných havarijných únikov ropných a iných škodlivých látok.

V prípade objavenia prírodného zdroja minerálnej vody, plynov alebo emanácií v etape realizácie navrhovanej činnosti, je povinnosťou dodávateľa stavby, podľa zákona NR SR č. 80/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, oznámiť tento výskyt Ministerstvu zdravotníctva SR, a to do 15 dní od takéhoto zistenia.

V prípade nálezu archeologických pamiatok odporúčame dodržanie všetkých ustanovení vyplývajúcich zo zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

10.4. Vyjadrenia k technicko – ekonomickej realizovateľnosti

Navrhované environmentálne opatrenia sú z technického aj ekonomického hľadiska realizovateľné.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, že sa navrhovaný zámer nezrealizuje, zostane dotknuté územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia. V území zostane rozhodujúcim dopravným cestným ťahom od hraničného prechodu Šahy – Parassapuszta v smere Krupina – Zvolen súčasná štátna cesta I/66 (medzinárodný ťah E 77), ktorú v súčasnosti využíva kamiónová doprava.

Keďže sa v budúcnosti predpokladá nárast najmä tranzitnej nákladnej dopravy v smere juh/sever (SR/MR – SR/PR), nerealizáciou navrhovanej činnosti bude dochádzať na existujúcej ceste I/66 k prekročeniu prípustnej intenzity dopravy, čo sa prejaví na zhoršení priepustnosti, plynulosti dopravy, zvýši sa nehodovosť a počet kolíznych situácií, dôjde k zníženiu bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov dotknutých obcí. Následne bude dochádzať k nárastu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie v území, dôjde k zvýšeniu hlukovej a imisnej záťaže najmä v zastavaných územiach sídiel, cez ktoré súčasná cesta I/66 prechádza. Vývoj dopravnej nehodovosti bez realizácie navrhovanej činnosti by pretrvával aj naďalej.

Realizácia navrhovanej činnosti prispeje k prerozdeleniu dopravy v území na tranzitnú, kamiónovú (využívajúcu nové teleso rýchlostnej cesty) a zdrojovú (cieľovú) do dotknutých obcí napojených na existujúcu I/66. Zlepšené dopravné podmienky budú mať vplyv aj na rozvoj výroby, služieb, cestovného ruchu nielen v dotknutých územných obvodoch, ale aj v rámci Banskobystrického a Nitrianskeho kraja.

Výhľadové dopravné intenzity v rokoch 2020 a 2030 vo vybraných úsekoch na existujúcej ceste I/66 vo vybraných úsekoch bez realizácie navrhovanej činnosti sú uvedené v kap. 3.4. vplyvy na dopravu v tejto časti.

12. Posúdenie súladu s platnou ÚPD a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Rýchlostná cesta R3 v úseku Šahy – Zvolen je súčasťou základného systému diaľničných a rýchlostných ciest, v súlade s Programom prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2007 - 2010, schváleným uznesením vlády SR č. 1084/2007 zo dňa 19.12.2007. Rýchlostný ťah R3 je v koncepcii rýchlostných ciest definovaný ako ťah štátna hranica MR/SR – Šahy – Krupina – Zvolen – Žiar nad Hronom – Turčianske Teplice – Martin - Kľačany – Dolný Kubín – Trstená – štátna hranica SR/PR (234 km).

ÚPN VÚC Banskobystrický kraj

S trasou R3 Šahy – Zvolen sa počíta v návrhu Zmien a doplnkov 2009, ÚPN VÚC BB kraja v časti:

- Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia - regulatív v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry (bod 6.1.2.1 – vybudovať novú trasu rýchlostnej cesty R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja – Krupina – Dolné Breziny – tunel Baba – (xR1) Budča.

ÚPN VÚC Nitriansky kraj

Umiestnenie navrhovanej činnosti v území Nitrianskeho kraja vychádza zo záväznej časti rozvoja cestnej siete ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja, 1998, Zmeny a doplnky, 2004, 2007:

- a) Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia - regulatív v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry (bod 7.21 cesta I/66 Zvolen – Šahy: rezervovať koridor pre rýchlostnú komunikáciu R3 (v smere cesty I/66) s jej postupným budovaním podľa dopravného zaťaženia na kategóriu R22,5/120 s
 - 7.21.1 obchvatom mesta Šahy po jeho západnej strane,
 - 7.21.2 obchvatom obce Hokovce po jej západnej strane,
 - 7.21.3 vybudovaním križovatky s navrhovanou trasou Južného cestného ťahu,
 - 7.21.4 obchvatom obcí Tupá a Horné Semerovce po ich západnej strane.
- b) Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry spojených s realizáciou záväzných regulatív (bod 1.17 rýchlostná cesta R3 (v smere cesty I/66) s jej postupným budovaním podľa dopravného zaťaženia na kategóriu R22,5/120 s
 - 1.17.1 obchvatom mesta Šahy po jeho západnej strane,
 - 1.17.2 obchvatom obce Hokovce po jej západnej strane,
 - 1.17.3 vybudovaním križovatky s navrhovanou trasou Južného cestného ťahu,
 - 1.17.4 obchvatom obce Tupá a Horné Semerovce po ich západnej strane.

Územné plány dotknutých sídelných útvarov

Mesto Šahy – má spracovaný platný Územný plán mesta Šahy, 2001, v rámci ktorého je zaznačená trasa obchvatom mesta vo východnom smere. Mesto však preferuje a podporuje stavebný zámer R3 Šahy – Zvolen v polohe navrhovaného variantu ZV1.

Mesto Krupina – má spracovanú platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Navrhovaná trasa R3 rešpektuje urbanistický rozvoj mesta. Trasa variantu ZV1 je lokalizovaná v územnoplánovacej dokumentácii. Mesto nemá zásadné pripomienky ani k realizácii subvariantu ZV1A.

Mesto Zvolen – má spracovanú platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Navrhovaná trasa R3 (tunelový úsek) je lokalizovaná. Trasa variantu ZV1 rešpektuje urbanistickú štruktúru sídla.

Mesto Dudince súhlasí s trasovaním rýchlostnej cesty R3 v západnej polohe od zastavaných častí mesta v trase variantu ZV1.

ÚP dotknutých obcí

- Obec Budča má spracovaný územný plán, v ÚP počíta s rezervovaním územia pre novú trasu rýchlostnej cesty R3 v úseku Budča - Dolné Breziny s tunelom Baba vrátane dobudovania križovatky rýchlostných ciest R3/R1.
- Obec Dobrá Niva má spracovaný územný plán a súhlasí s variantom ZV1.
- Obec Babiná má spracovaný územný plán a súhlasí s navrhovaným variantom ZV1.

- Obec Breziny má spracovaný územný plán a v rámci územného plánu predpokladá tunelový variant trasy R3.
- Obec Ostrá Lúka má územný plán, nemá výhrady k trase variantu ZV1.
- Obec Hontianske Nemce má spracovaný územný plán, vyhovuje trasa ZV1.
- Obec Bzovík má spracovaný územný plán, nemá zásadné výhrady k trase R3, cez k.ú. prechádza iba časť úseku subvariantu ZV1A.
- Obec Sebechleby má spracovaný územný plán, nemá zásadné výhrady k trase R3.
- Obec Vyškovce nad Ipľom má spracovaný územný plán, nemá námietky k vedeniu trasy R3 cez východný cíp k.ú. obce.

V súčasnosti viacero obcí hodnoteného územia nemá spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu, resp. je v štádiu rozpracovanosti. Ide o nasledujúce obce: *Hrkovce* (nemá zásadné výhrady k trase ZV1), *Horné Semerovce*, *Dolné Semerovce* (súhlas s variantom ZV1), *Hokovce* (súhlas s variantom ZV1), *Terany* (vyhovuje trasovanie R3 vo variante ZV1), *obec Domaníky a obec Devičie* (nemá zásadné pripomienky k trase ZV1), *Uňatín* (k.ú. obce je v dotyku v 36,7 km trasy variantu ZV1, nemá výhrady k jej trase), *Hontianske Tesáre* (nemá zásadné pripomienky k trase variantu ZV1).

13. Ďalší postup hodnotenia s uvedením najzávažnejších problémov

Na základe pracovných rokovaní v súvislosti s predmetnou činnosťou došlo k vypracovaniu technickej štúdie pre úsek Šahy – Zvolen (Dopravoprojekt a.s. Zvolen, 2008), v rámci ktorej boli zapracované informácie a požiadavky z priebehu predinvestičnej prípravy a z verejného prerokovania Správy o hodnotení. Výsledkom bola nová trasa R3 (variant ZV1 + subvarianty ZV1A až ZV1D), ktorá v minimálnej miere využíva súčasné teleso cesty I/66 a zároveň prechádza odklonom od obytných zastavaných častí dotknutých obcí.

Navrhovaný nový (optimálny) variant je variantom, ktorý z pohľadu spracovateľa a navrhovateľa bude optimálnym riešením navrhovaného úseku R3 Šahy - Zvolen a ktorý bude zaťažovať životné prostredie v čo najmenšej miere. Predpokladáme, že vedenie tohto variantu bude predmetom ďalších diskusií a jednaní. Dôležitým faktorom budú aj pripomienky dotknutých orgánov a organizácií, obcí a verejnosti, ktoré svojimi pripomienkami ovplyvnia trasovanie hodnoteného úseku, resp. budú stotožnení s novým koridorom R3 v úseku Šahy - Zvolen.

Pripomienky k tomuto zámeru navrhujeme riešiť v zmysle zákona NR SR č. 287/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

5.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť „Rýchlostná cesta R3 Šahy – Zvolen“ je posudzovaná v navrhovanom variante ZV1 a subvariantoch ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D.

Pre výber optimálneho variantu navrhovanej činnosti sme stanovili nasledovné kritéria, ktoré považujeme za rovnako dôležité:

- vplyvy na obyvateľstvo – zaťaženie územia hlukom a emisiami,
- vplyvy na prírodné prostredie – najmä na chránené územia, lokality NATURA 2000,
- vplyvy na krajinu – štruktúra a scenéria krajiny,
- vplyvu na urbánny komplex – vplyvy na dopravu, služby a rekreáciu,
- technicko - ekonomické kritéria.

Okrem týchto variantov sme v predloženom Zámere posudzovali aj variant nulový, t.j. stav, ktorý by nastal ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

5.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Nulový variant

V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti, ostane komunikačná sieť v takom stave, v akom sa nachádza teraz, so súčasnými vstupmi a výstupmi do okolia. Doprava bude realizovaná po existujúcej cestnej sieti v dotknutých územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice. V hodnotenom území zostane rozhodujúcim dopravným cestným ťahom od hraničného prechodu Šahy – Parassapuszta v smere Krupina – Zvolen súčasná štátna cesta I/66 (medzinárodný ťah E 77), ktorú v súčasnosti využíva kamiónová doprava.

Keďže sa v budúcnosti predpokladá nárast najmä tranzitnej nákladnej dopravy v smere juh/sever (SR/MR – SR/PR), nerealizáciou navrhovanej činnosti bude dochádzať na existujúcej ceste I/66 k prekročeniu prípustnej intenzity dopravy, čo sa prejaví na zhoršení priepustnosti, plynulosti dopravy, zvýši sa nehodovosť a počet kolíznych situácií, dôjde k zníženiu bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov dotknutých obcí. Následne bude dochádzať k nárastu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie v území, dôjde k zvýšeniu hlukovej a imisnej záťaže najmä v zastavaných územiach sídiel, cez ktoré súčasná cesta I/66 prechádza.

Porovnanie variantov

Navrhované trasy R3 (variant ZV1, subvariant ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D) sme porovnávali z hľadiska vyššie uvedených kritérií ako i kritérií uvedených v nasledujúcom prehľade:

Tab.: Prehľad hlavných ukazovateľov hodnotených trás navrhovaného variantu ZV1 a subvariantov ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D pre navrhovaný profil (R 24,5/120)

P.č.	Ukazovateľ	m.j.	Variant				
			Variant ZV1	Subvariant ZV1A	Subvariant ZV1B	Subvariant ZV1C	Subvariant ZV1D
1.	Celková dĺžka trasy	km	66,773	4,139	3,660	5,681	7,948
2.	Kubatúra výkopov	m ³	4 239 763	6 324	82 534	698 370	706 157

3.	Kubatúra násypov		m ³	15 465 812	1 143 070	95 675	340 037	1 759 006
4.	Zárubné a oporné múry – spolu		m	10 679	450	-	900	1 250
	z toho zárubné múry		m	7 079	-	-	725	625
5.	Mostné objekty	počet - celkovo	ks	108	10	-	13	14
		počet do 50 m		41	7	-	6	1
		počet nad 100 m		27	2	-	1	6
		plocha	m ²	278 474	29 849	-	9 598	79 762
6.	Tunely	počet / dĺžka	ks/m	2/6890	-	1/2790	-	-
		výrub z tunela	celk. bm	1 574 580	-	613 906	-	-
7.	Asanácia objektov		ks	-	-	-	-	-
8.	Trvalé zábery pôdy		ha	311,946	17,040	4,452	27,026	38,587
	z toho	poľnoh. pôda	ha	287,229	13,946	1,817	26,219	23,749
		lesná pôda	ha	24,717	3,094	2,635	0,807	14,838
9.	Protihlukové opatrenia (protihlukové steny)		m	11 030	-	800	1 300	2 000
10.	Preložky a úpravy vodných tokov		m	4 560	350	-	200	2 220
11.	Preložky ciest I., II. a III. triedy		m	6 872	-	-	1 019	-
12.	Preložky poľných a lesných ciest		m	12 201	-	-	1 475	978
13.	Preložky miestnych komunikácií		m	1 443	-	-	-	-

Tab.: Trvalý a dočasný záber lesnej a poľnohospodárskej pôdy v trase navrhovanej činnosti v ha (štvorpruh - R24,5/120 – variant ZV1, subvarianty ZV1A až ZV1D)

Záber poľnohospodárskej pôdy	variant ZV1	suvariant ZV1A	suvariant ZV1B	suvariant ZV1C	suvariant ZV1D
Trvalé zábery pôdy - celkom	311,94	17,04	4,45	27,02	38,58
Z toho poľnohospodárska pôda	287,22	13,94	1,81	26,21	23,74
Z toho lesná pôda	24,71	3,09	2,63	0,80	14,83
Dočasné zábery pôdy - celkom	84,37	2,06	19,18	2,61	3,87
Z toho poľnohospodárska pôda	67,00	1,80	11,83	2,57	2,27
Z toho lesná pôda	17,37	0,25	7,35	0,04	1,60

Tab.: Orientačné bilancie výkopov a násypov navrhovanej činnosti - R 24,5/120

Navrhovaná činnosť	Výkopy (m ³)	Násypy (m ³)	Prebytok násypového materiálu (m ³)	Nedostatok násypového materiálu (m ³)
Variant ZV1	4 239 763	15 465 812	-	11 226 049
Suvariant ZV1A	6 324	1 143 070	-	1 136 746
Suvariant ZV1B	82 534	95 675	-	13 141
Suvariant ZV1C	698 370	340 037	358 333	-
Suvariant ZV1D	706 157	1 759 006	-	1 052 849

Tab.: Environmentálne kritéria (zábery chránených území, lokality NATURA 2000)

Typ chráneného územia/ lokalita NATURA 2000	Variant ZV1		Subvariant ZV1A		Subvariant ZV1B		Subvariant ZV1C		Subvariant ZV1D	
	Plocha záber (ha)	% z CHÚ	Plocha záber (ha)	% z CHÚ	Plocha záber (ha)	% z CHÚ	Plocha záber (ha)	% z CHÚ	Plocha záber (ha)	% z CHÚ
CHKO Štiavnické vrchy (77 630 ha)	0,313+	0,0015	0,0	0,0	0,09**	0,001	0,078	0,001	5,7	0,007
SKUEV0260 Mäsiarsky bok (10844,6 ha)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,12	0,06
NPR Mäsiarsky bok (127,8 ha)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,35	3,41

+ prekonávanie chráneného územia tunelom v dĺžke 2870 m

** prekonávanie chráneného územia tunelom v dĺžke 2790 m z celkovej 3660 m dĺžky subvariantu ZV1B

Na základe komplexného posúdenia očakávaných vplyvov činnosti rýchlostnej cesty R3 v hodnotenom úseku na životné prostredie v hodnotenom území a splnenia opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie považujeme realizáciu stavby za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie výhodnejšiu ako nultý variant.

Ďalej uvádzame pozitíva a negatíva jednotlivých navrhovaných variantov:

Variant ZV1

pozitíva

- obchádza zastavané obytné časti obcí,
- nezasahuje do PHO I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd - 34. Dudince a Slatina,
- vyhýba sa ochrannému pásmu I. stupňa vodného zdroja Podzámčok,
- prechádza cez CHKO tunelom, nepredstavuje výrazný zásah do štruktúry fyto a zoo cenóz chráneného územia,
- optimálne riešenie z pohľadu napojenia cesty I/66, príľahlých ciest III. triedy a sídiel,
- dotknuté samosprávy nemajú zásadné pripomienky k jeho trase.

negatíva

- nedostatok násypového materiálu,
- vyšší záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy v dotknutom území,
- zásah do CHKO Štiavnické vrchy s 2. stupňom ochrany,
- nutnosť realizácie preložiek poľných a lesných ciest v dĺžke 12 200 m,
- v niektorých úsekoch R3 nutnosť vybudovania súbežnej komunikácie (preložky I/66),
- vyššia technická náročnosť stavby.

Subvariant ZV1A

pozitíva

- nie je potrebné realizovať protihlukové opatrenia,
- nie je potrebná preložka existujúcej cesty I/66 južne od Krupiny,
- nezasahuje do veľkoplošných a maloplošných chránených území,
- nie je potrebný výrazný zásah do vodných tokov.

negatíva

- nie je v súlade s ÚPD mesta Krupina,
- vytvára v povodí Krupinice na malom území ďalší dopravný koridor (existujúce - št. cesta I/66, železničná trať, cesta II/526),
- nedostatok násypového materiálu.

Subvariant ZV1B

pozitíva

- vyvážené kubatúry výkopov a násypov,
- prechádza cez CHKO tunelom, nepredstavuje výrazný zásah do štruktúry fyto a zoo cenóz chráneného územia,
- kratší tunelový úsek ako vo variante ZV1,
- nenarúša krajinársky hodnotnú a chránenú lokalitu Mäsiarsky bok,
- nie je potrebný zásah do vodných tokov,
- nízke zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
- nie sú potrebné preložky poľných a lesných ciest.

negatíva

- zásah do CHKO Štiavnické vrchy s 2. stupňom ochrany.

Subvariant ZV1C

pozitíva

- nepatrný záber lesnej pôdy,
- je vedený obchvatom obce Babiná bez potreby preložky súčasnej cesty I/66,
- nie je potrebný výrazný zásah do vodných tokov.

negatíva

- realizácia preložiek poľných a lesných ciest,
- záber poľnohospodárskej pôdy,
- prebytok násypového materiálu.

Subvariant ZV1D

pozitíva

- nižšie investičné náklady v jeho úseku (netunelová povrchová trasa R3),

negatíva

- fragmentácia územia v lokalite Mäsiarsky bok (územie SKUEV, NPR) vo východnej polohe od I/66, narušuje jeho celistvosť,
- zásah do územia s 5. stupňom ochrany (SKUEV0260 Mäsiarsky bok),
- vysoký záber lesnej pôdy vzhľadom na jeho dĺžku,
- zásah do meandrujúceho potoka Krupinica (12 x križuje tok), nutné preložky a úpravy toku,
- citelný zásah do scenérie krajiny – dlhé mostné konštrukcie od 260 až do 830 m,
- nedostatok násypového materiálu,
- výskyt svahových deformácií v jeho trase.

5.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Z porovnania navrhovaného variantu ZV1 a jeho subvariantov trasy R3 podľa hlavných kritérií / ukazovateľov a z pohľadu komplexného posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie, súčasných a výhľadových dopravných nárokov a ich dopad na obyvateľstvo dotknutých sídelných útvarov sa ako najoptimálnejšie riešenie javí kombinácia navrhovanej trasy ZV1 s jeho subvariantmi. Ich vzájomná kombinácia je z technického hľadiska možná a realizovateľná.

Navrhujeme viesť stavbu R3 v úseku Šahy – Zvolen v trase variantu ZV1 po 47,15 km. V tomto úseku sa trasa R3 vyhýba cennejším lokalitám viazaným najmä na povodie Ipľa, prechádza prevažne cez poľnohospodársky využívané územie a rešpektuje existujúcu zástavbu obcí, mesta Dudince a okresného mesta Krupina. Subvariant ZV1A vedený južne od Krupiny vytvára v povodí Krupinice na malom území ďalší dopravný koridor (št. cesta I/66, železničná trať, cesta II/526 v smere na Bzovík). V tomto úseku v dĺžke cca 2,0 km je výhodnejšie trasovať R3 v koridore súčasnej cesty I/66.

Ďalej v úseku cez masív Hanišberg preferujeme z technického a ekonomického hľadiska realizáciu kratšieho tunelového úseku v trase subvariantu ZV1B. Z pohľadu vplyvu stavby na prvky ochrany prírody, lesné porasty (ochranný les) sa riziková javí trasa netunelového (povrchového) riešenia stavby v trase subvariantu ZV1D. Prechádza menej narušeným a krajinársky hodnotným územím lokality Mäsiarsky bok severne od Krupiny, vytvára fragmentáciu územia, narušuje štruktúru a scenériu chráneného územia.

V úseku 50,41 až 56,14 km navrhujeme viesť trasu R3 v polohe subvariantu ZV1C, v tomto úseku na rozdiel od trasy ZV1 nevyužíva existujúce teleso I/66 a nevyžaduje preložku I/66 v dĺžke cca 1650 m. V nasledujúcom koncovom úseku R3 (teda od km 56,14-66,77) navrhujeme viesť jej trasu v polohe variantu ZV1, ktorý nenarúša urbanistické štruktúry územia a prechádza západnou časťou Lomnianskej vrchoviny tunelovým objektom A3, čím obchádza a zachováva cennejšie lokality viazané na povodie Neresnice.

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme viesť trasu R3 v úseku Šahy – Zvolen v nasledujúcom koridore:

- úsek staničenia od km 0,0 – 47,15 variant ZV1,
- úsek staničenia od cca km 47,15 – 50,41 subvariant ZV1B (tunel Hanišberg 2),
- úsek staničenia od cca km 50,41 – 56,14 subvariant ZV1C,
- úsek staničenia od cca km 56,14 – 66,77 variant ZV1.

VI. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Tento zámer „Rýchlostná cesta R3 Šahy – Zvolen“ je spracovaný podľa zákona NR SR č. 287/2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z.

Účelom realizácie hodnotenej rýchlostnej cesty R3 v úseku Šahy – Zvolen je nájsť vhodné vedenie nového koridoru cesty medzinárodného významu v predmetnom úseku, ktorý bude kapacitne vyhovujúci požiadavkám dopravného prúdu najmä tranzitnej nákladnej dopravy, dopravne, prevádzkovo technicky výhodný a investične realizovateľný a prijateľný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, ako aj z hľadiska plánovaného rozvoja dotknutých sídelných útvarov.

Hodnotená činnosť je umiestnená na území Banskobystrického a Nitrianskeho kraja, v územných obvodoch Zvolen, Krupina a Levice. Trasa hodnotenej činnosti prechádza nasledujúcimi katastrálnymi územiami dotknutých územných obvodov:

- o *okres Zvolen* – Babiná, Dobrá Niva, Breziny, Budča, Ostrá Lúka, Zvolen,
- o *okres Krupina* – Dudince, Terany, Dvorníky, Hontianske Tesáre, Dolné Šipice, Horné Šipice, Sebechleby, Domaníky, Hontianske Nemce, Uňatín, Rakovec, Devičie,
- o *okres Levice* – Šahy, Hrkovce, Vyškovce nad Ipľom, Dolné Semerovce, Horné Semerovce, Hrkovce.

Začiatok úseku navrhovanej činnosti je v mieste existujúceho hraničného prechodu Šahy medzi SR/MR, koniec úseku trasy R3 je umiestnený v polohe existujúcej mimoúrovňovej križovatky „Budča“ pri obci Budča. Trasa R3 pozostáva zo základného variantu ZV1, ktorého súčasťou sú navrhované subvarianty ZV1A, ZV1B, ZV1C a ZV1D. Subvariálne riešenie navrhovanej činnosti je vypracované v špecifických úsekoch trasy ZV1, ktoré sú technicky náročnejšie, vyžadujú budovanie súbežných komunikácií a pod.

Rýchlostná cesta R3 v úseku Šahy – Zvolen je súčasťou základného systému diaľničných a rýchlostných ciest, v súlade s Programom prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2007 - 2010, schváleným uznesením vlády SR č. 1084/2007 zo dňa 19.12.2007. Rýchlostný ťah R3 je v koncepcii rýchlostných ciest definovaný ako ťah štátna hranica *MR/SR – Šahy – Krupina – Zvolen* – Žiar nad Hronom – Turčianske Teplice – Martin - Kľačany – Dolný Kubín – Trstená – štátna hranica SR/PR (234 km).

Súčasná cesta I/66 má v niektorých častiach hodnoteného úseku nevyhovujúci technický stav (bodové a šírkové závady, povrch vozovky). Vstupom Slovenskej republiky do EÚ došlo na súčasnej ceste I/66 (medzinárodný cestný ťah E 77 MR – PR) k zvýšeniu intenzity dopravy najmä tranzitnej dopravy. Tento nárast dopravy prináša so sebou negatívne dopady na dotknuté obce a okresné mesto Krupina, cez ktoré je cesta vedená prietahom. Doprava na tejto komunikácii je postihnutá zvyšovaním energetických strát vozidiel, časových strát cestujúcich, zvýšenou nehodovosťou, zhoršujúcim stavom znečistenia ovzdušia emisnými vplyvmi, ako aj neprípustným hlukovým zaťažením obyvateľstva žijúceho v dotknutých obciach. Potreba navrhovanej činnosti v regióne Hont / Poľprie a Zvolensko - Podpoľanie je nutná aj z hľadiska rozvoja hospodárskeho a rekreačného potenciálu územia.

Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy na navrhovanej rýchlostnej ceste R3 v úseku Šahy – Zvolen, na rozdiel od súčasného stavu na I/66 bez realizácie navrhovanej činnosti, sa neočakáva v jej okolí vzostup prípustných koncentrácií NO_x a CO, ktorý by prekračoval limitné hodnoty, čo potvrdili výsledky emisnej štúdie. Na základe predpokladanej hladiny hluku spôsobenej prevádzkou navrhovanej činnosti a najmä navrhovaných protihlukových opatrení, dopravného

zaťaženia (pri dodržaní navrhovaných opatrení) a imisnej záťaže, nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie pohody a kvality života súčasného aj budúceho obyvateľstva hodnoteného územia.

Výstavbou hodnotenej činnosti dôjde k realizácii stavby, ktorá bude spĺňať bezpečnostné a hygienické limity. Zdravotné riziká sa realizáciou navrhovanej činnosti podstatne znížia oproti súčasnému stavu, na súčasnej ceste I/66 dôjde k zníženiu dopravného zaťaženia, zníženiu nehodovosti a zvýši sa bezpečnosť miestnych obyvateľov, najmä chodcov a cyklistov.

Navrhovaná činnosť v úseku Šahy – Zvolen bude plniť významnú úlohu v medzinárodnej, najmä tranzitnej nákladnej doprave. Z medzinárodného hľadiska (cestný ťah E 77) prepojuje cestné siete SR a MR prostredníctvom diaľkového cestného hraničného prechodu Šahy – Parassapuszta. Vytvorenie schengenského priestoru umožňuje rozsiahlejšiu a širšiu hospodársku a kultúrnu spoluprácu krajín Európskej únie s voľným pohybom osôb bez kontrol na vnútorných hraniciach medzi jednotlivými členskými štátmi. Perspektívnym územím pre hospodársky rast je aj región Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie v prepojení na Novohradskú župu (Nógrád) susednej Maďarskej republiky. Navrhovaná činnosť zlepšuje cestnú infraštruktúru v tomto území.

Z hľadiska dopravného napojenia Slovenska na Európsky komunikačný systém hodnotíme výstavbu navrhovanej investície ako pozitívny vplyv. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice SR sa nepredpokladajú.

Medzi negatívnymi vplyvmi výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti boli identifikované: záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy, zásah do CHKO, prvkov Územného systému ekologickej stability a do biotopov európskeho a národného významu, výrub lesných porastov a odstránenie brehovej vegetácie. Náhrady za zabraté pozemky, výrub drevín a biotopov európskeho významu budú riešené v rámci platnej legislatívy.

Medzi pozitívne vplyvy realizácie navrhovanej činnosti možno zaradiť nasledujúce skutočnosti:

- zlepšenie priepustnosti dopravy na existujúcej ceste I/66, pričom bude viac využívaná pre zdrojovú (cieľovú) dopravu do dotknutých obcí,
- odklon tranzitnej nákladnej dopravy z koridoru existujúcej cesty I/66,
- zlepšenie životného prostredia v zastavaných územiach dotknutých obcí a v bezprostrednom okolí existujúcej cesty I/66, (pokles hluku, imisií, zvýšenie bezpečnosti, zníženie nehodovosti),
- zlepšenie podmienok pre hospodársky a turistický rozvoj regiónov Hont / Poiplie a Zvolensko - Podpoľanie.

Záverečné zhodnotenie

Na základe komplexného posúdenia očakávaných vplyvov hodnotenej činnosti na životné prostredie v hodnotenom území a splnenia opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie považujeme realizáciu stavby za prijateľnú a potrebnú z hľadiska vplyvov na životné prostredie a celospoločenského úžitku investície za realizovateľnú.

Navrhujeme viesť trasu R3 v úseku Šahy – Zvolen v nasledujúcom koridore:

- úsek staničenia od km 0,0 – 47,15 variant ZV1,
- úsek staničenia od cca km 47,15 – 50,41 subvariant ZV1B,
- úsek staničenia od cca km 50,41 – 56,14 subvariant ZV1C,
- úsek staničenia od cca km 56,14 – 66,77 variant ZV1.

VII. Mapová a iná obrazová dokumentácia

V prílohe tohto zámeru sa nachádzajú:

Mapová dokumentácia:

- Mapová príloha č. 1: Širšie vzťahy - umiestnenie navrhovanej činnosti, M 1:50 000
- Mapová príloha č. 2: Ortofotomapa, M 1 : 10 000
- Mapová príloha č. 3: Prehľadná situácia - súčasný stav ŽP, vplyvy hodnotenej činnosti a navrhované opatrenia, M 1 : 10 000

Ďalšie prílohy:

- Prehľad umiestnenia mostných objektov navrhovanej činnosti
- Priečny rez navrhovanou činnosťou
- Fotodokumentácia
- Hluková štúdia, Dopravoprojekt a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008
- Emisná štúdia, Dopravoprojekt a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008

VIII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie

- Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, Bratislava, Esprit s r.o. Banská Štiavnica, 2002
- Diaľnice a rýchlostné cesty, vzťah k „Natura 2000“, Slovenská správa ciest, 10/2004
- Európsky významné biotopy na Slovensku, Štátna ochrana prírody SR v spolupráci s DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Viceníková A., Polák P., Banská Bystrica, 2003
- Emisná štúdia, Technická štúdia DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008
- Geologická mapa Slovenska. M 1:500 000, MŽP SR, GS SR, Bratislava, 1996
- Hluková štúdia, Technická štúdia DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008
- Hydroekologický plán povodia Ipľa, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Povodie Hrona, Banská Bystrica, 2001
- Hydroekologický plán povodia Hrona, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Povodie Hrona, Banská Bystrica, 1999
- IG Mapa SSR, GS SR, 1988
- Inžiniersko - geologická štúdia, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 06/2008
- Katalóg biotopov Slovenska, DAPHNE, Stanová, V., Valachovič, M.,(eds.), Bratislava, 2002
- Komplexný monitorovací systém životného prostredia územia Slovenskej republiky, Čiastkový monitorovací systém - voda 2003, SHMÚ, 2004
- Korec, P., Lauko, V., Tolmáči, L., Zubriczký, G., Mičietová, E. (1997): Kraje a okresy Slovenska (Nové administratívne členenie), Q 111, Bratislava
- Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2004-2005, SHMÚ, Bratislava, 2006
- Michalko, J. a kol. (1985): Geobotanická mapa ČSSR – SSR, Mapová a textová časť
- RÚSES okresu Levice, Ekopolis I., Bratislava, 1995
- RÚSES okresu Zvolen, SAŽP, pobočka Banská Bystrica, 1995
- Ochrana živočíchov na pozemných komunikáciách, Klescht, V., Valachovič, D., ŠOP SR, Banská Bystrica, 2002
- Ročenka priemyslu 2007, ŠÚ SR 2007
- Správa o stave životného prostredia Žilinského kraja k roku 2002, SAŽP, 2003
- Stav a pohyb obyvateľstva v roku 2005, Banskobystrický kraj podľa obcí, ŠÚ SR, 2005
- Technická štúdia: „R3 Šahy – Zvolen, R3 Šahy / Štúrovo – Levice – Hr. Beňadik, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 06/2008
- Územný plán VÚC Banskobystrický kraj, Zmeny a doplnky, 2005, 2007
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraj, Zmeny a doplnky č.1, 2004, Zmeny a doplnky č.2, 2007
- Významné vtáčie územia na Slovensku, SOVS, 2004
- www.krupina.sk, www.nds.sk, www.shmu.sk, www.sopsr.sk, www.statistics.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred spracovaním zámeru

Pred spracovaním zámeru boli obdržané v rámci spracovania Technickej štúdie pre navrhovanú činnosť vyjadrenia dotknutých obcí a miest k riešeniu trasy R3, vyjadrenie Transpetrol a.s., EUSTREAM a.s., ŽSR Bratislava, vyjadrenie ZVS, a.s. Nitra, vyjadrenie BB a NR samosprávneho kraja, ObÚ Banská Bystrica, ObÚ Bratislava, stanovisko Pamiatkového úradu SR, ŠOP SR CHKO Štiavnické vrchy, CHKO Ponitrie, SVP, š.p. Banská Bystrica atď.

3. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti

V súčasnosti prebieha posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

IX. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Zámer činnosti bol vypracovaný v mesiacoch október a november v roku 2009.

X. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

Spracovateľom zámeru je firma EKOJET spol. s r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava.

Zodpovedný riešiteľ:

Mgr. Tomáš Šembera
Ing. Ivan Šembera, CSc.

Spoluriešitelia:

Mgr. Ľubomír Modrík
RNDr. Milan Kaleta, CSc.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru

Potvrdzujem správnosť údajov.

.....
Ing. Juraj Čermák, CSc.,
za navrhovateľa

.....
Mgr. Tomáš Šembera,
za spracovateľa zámeru

PRÍLOHY

OBSAH

Úvod	1
I. Základné údaje o navrhovateľovi	2
II. Základné údaje o zámere.....	2
1. Názov	2
2. Účel	2
3. Užívateľ	2
4. Charakter navrhovanej činnosti.....	2
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	2
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)	2
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	2
8. Stručný opis technického a technologického riešenia	3
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	7
10. Celkové náklady.....	8
11. Dotknutá obec.....	8
12. Dotknutý samosprávny kraj.....	9
13. Dotknuté orgány.....	9
14. Povoľujúci orgán	9
15. Rezortný orgán	10
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	10
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	10
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia. 11	11
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území.....	12
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	26
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	28
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	33
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	37
1. Požiadavky na vstupy	37
2. Údaje o výstupoch	41
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	48
4. Hodnotenie zdravotných rizík.....	60
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	61
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	61
7. Predpokladaný vplyv presahujúci štátnu hranicu SR.....	65
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	65
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	65
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	66
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	68
12. Posúdenie súladu s platnou ÚPD a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.	68
13. Ďalší postup hodnotenia s uvedením najzávažnejších problémov.....	70

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu.....	71
VI. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie.....	76
VII. Mapová a iná obrazová dokumentácia.....	78
VIII. Doplnujúce informácie k zámeru.....	79
IX. Miesto a dátum vypracovania zámeru	80
X. Potvrdenie správnosti údajov	80
PRÍLOHY	81